לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

יום א', י"ז בסיון תשמ"ז, 14 ביוני 1987 / שנת מ"ד מס' 13367 / המחיר 85 אג' כולל מע"מ

הרבנים הראשיים זימנו את שרון ל"דין תורה" בעניין חיטת השמיטה

מאת אודי נחשון, כתבנו הכלכלי בתל־אביב

שר־התעשיה והמסחר, אריאל שרון, ייפגש הבוקר עם הרבנים הראשיים, על פי בקשתם, כדי לדון בנושא חיטת השמיטה. לאחר הפגישה יידון הנושא בישיבת הממשלה. אתמול אמר השר גד יעקבי כי יעלה גם הוא הנושא בממשלה, וכי כל הפרשה היא "שערוריה". "בכסף שיוצא לצורך זה אפשר היה לפתור בעיית האוניברסיטאות", אמר.

מנכ"ל משרד התעשיה והמסחר יורם בליזובסקי אמר אמש ל"על המשמר", כי משרדו ממשיך לעמוד על כך ש־160 אלף טון מיבול החיטה השנה ייצרכו בארץ בחלק מטחנות הקמח. בחלק אחר יטחנו חיטה יבוא לציבור החרדי.

המו"מ על השכר יתחדש השבוע ● קיסר לניסים:

תפסיקו לאיים עלינו בהרס המשק

האוצר דחה על הסף כל תביעה לתוספות שכר וטען כי היתה עלייה של 30% במגזר הציבורי ● הברפלד: נתוני האוצר מופרכים ● עם זאת גילה ניסים גמישות מסויימת בשאלת קיצור שבוע העבודה ובדיקת השכר הנמוך – מה שאיפשר לקבוע פגישה נוספת השבוע ● הוועה"פ מתכנס היום – יגבש חזית אחידה

מאת כתבנו לענייני עבודה ומאת כתבנו הכלכלי בירושלים

המו"מ על הסכמי שכר ב־שירות הציבורי יתחדש לקראת סוף השבוע, על כך סוכם בפגישה שהתקיימה ביום שישי בין מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ויו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד לבין שר־האוצר משה ניסים והממונה על השכר הילל דוראי. הפגישה נערכה בצל הקפאון בשיחות שהיו ביום חמישי שעבר.

במהלך הישיבה חזר ניסים על עמדתו הנחושה שלא לתת תוספת שכר גלובאלית משום שהדבר, לטענתו, יהרוס את המשק. קיסר הגיב: תפסיק להלך עלינו אימים בהריסת המשק. אם אתה רוצה לבצע פיחות ועליו הכריז יום קודם, תבצע אך אל תשתמש בשכר כאליבי לכל מיני צעדים. עוד אמר ניסים כי לפי חישובי משרד האוצר היתה עליה בשכר במיגזר הציבורי בשלושים אחוזים מאז ספטמבר 86'. העלאה המכסה לדברי ניסים שנתיים של הסכמים. הברפלד דחה על הסף את דברי ניסים ואמר כי הנתונים מופרכים.

גמישות מסויימת

בהסתדרות טענו אמ"ש כי בעמדת ניסים לגבי קיצור שבוע העבודה לארבעים שעות ובדיקת השכר הנמוך יש סימנים לגמישות. דבר המאפשר את חידוש השיחות. הוועד הפועל של ההסתדרות מתכנס הבוקר לדיון במו"מ על הסכמי שכר. הוועד הפועל יסמיך את האגף לנקוט בצעדים, עד לסכסוך עבודה במידה, אם לא תהיה התקדמות ממשית בשיחות. נוכח עדויות שהכריע יו"ר סיעת הליכוד יעקב שמאי, נראה כי היום תוצג חזית (סוף בעמוד 2)

בעוד ניסים מצהיר כי הדרגות הנמוכות יפוצו ע"י החוק החדש

הממשלה מפירה את חוק שכר־מינימום

מאת אודי נחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

עובדי מדינה מינימליים להיות קורבן להפרות של חוק שכר מינימום. כך עולה ממסמכים שהגיעו לח"כ יאיר צבן ול"על המשמר". שנכנס לתוקף ב־1 באפריל ז"א, נקבע כי בהגדרת חוק־שכר־מינימום. (סוף בעמוד 2)

שמיר (ועשרות מלווים) לביקור באפריקה

מאת דליה שחורי, כתבתנו המדינית

ראש הממשלה יצחק שמיר יוצא הערב לביקור בן שבוע באפריקה. שמיר יפתח את הביקור בטוגו, שהחליטה בשבוע שעבר על חידוש היחסים הדיפלומטיים עם ישראל, ויחתום עימה על הסכם לשיתוף פעולה בתחומי החקלאות, ההדרכה, החינוך והבריאות.

מדינות נוספות

כן יבקר שמיר בקמרון ובליבריה. שמיר ביטל את הביקור שעמד לערוך בזאיר לאחר שהתברר, כי הנשיא מבוטו ססה־סקו לא יהיה בקינשסה בימי הביקור. בינתיים הגיעו מקינשסה מבקרים המזמינים את שמיר בנפגיע לבוא לזאיר וייתכן כי בסופו של דבר יגיע לזאיר לזמן קצר. שמיר עשוי לכלול בתוכנית מסעו מדינות אפריקניות נוספות.

ראש הממשלה ישוב לארץ ביום א' הבא וישב בראש ישיבת הממשלה. אל ראש־הממשלה נלווים היועץ לענייני תקשורת אבי פזנר, היועץ המדיני אריה מקל, המזכיר הצבאי תת אלוף עזריאל נבו וראש הלשכה צחי הנגבי.

ממשרד החוץ יצטרפו הסמנכ"ל לענייני אפריקה אבי פרימור וראש מחלקת אפריקה אביטל כניעד. עם ראש הממשלה תצא גם קבוצת תעשיינים, ביניהם ליאון תמן, כדי לבדוק את אפשרויות הגדלת ההשקעות באפריקה. כן יתלוו אל שמיר 40 עתונאים.

בשלוש התקפות של "חיזבאללה" ברצועת הבטחון

2 חיילי צד"ל נהרגו ו־12 נפצעו

ההתקפות רוכזו נגד מוצב צד"ל בגיזרת יעתר "במותניים הצרות" של רצועת הבטחון

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

שני חיילי צד"ל נהרגו ו־12 אחרים נפצעו בסידרה של תקריות שאירעו אתמול בגבול רצועת הבטחון.

אתמול בשעות הבוקר הפגיזו מחבלים מאירגון חיזבאללה מוצב של צד"ל עד גבול רצועת הבטחון מול הכפר יעתר כ־5 ק"מ צפונית למושב זרעית. באיזור הצר ביותר של רצועת הבטחון.

תקפו ממארב

לאחר ההפגזה בשעות הבוקר הציבו המחבלים מארב בדרך שלאורך גבול רצועת הבטחון ותקפו (סוף בעמוד 2)

שליח או"ם בא לדון על הוועידה הבי"ל

מרק גולדינג, סגן מזכ"ל האו"ם, ישמע היום מראש־הממשלה ומשר־החוץ את גירסותיהם המנוגדות בנושא ● גולדינג בא לאיזור ע"פ החלטת מועה"ב ● פרס לאירופה — ינסה לגבש תמיכה בתוכניתו

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של "על המשמר"

סגן מזכ"ל האו"ם מרק גולדינג ייפגש היום בצהריים עם ראש־הממשלה יצחק שמיר, לפנות ערב ייפגש עם שר־החוץ שמעון פרס.

גולדינג הגיע לישראל אתמול בצהריים, בשליחות מזכ"ל האו"ם פרז דה־קויאר, במסגרת החלטת מועצת הבטחון שקראה לכינוס ועידה בינלאומית.

דרכים לכינוס הוועידה

גולדינג יבדוק בישראל, וכן גם בירדן, מצרים, לבנון וסוריה, את הדרכים לכינוס ועידה בינלאומית לשלום ואת האפשרות לכנס ועדה מכינה לוועידה בינלאומית. גולדינג מתכונן לפגוש את מנהיג אש"ף יאסר ערפאת, בתום ביקורו בישראל מחר. יצא לירדן.

גולדינג בא לאיזור לאחר שקיים (סוף בעמוד 2)

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
מזכירות הוועד־הפועל

ישיבת הוועד־הפועל של ההסתדרות הכללית

תתקיים היום, יום א' 14.6.87 י"ז בסיון תשמ"ז, בשעה 10.00 בבוקר, באולם ישיבות הוועד־הפועל, קומה 7

חברי הוועד־הפועל והסגנים מוזמנים

על סדר־היום:
א. עיקרי המדיניות המקצועית בשירות הציבורי
ב. רשויות השיפוט המחוזיות
ג. תקנון נוהל ישיבות הוועד־הפועל
ד. שונות

הזמנות / כרטיסי הצבעה נשלחו בנפרד

מזכירות הוועד־הפועל

"מסבסטיה נפתחה הרעה"

מאת עמירם כהן, כתב "על המשמר"

כאלף חניכי השומר הצעיר, בהם 350 בוגרים העומדים להכריז על הקמת 16 גרעינים חדשים, הגיעו אתמול בשעות הצהריים לתחנת הרכבת הישנה בסבסטיה וקיימו שם עצרת מחאה תחת הסיסמה: "מסבסטיה נפתחה הרעה". בעצרת נשאו דברים חגי הלוי רכז השומר הצעיר, מזכיר הקיבוץ הארצי אפריים רוזן, ומזכיר מרכז מפ"ם חנן ארז שקרא לחזור לציונות, דמוקרטית והומניסטית, ולראות בסבסטיה שהפכה סמל להתנחלות ביהודה ושומרון, את נקודת היציאה בחזרה לסיום הכיבוש. כוחות צבא ומשטרה בהיקף נרחב ביותר הבטיחו את העצרת, שהסתיימה ללא תקלות וללא הפרעות. (המשך בעמוד אחרון)

סרנאות לחופש היצירה

אסעד אל אסעד, יו"ר התאחדות הסופרים הפלשתינים בשטחים. בכנס עם יוצרים ישראלים אתמול בנווה־צדק. ידיעה בעמוד 2 (צילום: פרטוש)

שר־המשפטים הורה לחקור כל חברי המשלחת לבודפשט ● עמוד 3
סיורה מקפיא הצעתו לרוץ לעיריית ירושלים ● עמוד 4
שני חשודים בביצוע הטבח באיסטנבול נעצרו באיטליה ● עמוד 5
הוגשו כתבי־אישום נגד 13 המתפרעים בדהיישה ● עמוד 19
שר החינוך יתבע היום בממשלה הכרעה על שכר הלימוד ● עמוד 2
הצעות לאירגון מחדש של ההסתדרות הציונית ● עמוד 2

להשתחרר מדפוסים שיגרתיים

הדיון והמתן על הסכמי־השכר החדשים במיגזר הציבורי נקלע למבוי סתום. הפגישה ביום ו' בין מזכיר ההסתדרות לבין שר האוצר נועדה לחלץ את העגלה. אך ספק אם התחוללה כבר תזוזה ממשית בעמדות. הדפוס קבוע וידוע: לא יחושו נציגיו של המעסיק הציבורי, כי איומי האיגודים המקצועיים לשבש את סידרי־העבודה אכן עומדים להתממש, לא תהיה התקדמות. להיפך: ההתערבות בסירוב עוד תעמיק.

"לא כאשתקד" ניגש האוצר השנה למשא ומתן על השכר עם תשובה חד־משמעית אחת ויחידה: לא. לא יהיו תוספות־שכר ברוטו. לא יהיו שינויים בשכר. לא יהיו תיקונים של עיוותים, ותהיה רק הקפאה כללית. המהלך היחיד שהאוצר היה מוכן לשקול התייחס לשכר פנוי אחרי מס: הקלה מסויימת בנטל המיסים הישירים המוטלים על השכירים, שלא נהנו מן הרפורמה לשכירים שהונהגה בתחילת שנת־הכספים הנוכחית.

למערכת מס־ההכנסה בארץ שני היבטים: הפורמאלי והמעשי. על הנייר, זהו מס פרוגרסיבי, המוטל בשיעור שולי עולה על הכנסות עולות, ולפיכך, כל צמצום בו גורם להרחבת הפערים ברמות־ההכנסה נטו. למעשה, הכנסות של העצמאים והרווחים מהון, בהיקפים אדירים, משתמטים מתשלום מס הכנסה, ככל הנראה גם ממס ערך מוסף; לגבי בעלי־עסקים רבים, זהו בעצם מיסוי וולונטארי. לפיכך, עשוי צמצום נטל המיסים הישירים להיות אפילו בעל תוצאות שיוויוניות על כלל משקי־הבית, בתנאי, שלצידו יוצאו לפועל לאלתר גל הפעולות למלחמה בהון שחור ולגביית מס־אמת. בלי הפעלה נמרצת ועקיבה של אמצעים אלה, משמשות הקלות מס אך ורק לעידוד הצריכה.

ציבור השכירים אינו מוכן, נוכח מציאות חלוקתית זו, להסתפק אך ורק בהטבות האוצר בתחום שיעורי המס. בשירותים הציבוריים, ובמיוחד בדרגות הנמוכות, לא הושבה עדיין לקדמותה הרמה הריאלית של השכר שהיתה לפני תוכנית הייצוב, ערב השחיקה הגדולה, שאיפשרה את בלימת ההיפר־אינפלציה. במיגזר העיסקי היתה, אומנם, בשנתיים שחלפו, עלייה ניכרת בשכר הריאלי, אך היתה זו עלייה בעיקר בגירעון העבודה הריאלי; במיגזרים אלה חייב להישמר הכלל של הפרדה בין תוספות־שכר לתוספות־תוצר, ונדמה, שעל כך אין חילוקי־דעות בין הצדדים למשא ומתן. לגבי המיגזר העיסקי אף ניכרת באחרונה תופעה נוספת. בגלל נרשמים לאט בעצמה את המגמות המאקרו־כלכליות: השינויים העיקריים כפי יכולת המפעלים, ולא בחינה מחוץ להסכמי המסגרת הכלל־ארציים, ואפילו חנעפיים. אלא הרפה התופעלית להעמיק פערים בין העובדים וליצור מתחים בינם לבין המעסיקים. אולם לטווח היותר ארוך, זו עשויה להיות תחילתו של מהפך ביחסי־העבודה, שבסופו ישותפו העובדים ישירות ברווחי העסקים שבהם הם עובדים. שיתוף המוכיח את יעילותו בכל העולם.

הסתבכות במשא ומתן על הסכמי־השכר אינה לטובת אף צד. והיא לבטח אינה לטובת המשק והיציבות הכלכלית. האיגודים המקצועיים והמעסיקים צריכים להשתחרר מן הדפוסים השיגרתיים רבי־השנים, ולבחון ביחד וברצינות צורות חדשות של הסכמי־שכר.

הטכנאים מאיימים בהשבתה מוחלטת של הרדיו והטלוויזיה

אם המגעים שיתקיימו בשבוע הבא עם נציגי ההסתדרות והאוצר לא יישאו פרי

מאת אתי רונאל, כתבת "על המשמר"

בסוף השבוע לא יתקיימו עיצומים ברשות השידור ושידורי הרדיו והטלוויזיה יועברו כתקנם.

בכך נענתה ההסתדרות לפנייתו של מנכ"ל רשות השידור למנוע את עיצומיהם של הטכנאים ועובדי הדירוג המשולב ברדיו ובטלוויזיה עד לסיומם של המגעים בין מנכ"ל רשות השידור, אורי פורת, נציג ההסתדרות, חיים הברפלד, ונציג האוצר, הלל דוראי.

אתמול התקיימה הפגישה הראשונה בעניינם של הטכנאים ועובדי הדירוג המשולב, הדורשים תוספת שכר של 6 אחוזים, וביום שני תתקיים פגישה נוספת.

הטכנאים מאיימים בהשבתה מוחלטת של הרדיו והטלוויזיה החל מסוף השבוע הבא אם הפגישות שיתקיימו במהלך השבוע לא יביאו למתן התוספת שהם דורשים.

ועידת ל"ע החליטה להינתק מהמערך

ועידת ל"ע ננעלה אמש לאחר שקיבלה החלטה להמשיך [illegible] עם תנועת "שינוי" לקראת [illegible] חזית ליבראלית משותפת. כן החליטה הוועידה להינתק [illegible] העבודה עם הכרזת [illegible] הקרובות לכנסת.

ח"כ לשעבר יצחק קול [illegible] הקמת גוש מרכזי עם תנועת [illegible] במטרה ליצור גוש שאותו [illegible] יזדקק למפלגת הליכוד ול[illegible] הדתיות.

מי שהיטו את הכף [illegible] ההחלטה הסופית להמשיך [illegible] עם תנועת "שינוי" [illegible] המרכז הליבראלי [illegible] יו"ר דור ההמשך של הליבראלים העצמאיים, ורב שמש [illegible] גליקסון.

בראשית הדיונים הציע [illegible] אנדלמן להמשיך ולקיים [illegible] עם תנועת "שינוי" [illegible] התנגדותו להקמת גוש [illegible]

בהצבעה החשאית [illegible] בוועידה הצביעו 258 צירים [illegible] הצעת קול־ברקאי להמשיך [illegible] עם תנועת "שינוי" במגמה [illegible] גוש עצמאי. 79 צירים הצביעו [illegible] הצעתו של חיים [illegible] המושבים, להמשיך את [illegible] המערך ו־111 צירים הצביעו [illegible] הצעתו של אהרון הנדלמן [illegible] מו"מ רק עם תנועת "שינוי". (עתי"ם)

הילדה דנה בטיטו מתה לאחר שגופה דחה את הכבד המושתל

מאת שלי יחימוביץ', כתבת "על המשמר"

דנה בטיטו בת ה־3 מאופקים נפטרה אתמול בבוקר בבית־החולים איידנברוק בקיימבריג', אנגליה, לאחר שניתוח השתלת כבד שעברה לא הצליח.

לפני מספר חודשים חלתה דנה בצהבת ואושפזה בבית־החולים סורוקה. ד"ר יגאל קם בדק אותה וקבע שיש לנתחה אולם בארץ לא נמצא תורם כבד מתאים והוחלט להטיסה לאנגליה.

בהתארגנות מהירה הצליחה מועצת אופקים לגייס את תושבי העיירה ולאסוף את סכום הכסף הדרוש להטיסה לניתוח.

דנה אושפזה בבית־החולים איידנברוג ושם הושתל בגופה כבד. כעבור כמה ימים נותחה שוב, לאחר שבמקום הניתוח החל דימום. הרופאים מצאו כי אין אספקת דם לחלק מן הכבד ושקלו לבצע השתלה מחודשת. אולם הניתוח לא בוצע בגלל מצבה הקשה.

מאז הניתוח דנה שרויה בחוסר הכרה והתעוררה רק לעיתים רחוקות. בימים האחרונים התפתח בגופה זיהום בעורק כלי הדם. היא סבלה גם מהצטברות מים בריאות והכבד המושתל נדחה. אתמול בשעה 4 לפנות בוקר קבעו הרופאים את מותה.

דודה של דנה, רפי בטיטו, אמר אתמול: "מותה של דנה היכה אותנו בהלם. היינו בטוחים שתחזור אלינו ילדה בריאה ושלמה".

קרובי המשפחה חיפשו אתמול שעות ארוכות את אביה של דנה, יעיש בטיטו, העובד כפועל בניין בנגב. בשעות הצהריים הוא נמצא באתר בנייה בירוחם שם קיבל את הידיעה.

הלווייתה של דנה בטיטו תיערך היום בשעה 11.00 בבוקר באופקים.

החל מיום ראשון לא יתקבלו חולים חדשים לבית לוינשטיין

הרופאים הכריזו סכסוך עבודה בעקבות הסרת הכרת המועצה המדעית מהמוסד

סכסוך עבודה הוכרז אתמול במרכז השיקומי בבית לוינשטיין ברעננה, על רקע הסרת ההכרה ממנו ע"י המועצה המדעית. החל מיום ראשון הקרוב לא יתקבלו לבית לוינשטיין חולים חדשים.

החלטת הרופאים להכריז על סכסוך עבודה באה בעקבות המלצת המועצה המדעית להסיר את ההכרה מבית לוינשטיין כמוסד שיקומי, המעניק התמחות בשיקום, מאחר ומינויו של המנהל החדש, פרופ' ראובן אלדר, אינה עומדת באמות המידה הנדרשות ע"י המועצה המדעית. לפיה חייב להיות מנהל מרכז שיקומי בעל תואר בהוראה פיסיקלית ושיקום.

פרופ' שמואל טיאנו, יו"ר המועצה המדעית, מסר לכתבת עתי"ם, כי הביא לידיעת הרופאים את המלצת המועצה המדעית להסיר את ההכרה מבית לוינשטיין, לאחר שהמתינו למעלה משנה, בעקבות בקשת מרכז קופ"ח. מאחר שלא בוצעו שינויים במוסד, נאלצו להמליץ בפני מנכ"ל משרד־הבריאות להסיר את ההכרה.

נציגי הרופאים בבית לוינשטיין ברעננה מסרו, כי במצב שנוצר לא ניתן לקבל מתמחים חדשים והדבר פוגע בסדרי העבודה התקינים.

לדברי הרופאים, סכסוך העבודה אינו על רקע אישי ולדבריהם ניתן למצוא פתרון למצב, לאחר שמרכז קופ"ח יכריז על מרכז השיקום בית לוינשטיין כמרכז רפואי, אשר בראשו יעמוד פרופ' אלדר, ולמנהל בית החולים יתמנה בעל תואר מומחה בשיקום. הרופאים רואים בסכסוך שפרץ בין מרכז קופ"ח לארגון רופאי קופ"ח איום על עצם קיומו של בית החולים, המשרת — לדבריהם — כ־80 אחוז מהחולים הזקוקים לשיקום במדינת ישראל.

ההכרה לא הוסרה

דובר קופ"ח דוד תגר אמר בתגובה, כי אין כל עילה של ממש בפגיעה ברציפות ההכרה בהתמחות רופאים בבית לוינשטיין, משום שלא חל כל שינוי במיומנות המדעית וההמקצועית של המוסד. האחריות להתמחות היא בידיו של ד"ר סולסי שהוא בעל תואר מומחה בתחומים פיסיקליים ושיקומיים.

מנכ"ל משרד־הבריאות, ד"ר דב גולן, הודיע אתמול ליו"ר מרכז קופ"ח, פרופ' חיים דורון, כי לא הוסרה ההכרה במרכז השיקומי בית לוינשטיין ברעננה, כמוסד המכשיר רופאים בתחום השיקום, זאת בניגוד להודעת המועצה המדעית ואיומיה הגורמים, לדברי ד"ר גולן, לאי־שקט בקרב צוות הרופאים והמתמחים. (עתי"ם)

מסבסטיה נפתחה הרעה

עצרת שלום בסבסטיה

עצרת שלום בסבסטיה שבת, ה־13 ביוני 14:30 בתחנת הרכבת בסבסטיה ליד שבי שומרון

במלאת 20 שנה לכיבוש, לטשטוש ולהחמצה, נערוך עצרת בהשתתפות:
■חגי הלוי
■אפרים רוזן
■חנן ארז
■דדה בן שטרית
■רוני ידידיה
■נציג מרכז חניכים השוה"צ
■10 יונים לבנות

·השומר הצעיר · הקיבוץ הארצי · מפ"ם·

*נקודת הכוונה לעצרת בין השעות 12.00 ל־14.00 בצומת בית ליד.

מסד ראשון

החתן ברח

"שידוכים" מאת ניקולאי גוגול מוצג בתיאטרון חיפה בתרגום חדש, פשטני ושדוף של גדליה בסר ובבימויו חסר הברק ונעדר ההשראה של אילן תורן.

נפש הקומדיה הלא היא המהירות, ואילו בהצגה זו, האמורה לשעשע, הכל מתנהל באיטיות מרגיזה.

הגלריה הנהדרת של התגלמויותיה השונות של הטפשות האנושית — וזה נושא המחזה ולא בעיית השידוכים — משוחקת בצורה מגושמת, כשתפקיד איפיונן של הדמויות נמסר לידי המאפר ועושה הקפלטים, במקום לשחקנים, המבזבזים הזדמנויות קומיות בזו אחר זו. אפילו שחקנית מעולה כעופרה וינגרטן בתפקיד הכלה מצייצת בטון אחד ויחיד ומסכן. אמנון מסקין בתפקיד החתן המיועד, המפחד מהחיים, יש לו גוף ופנים מתאימים במיוחד לתפקיד זה — אבל גם דמות זו אינה מבריחה די צרכה. שלום שמואלוב כידידו, מין פיגארו רוסי, הוא אולי היחיד מהצוות שמתקרב לגילום דמות משעשעת של ממש.

לבסוף בורח החתן מהחופה דרך החלון ואני די מבין אותו. כי ההומור והשנינה נסתלקו מן ההצגה הזאת עוד בתחילתה.

גיורא מנור

חברת החשמל החליטה: תחנת הכוח תוקם בחיפה

מאת קובי מנדל, כתב "על המשמר"

מועצת המנהלים של חברת החשמל החליטה אתמול ברוב של 8 נגד 3 להמליץ על הקמת תחנת הכוח הבאה בחיפה. המלצתה תועבר למועצה הארצית לתכנון ובנייה, הגוף שאמור לקבוע את מיקום התחנה.

בפני מועצת המנהלים הונחו שתי חלופות, האחת הציעה להקים את תחנת הכוח בחדרה ואילו השניה הציעה להקים את התחנה בחיפה. הקמת התחנה בחדרה הינה זולה יותר בכ־10 אחוזים בהשוואה לעלות ההקמה בחיפה. אולם בשל השיקול הבטחוני ובשל הצורך לאזן את משק החשמל החליטה מועצת המנהלים, כאמור, על הקמת תחנת הכוח בחיפה.

התחנה תופעל בפחם ועל־פי תכנון חברת החשמל יוחל בהקמתה בשנת 1990. עלות הפרוייקט כ־840 מיליון דולר. התחנה הינה בעלת 2 יחידות של 550 מגוואט כל אחת והיא זהה לתחנה ע"ש רוטנברג באשקלון הנבנית עתה. התחנה שתוקם בחיפה צריכה להתחיל לפעול בשנת 1996, לאחר סיום בניית התחנה באשקלון.

עו"ד חיים שרון — מועמד המערך לראשות חולון

מאת אשר שילוני, כתב "על המשמר"

סיעת המערך בעיריית חולון החליטה אמש ברוב קולות לאמץ את הצעת ראש העיר היוצא, פנחס אילון, למנות את ממלא מקום ראש העירייה, עו"ד חיים שרון, למועמד המערך לראשות העיר.

צפוי ששרון יקבל רוב במועצת העיר הקרובה אשר תתכנס לא יאוחר מ־30 יום ממועד מסירת מכתב ההתפטרות של אילון מראשות עיריית חולון לממלא מקום שר־הפנים, רוני מילוא.

האמן הבינ"ל גדי רכלס — אלוף צה"ל בשחמט

מאת אבי אמיר, כתב "על המשמר"

אמן השחמט הבינלאומי, גדי רכלס מפיקוד דרום, זכה אתמול בתואר אלוף צה"ל בשחמט. באליפות שנערכה בבית יד לבנים בנתניה במשך שבוע השתתפו 85 חיילים וחיילת אחת.

רכלס צבר 8 נקודות ב־9 משחקים בהקדימו את עופר ברוק, רונן לב ודני ברש, — 7 נקודות כל אחד. רמי אברהמי וגיל שפרירי — 6.5 נקודות כל אחד.

באליפות הקבוצתית ניצחה נבחרת אגף מודיעין שצברה 2.5 נקודות, בהקדימה את פיקוד הדרום — 19 נקודות וחיל האוויר — 18 נקודות.

הפרסים הוענקו למנצחים בטקס חגיגי "על־ידי קצין חינוך ראשי של צה"ל, תת־אלוף נחמיה דגן.

אמש בקונצרט

פסגות של מקוריות במעמקי המערה

במערת צדקיהו, המשתרעת מתחת לבתי העיר העתיקה, סמוך לשער שכם, נערך אתמול קונצרט בכורה עולמי של הפואמה הקאמרית "מערת צדקיהו" לבאריטון, הרכב כלי וסרט מגנטי. על־פי מלים של יהודה עמיחי ומוסיקה של צבי אבני. "כאן במעמקי המערה הגדולה", כתב המשורר, "במשך המשחק הנצחי של מחבואים, אדם מאלוהיו, ואלוהים מאדם".

במוסיקה של אבני התמזג ההד ההיסטורי ב"טפטופי המים" המוזיקליים, בצלילי העוד, בטעמי המקרא ובלחנים נוצריים. כל אלה הופיעו בסרט מגנטי, שמנגינתו התמזגה בהרכב של חמישה נגנים וזמר. ויצרו אפקט של מוזיקה סימפונית אדירת מבע. ההרמוניות של צבי אבני בנויות על קווים מלודיים, שקיבלו הלם חשמלי בעת פגישתם עם האבן, העבר והמציאות העכשווית.

בביצוע הפואמה הקאמרית השתתפו, בכשרון ובהצלחה, אדוארדו צ'מה ובאס — באריטון, ג'ורג' האס (אבוב), רנה חדש (קרן), אלכסנדר קננובסקי (צ'לו), פמלה ג'ונס ואלדד שילוח (כלי הקשה), ביום — יעקב קרופמן, תאורה — אריק ברהום, הפקה — החברה לפיתוח מזרח ירושלים, הקליטה — הטלוויזיה הלימודית.

תפקיד מכריע בהצלחת קונצרט נדיר זה יש לזקוף לזכות הכנר הראשון של תזמורת ירושלים רשות השידור, מוטי שמיט, שהחליף את הקשת בשרביט והתגלה כמנצח מעולה. הוא התמודד עם קשיים קצביים, אופי אליאטורי של כמה קטעים, והצורך בתיאום בין הסרט המגנטי לנגנים. תחת שרביטו של מוטי שמיט המריאה יצירתם של אבני־עמיחי לפסגות של מקוריות ושל איכות פיוטית ומוזיקאלית.

יצחק שור

חופש יצירה משני עברי הקו הירוק — תבעו יוצרים ישראלים ופלשתינים

מאת שלמה סלוצקי. כתב „על המשמר"

יום עיון וערב אמנותי של יוצרים ישראלים ופלשתינים נגד הכיבוש ולמען שלום וחופש היצירה, התקיים אתמול בנווה-צדק בהשתתפותם של מאות אנשים.

אולמות נווה-צדק, שהוכנו מראש לאירועים, היו קטנים מלהכיל את ציבור המשתתפים בסדנאות וערב האמנותי, שבו השתתפו מחשובי היוצרים משני עברי הקו הירוק.

מעקב על חופש היצירה

בסדנאות שהתקיימו בשעות אחה"צ, ובהם נדון המצב בישראל ובשטחים בתחום היצירה והאפשרויות לשיתוף פעולה בין ישראלים לפלשתינים, הוחלט להמשיך ולקיים מפגשים בין היוצרים ולהקים ועדות מעקב משותפות, לעקוב אחר חופש היצירה בשטחים הכבושים.

רגע של מחלוקת

באווירת ההסכמה הכללית בין הפלשתינים לישראלים, צרם כמעט הויכוח שהתעורר באחת הסדנאות, כאשר הוקרא מכתבו של מחמוד דרוויש, יו"ר אגודת הסופרים הפלשתינים, חבר הנהגת אש"ף שתמך באירוע. השחקן שמואל עצמון והבמאי הלל מיטלפונקט, שהשתתפו בסדנת אנשי התיאטרון, טענו שניתן להגיע לדיאלוג פורה בין הנוכחים ואין צורך לדבר דרך מכתבים של נציגי אש"ף.

בערב האמנותי אל תוך הלילה השתתפו בין היתר חווה אלברשטיין, יהושע סובול תיאטרון „אל-חוואכתי" תיאטרון בית ליסין ועוד רבים אחרים.

המשורר אורי ברנשטיין בסדנה בנווה צדק. (צילום: פרטוש)

נבון יתבע היום הכרעה בממשלה על שכר הלימוד

תובע שכר לימוד אחיד בגובה 1120 דולר

סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון יתבע היום בישיבת הממשלה, שהממשלה תכריע על גובה שכר הלימוד באוניברסיטאות לשנת הלימודים הבאה (תשמ"ח) ותבטיח מימון להתחלת ביצוע תוכנית ההבראה של האוניברסיטאות ושיקום המחקר האקדמי בישראל.

שר החינוך עומד על הצעתו שהממשלה תקבע שכר לימוד אחיד של 1,120 דולר ותבטיח קיום מערך סיוע הולם לסטודנטים נזקקים וכן תאשר תוספת תקציבית של 17 מיליון דולר להבראת המוסדות להשכלה הגבוהה, מתוך תוכנית 4 שנתית שגובשה במועצה להשכלה גבוהה.

השר נבון יהיה מוכן לתמוך בהקמת ועדה ציבורית לקביעת שכר הלימוד רק החל משנת הלימודים תשמ"ט וזאת משום שלדעתו, מאוחר מדי כיום להקים ועדה ציבורית, שכן הדבר יגרום לדחייה נוספת בהכרעה ויקשה הן על הסטודנטים להחליט אם ביכולתם ללמוד מבחינה כלכלית והן על תקציב האוניברסיטאות. (עתים)

האפיפיור ייפגש עם נציגים יהודיים בפולין

וארשה. — האפיפיור יוחנן פאולוס ייפגש היום בוורשה עם נציגים של הקהילה היהודית הפולנית הקטנה — נודע ממקור מוסמך.

הפגישה תתקיים במעונו של ראש הכמורה הקתולית בפולין.

בקהילה היהודית הפולנית, שמנתה לפני מלחמת-העולם השנייה יותר משלושה מיליון נפש, נותרו כיום רק אלפים ספורים, בעיקר אנשים באים בימים. המרגישים קשר ליהדות ומבקרים לעיתים בבתי-הכנסת המעטים שנותרו במדינה.

באחרונה התקבצה קבוצה בלתי-רשמית של יהודים פולניים צעירים, שנולדו אחרי המלחמה, סביב אינטלקטואל צעיר בוורשה, סטניסלאב קרייבסקי. חברי קבוצה זו רואים בפולין את מולדתם, אך מבקשים לשמור על זהותם ותרבותם היהודית. בין היתר, על-ידי לימוד טקסטים דתיים. (ע.ר, ע"צ)

פרס לתאצ'ר: הישג ללא תקדים

מ"מ ראש הממשלה שר החוץ שמעון פרס שיגר מברק ברכה חם לראש ממשלת בריטניה מרגרט תאצ'ר מיד לאחר היוודע תוצאות הבחירות בבריטניה.

במברקו הביע פרס הערכה רבה על הדמוקרטיה האנגלית, שביטאה הפעם „הוקרה להישגך האישי חסר התקדים — כמעט", כאשר הבוחר הבריטי החליט לאשר את אמונו בתאצ'ר בפעם השלישית.

„אנו בישראל", כתב פרס, „נזכרים בהערצה בדוגמא אחת ממנהיגותך, אופיינית לנוהגך לאורך כל הדרך: הרגע שבו בילית עם מסורבי העליה היהודים במוסקבה".

פרס הביע תקווה, כי תאצ'ר תוסיף לתמוך במאמצי השלום. „תרומתך להגדלת הסיכוי למו"מ בין ישראל לבין ירדן זכורה לנו היטב ומחזקת את תקוותנו לעתיד", כתב.

מנסחים כתב הטיעון הנגדי בפרשת טאבה

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

במשרד החוץ ייאספו היום ומחר מומחים ביחסים בינלאומיים ובמשפט בינלאומי לדיונים בני יומיים, כדי לנסח את כתב הטיעון הנגדי של ישראל בסוגיית טאבה, במענה לכתב הטיעון המצרי, שהוגש לבית הדין לבוררות בג'נבה בחודש מארס.

בין המשתתפים ב„כינוס ועדת טאבה" — המשפטנים — שבתאי רוזן ופרופסור יהודה בלום, פרופ' נתן בר-יעקב, פרופ' אילאי לאוטרפכט, האחים ג'ון ודוד קמחי וכן מומחה בריטי למפות עתיקות.

יאיר עמיקם — ראש ענף קישור לעתונות

יאיר עמיקם התמנה לתפקיד ראש ענף קישור לעתונות ביחידת דובר צה"ל.

יאיר עמיקם בא במקומו של סגן אלוף יצחק טוניק, המיועד להיות עורך עתון „במחנה".

עמיקם, לשעבר הכתב הצבאי של „ידיעות אחרונות", שימש עד כה כראש מדור כתבים צבאיים ביחידה. (עתים)

הצעות לאירגון מחדש של ההסתדרות הציונית

יועלו היום בישיבת הווע"פ לקראת כינוס הקונגרס

מאת שלמה סלוצקי כתב „על המשמר"

במעמד נשיא המדינה תפתח היום בבנייני האומה ישיבת הוועד הפועל של ההסתדרות הציונית העולמית.

כשישה חדשים לפני הקונגרס הציוני, האמור להערך בסוף השנה הקלנדרית, ובעוד מתקיימות בחירות לפדרציות הציוניות בתפוצות יתכנסו היום ובמשך השבוע מאות נציגי הקהילות היהודיות בעולם ובארץ, לדיונים שיכריעו את אופיו של הקונגרס הבא, ובמידה רבה את עתידה של ההסתדרות הציונית העולמית.

דולצ'ין ינסה שוב

במהלך הדיונים אמור להתברר עתידו של היו"ר אריה דולצ'ין, אשר כנראה יבקש להיבחר לתפקיד של נשיא ככבוד של האירגון. עמדה זו היא עמדת נסיגה של כמה מתומכיו החדשים של דולצ'ין. תומכים אלה ינסו להציב את מועמדותו של דולצ'ין לכהונה שלישית, אך חוגים המקורבים אינם מעריכים יוזמה זו כבעלת סיכויים.

במהלך הישיבות יוצגו מספר הצעות לריאורגניזציה של ההנהלה הציונית, המדברות על איחוד הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית במטרה לצמצם את מספר הכפילויות. ועוד שינויים הבאים לתת פתרון לתדמית המאובנת של הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית בעיני הציבור.

הצעה לאירגון מחדש

תוכנה של הצעה מפורטת ומקורית בכיוון זה, הגיעה לידי כתבנו. ההצעה שתוגש בשם 14 מדינות מדרום ומרכז אמריקה, קוראת לביטול המבנה הקיים של 24 מחלקות עצמאיות, המחולקות על-פי מפתח מפלגתי, ולהמירו במבנה שונה, אזורי. כאשר למרכזי האזורים תהיה סמכות ויכולת הכרעה בכל הנושאים. שיטה זו תאפשר לקיים אחריות מיניסטריאלית כוללת על המתרחש במדינה או אזור גיאוגרפי מסויים מהממונה על אותו איזור מבלי לאפשר את העניין הסמכויות ממנו והלאה, כפי שמתרחש היום.

נציג יהדות דרום-אמריקה, וולטר צ'נסטוחובסקי, הוא שיציג את התוכנית בשם הפדרציה של האירגונים היהודים ואמריקה הלאטינית והצפונית.

● מוסקווה.— ביוגרפיה של הסופר בוריס פאסטרנק עומדת לראות אור בבריה"מ ביוזמת בנו. מסרה סוכנות „טאס".

מבקר הספרות יבגני פסטרנק עסק 25 שנה בחיבור הספר, הכולל קטעים ממכתבי אביו אל הסופר מקסים גורקי והמשוררת אנה אחמאטובה, וכן כ-150 תצלומים.

הביוגרפיה תראה אור בקרוב בהוצאת הספרים „סובייטסקי פיסטל" במוסקווה. (ע"י)

כותרות עתוני בריטניה, על נצחונה של תאצ'ר (צילום אי. פי)

ביום השלושים

לפטירתו של חברנו

הנס גולני

נעלה לקברו לגילוי המצבה

ביום ב' 15.6.87 בשעה 15.00

המשפחה וקיבוץ דן

המשכים

תפסיקו לאיים עלינו

(המשך מעמוד ראשון)

אחידה של הוועד הפועל בעניין מתן תביעות ההסתדרות.

סלע המחלוקת

כאמור פגישתם של שר-האוצר משה ניסים ומזכיר ההסתדרות ישראל קיסר ביום ו', לא הביאה לכל התקדמות וניסים שלל למעשה את כל תביעותיו של קיסר. ההסתדרות תבעה ארבע תביעות מרכזיות: תיקון שחיקת הפנסייה התקציבית; העלאת שכר לבעלי שכר נמוך; תוספת שכר גלובאלית לכל המשק, ולבסוף קיצור שבוע העבודה ושעות העבודה מבלי להפחית שכר.

הפתרון — חוק שכר מינימום

ניסים שלל על הסף מתן תוספות שכר גלובאליות וקיצור שבוע העבודה. באשר לבעלי השכר הנמוך, לדבריו, חוק שכר מינימום, אשר התקבל השנה בכנסת הוא הפתרון. באשר לתביעה לתיקון הפנסיות אמר ניסים כי הוא יבדוק את הנושא עם היועץ המשפטי של האוצר. לגבי התביעה להעלאת השכר הריאלי, בעיקר לבעלי השכר הנמוך והבינוני, קיימת עדיין מחלוקת פנימית אם יש לבצע את הדבר באמצעות רוויזיה ברפורמה במיסוי, או באמצעות הסכמי השכר.

שליח האו"ם

(המשך מעמוד ראשון)

בניו-יורק שיחות עם נציגי המדינות החברות במועצת הבטחון.

פרס לאירופה

מ"מ ראש הממשלה ושר-החוץ שמעון פרס יצא לאירופה בעוד שבוע. בהופעה בפני הלשכה העולמית של תנועת העבודה הציונית ביום ו' ברמת-רחל אמר פרס, כי בסיורו זה ינסה להגיע להבנה עם אנגליה וצרפת — כמו גם עם ארצות-הברית — על כך שהוועידה הבין-לאומית תהיה רק פתיחה למו"מ ישיר.

פרס אמר, כי ינסה עוד לגבש באירופה תמיכה בכך שברית-המועצות תוכל להשתתף בוועידה הבינלאומית רק אם תחדש את היחסים הדיפלומטיים עם ישראל ותפתח את שעריה ליהודים הרוצים בכך. כן יפעל פרס למען סיוע כלכלי בינלאומי למזרח התיכון.

הממשלה מפירה את

(המשך מעמוד ראשון)

ייכללו בו אך ורק שכר יסוד, או שכר משולב. תוספת-יוקר ותוספת-קבועה המשתלמת לעובד עבור עבודתו. אלה יסתכמו במינימום של 525 ש"ח. בשירות הציבורי מפרים את החוק וכוללים בו תוספות אחרות, כמו תוספת ותק והשלמת הכנסה — מושג חדש בשירות עובדי המדינה.

פחות מ-525 ש"ח

בעקבות הפרות החוק במשכורות אפריל, כאשר עובדים קיבלו פחות מ-525 ש"ח, הציג ח"כ צבן ב-13 במאי שאילתה בכנסת. השיב עליה סגן שר-האוצר, עדי אמוראי, שאמר כי מייד לאחר קבלת הוראות שכר מינימום, הועברו הוראות מתאימות למל"ם מערכות, שמכינה את תלושי השכר של עובדי המדינה ובראשה עומד הלל דוראי.

ל„על המשמר" הגיע מסמך אותו כתב הלל דוראי ב„כוכעו" השני, הממונה על השכר באוצר, לסגן החשב הכללי, ח. פונדמינסקי בעניין הוראות שכר מינימום, ב-17 במאי — כלומר 4 ימים לאחר שאמוראי דיווח בכנסת שההוראות הועברו. בעקבות זאת, יגיש ח"כ צבן תלונה ליו"ר הכנסת על הטעיית הכנסת.

תוספת מטעה

בתלושי משכורות מאי, שהגיעו לצבן ול„על המשמר" הושלם אמנם השכר ל-525 ש"ח ברוטו, אבל זה נעשה על-ידי תוספת חדשה שנקראת „השלמת הכנסה", מושג השאול מהביטוח הלאומי. בנוסף לכך נמשכות הפרות החוק האחרות — ממשיכים לכלול את תוספת הוותק בשכר המינימום.

מדובר, בין השאר, בתלושי שכר של עובדים במשרד העבודה והרווחה. כך אומר צבן: „כל זה מתרחש בקרב עובדי משרד זה, כאשר שר העבודה, ועל קצב, הוא הממונה על ביצוע החוק". עוד טוען צבן, כי לשכת שירות התעסוקה, שכפופה למשרדו של קצב, ממשיכה להפנות עובדים למקומות עבודה שמשלמים פחות משכר המינימום. צבן פנה לשר העבודה בתביעה להורות ללשכות התעסוקה להפסיק זאת. כן הוא מבקש דיווח על מספר התיקים שנפתחו עד כה נגד מעסיקים שהפרו את חוק שכר מינימום.

„המשמר"
עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2. תל-אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3-43360-4
המען למכתבים: שירות שק-דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן-יהודה 2, בניין סנטר הדרים 102-121, טל' 233161-3. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבזנר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

אבו מאזן: מוכנים להפסיק את האלימות כאשר ייפתח המו"מ

חברי משלחת השמאל יוזמנו היום לחקירה

מצרים מברכת על הפגישה ● הוועד לדיאלוג קורא לשריר להתפטר ● גאולה כהן הגישה תלונה

מאת בצלאל עמיקם וזהבה [...], כתבי „על המשמר" וסוכנויות הידיעות

חברי המשלחת שנפגשו עם אנשי אש"ף בבודפשט, יקבלו היום בנמל התעופה בן-גוריון הודעות זימון לחקירה במשטרת ישראל.

הודעות דומות קיבלו בשעתו חברי משלחת השמאל עם שובם מהפגישה עם חברי אש"ף ברומניה. [...] אחת נוגעת לח"כ צ'רלי [...] ונתונה מחסינות בהיותו חבר כנסת.

בימים האחרונים מתנהל מסע [...] כדי להעמיד לדין את חברי המשלחת. המשלחת הגיעה למקום [...] כשהיא מסתייעת בעצותיו [...] של עורך דין.

[...] הכנסת ביטון הסכים [...] עם נציג אש"ף, אבו מאזן, [...] לאפשר לפלשתינים להקים [...] עצמאית לצידה של ישראל.

[...] התחבקו השניים לאחר [...] שנמשכו שלוש שעות בין [...] נציגים של אש"ף, לבין 15 נציגים של השמאל הישראלי.

השמאל מכיר באש"ף

[...] אמר, כי נציגי השמאל [...] באש"ף כנציג לגיטימי [...] של העם הערבי הפלשתיני והם [...] שישראל חייבת להכיר [...] הלאומיות של העם [...], כולל הזכות למדינה [...] לצידה של ישראל". עוד [...] בהצהרה: „ישראל חייבת [...] בוועידה בינלאומית להשכנת שלום במזה"ת בחסות האו"ם, שבה ישתתפו כל הצדדים הנוגעים בעניין, כולל אש"ף וחמש המדינות החברות הקבועות במועצת הבטחון".

מוכנים להפסיק אלימות

„הפלשתינים מוכנים להפסיק את כל הפעולות האלימות, כאשר ייפתח המו"מ עם ישראל וזאת בתנאי שישראל תקבל על עצמה התחייבות דומה" — אמר אבו מאזן, בראיון ביום ו'.

אבו מאזן מודע לעובדה, כי בני השיחה שלו אינם מייצגים אלא מיעוט בישראל, אך הוא טוען „החשוב הוא שדו שיח זה יימשך, על אף החוקים הישראלים האוסרים כל מגע עם אש"ף".

„אנו רוצים עתה לשוחח עם כל הישראלים שמכירים בעובדה שאש"ף מייצג את העם הפלשתיני. זה לא חשוב לנו אם מדובר במנהיג פוליטי או פעיל בשכונות. לא חשוב גם לאיזו מפלגה הוא משתייך. ולא חשוב לנו גם אם הוא חושב עצמו לציוני או לא-ציוני". עם זאת, הטעים, „לא נחתום על הודעה רשמית אלא עם נציגי ממשלת ישראל".

מצרים מברכת

סגן שר החוץ המצרי, בוטרוס גאלי, בירך ביום ו' על הפגישה בבודפשט.

גאלי אמר: „דו-שיח זה יתרום ללא ספק לחיזוק מאמצי השלום ולהסרת המיכשולים בין שני הצדדים, וכן להבלטת הצורך בהסדר שלום בשאלה הפלשתינית".

מתנגדים מבית

ח"כ גאולה כהן הגישה תלונה במשטרת ירושלים, בה היא תובעת לפתוח תיק חקירה ולחקור את ח"כ צ'ארלי ביטון ושאר חברי המשלחת, בגין עבירה על חוק איסור המפגשים עם אש"ף. כן פנתה ח"כ גאולה כהן ליועץ המשפטי לממשלה, וביקשה לטפל בהליכי הסרת חסינותו של ח"כ צ'ארלי ביטון, למען העמדתו לדין.

חקירת חברי המשלחת תנוהל ע"י ניצב משנה סנדו מזור, ראש אגף החקירות במחוז המרכז.

על-פי הדיווחים שהגיעו, נפגשו חברי המשלחת עם 8 מחברי אש"ף, בהם שני חברי הוועד הפועל של הארגון.

השבוע, יימשך משפטם של ארבעת חברי משלחת השמאל הראשונה, בבית המשפט ברמלה.

הוועד לדיאלוג ישראלי-פלשתיני תבע אתמול את התפטרותו של שר המשפטים.

ששריר יתפטר

„שר המשפטים אברהם שריר שבדבריו - ב„קול ישראל" על אפשרות העמדתם לדין של חברי המשלחת שנפגשו בהונגריה עם נציגי אש"ף, הזכיר בנשימה אחת את הרצח המתועב של הילד רמי חבה ז"ל, ובכך עשה צעד של הסתה פרועה נגד המשלחת, ברומה לכורו ורבו ראש הממשלה, יצחק שמיר שהדביק בזמנו לחברי המשלחת לרומניה את התואר „בוגדים". אנו רוחים בשאט נפש הסתה זו ותובעים את התפטרותו של השר שריר".

דברים אלה אמר למיף רורי מזכיר הוועד לדיאלוג ישראלי-פלשתיני ומי שעמד בזמנו בראש משלחת השלום הראשונה לרומניה. והעומד לדין עם עוד שלושה מחבריו בפני בית המשפט ברמלה.

המתקדמת: לעודד

חברי הכנסת מוחמד מיעארי ומתי פלד שיגרו הערב מברק אל היועץ המשפטי לממשלה, וקראו לו שלא לנקוט כל אמצעים כנגד חברי משלחת השלום, וכן להפסיק את המשפט העומד להיפתח ביום רביעי נגד חברי המשלחת הקודמת שנפגשה עם אש"ף ברומניה.

„נקיטת צעדים נגד אנשים שכל רצונם הוא לקדם את השלום עושה חרפה על ישראל והופכת אותה למדינה שבה השאיפה לשלום היא פשע", כתבו שני הח"כים במברקם. „אין עניין לציבור כי שוחרי שלום יעמדו למשפט או ישבו בכלא, אלא להיפך, יש לתת עידוד לשוחרי השלום הישראלים והפלשתינים".

קבוצה של יהודים אמריקנים, שנפגשו בחודש שעבר בטוניס עם מנהיגים של אש"ף, בכללם יאסר ערפאת, מסרו ביום ו', כי אש"ף הבהיר שהוא מעוניין במשא ומתן על הסדר שלום.

שלושת חברי המשלחת היהודית, המייצגים תנועות-שלום נפרדות התומכות בהקמת מדינה פלשתינית, אמרו, כי אש"ף „מבין את החשיבות של יחסי-שלום בין ישראל לבין מדינה פלשתינית עצמאית".

ואלנסה אכל אותה

האפיפיור ביקר שלשום בגדונסק, וקיים שם מיסה. כאן הוא נראה מאכיל בלחם הקודש את לך ולאנסה

רבין: סכנת התלקחות מיצוא המהפכה האיסלאמית ללבנון

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — שר הבטחון יצחק רבין הגדיר כ„סכנת התלקחות" את ההתגברות שחלה בייצוא המהפכה האיסלמית האיראנית ללבנון. בפגישותיו בפאריס עם הנשיא מיטראן, עם שר ההגנה ז'יראו ועם שר החוץ ז'אן ברנאר ריימון.

בתום פגישה של שעה ורבע עם הנשיא, מסר רבין לכתב „על המשמר": „ידוע לנו כי הושגה הבנה בין סוריה לאיראן להפעיל את החיזבאללה נגד ישראל וכך אמרתי לנשיא צרפת".

אלף אנשי משמרות המהפכה של איראן חונים בבקעה ופועלים במימון איראני לגיוס לבנונים. האיראנים הגבירו את הסיוע לחיזבאללה, אמר רבין ורמז, כי ישראל פועלת לנטרול כוחם.

מיטראן בעד ועידה

בפגישה, הביע הנשיא מיטראן תמיכה בוועידה בינלאומית נוסח פרס, כמסגרת למו"מ ישיר בין הצדדים. מיטראן הדגיש, כי אינו רואה בוועידה סמכות לכפיית פתרונות.

מו"מ עם אש"ף

שר החוץ ריימון לא הירפה בשיחתו עם רבין מנושא אש"ף. הוא אמר, כי על ישראל לשאת ולתת עם אש"ף, מאחר שהוא צד באזור ובסכסוך.

רבין תיאר את אש"ף כאשלייה. הוא אמר, כי הלוחמה בטרור היא מרכיב בקידום השלום.

„האירופים משלמים מס-שפתיים לפלשתינים. אני מציע להם לאמץ את מחנה דהיישה, לבנות שם מערכת ביוב, שירותי בריאות, מערכת מים.

באליזה ובמשרד ההגנה אסרו כניסת עיתונאים בשעת הפגישות עם רבין. לא רצו צלמים ופרסומת. הצרפתים הסבירו, כי הנשיא אינו רוצה לקבל 19 שרי הגנה ערביים ואחרים רק משום שקיבל את רבין.

„פינ'יטו לה קומדיה" „לה מאטן" התמוטט

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — העיתון הסוציאליסטי היחיד בצרפת, „לה מאטן" התמוטט. האיטלקי פארטר, אחד מבעליו העיקריים, הודיע על פרישתו. קבוצתו השקיעה, בהשפעת הסוציאליסטים, 40 מיליון פראנק בשיקום העיתון, אך לשווא.

הצרפתים התעלמו מעיתון כזה משום שדבקה בו תדמית של בטאון השלטון הסוציאליסטי.

הפסדיו של העיתון מגיעים ל-14 מיליון פראנק. הוא מכר רק 60 אלף גיליונות ביום. מנהלו הכלכלי, שר ההגנה לשעבר בממשלה הסוציאליסטית פול קיל, עדיין מקווה לגייס הון עד מחר להצלתו מידי קבוצת הנושים, שהודיעו כי יכריזו על פירוק העיתון ומכירתו במכירה פומבית.

איל ההון הימני, פראנסיס באאיג, שקנה את ערוץ הטלוויזיה „טי.אף 1", אמור לרכוש את הבניינים של העיתון כדי להוציא עיתון עממי חדש, המיועד לשמש בעיקר כבמת פרסומת לטלוויזיה שלו.

העיתונאים עדיין נאבקים להוציאו בכוחות עצמם. הם מקווים, כי הישועה תבוא אולי מן האליזה, שבשעתו סייע לקיום העיתון. אך אתמול כתבו בכותרת ראשית: „פינ'יטו לה קומדיה".

העלמו של „לה מאטן" נחשב למכה קשה ליהודים ולישראל. עיתון זה אוהד מאוד ליהודים וליהדות. הוא חשף אנטישמיות ונוענעות, כתבו בישראל. דאז פינטו, המציג אותנו שיטתית כשוחרי מלחמה, היה גם הוגן בדיווחיו על ישראל.

עתה, נותר בשמאל „ליברסיון", שבבחינה אידיאולוגית מקדם ערכים אחרים, ובקירבו פועלים אפילו הוגים ניאו-נאציים.

דו"ח הקונגרס: ההתקפה על הפריגאטה „סטארק" — תקלה

וושינגטון. — התקפת הטילים העיראקית על הפריגאטה האמריקאית „סטארק" היתה כמעט בוודאות תקלה, אך האונייה האמריקנית לא היתה באזור מלחמה מוכרז במפרץ, כפי שטענה בגדאד - נאמר בדו"ח של הקונגרס האמריקני, שפורסם אמש.

הדו"ח מתח ביקורת על השיטה העיראקית של ירי טילים לפי מכ"ם, כלי לבדוק חזותית את היעדים, ואת המעקב הלקוי אחר תדרי אלחוט להודעות חירום, שבהם שידרה האוניה האמריקנית אזהרות לטייס העיראקי.

עם זאת קבע הדו"ח, כי „סטארק" היתה צריכה להזהיר את הטייס העיראקי מוקדם יותר ולפנות בכיוון שיאפשר לכל כלי-הנשק שלה להיות מוכנים לפעולה בצורה יעילה יותר, בבחירה של ירי טילים.

הקצינים בכוח משקיפי האו"ם משרתים ב„פלשתין"

שמה של מדינת ישראל אינו מוזכר באף אחד מהמסמכים, הרשיונות ותעודות השירות של משקיפי האו"ם בגולן.

משקיפי האו"ם נושאים עימם תעודות, עליהן מצויין כי הם משרתים בפלשתין. לדברי קצינים בכוח משקיפי האו"ם, הסיבה לכך נעוצה בעובדה, כי הכוח הוקם בשנת 1949, לפני קום המדינה, ומאז נותרו המסמכים והתעודות בלא שינוי.

עובדה זו ידועה גם לאנשי משרד החוץ הישראלי, אולם עד כה לא נעשה דבר לשינוי המצב.

ממשרד החוץ הישראלי נמסר, כי מדי כמה חודשים עולה הנושא לדיון בדרגים בכירים, אך נמנעים מלנקוט בצעדים, מחשש לעימותים. והנושא יורד מהפרק.

קצין בכיר במשקיפים האו"ם אמר לכתב עתים, כי השינוי בכתוב בתעודות אינו דבר פשוט ומדובר במאבק מדיני. (עתים)

תאצ'ר לא הכניסה שינויים בתפקידי-המפתח בממשלה

ראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר, השאירה בממשלתה את השרים המרכזיים, בעקבות הניצחון המוחץ שנחלה בבחירות בשבוע שעבר, והחזירה לממשלה שר, ססיל פרקינסון, שהתפטר מממשלתה לפני ארבע שנים, לאחר שהודה, כי מזכירתו הרתה ממנו. פרקינסון נתמנה לשר האנרגיה במקומו של פיטר ווקר, במסגרת שינויים שנעשו בשישה משרדים.

ארבעה אנשים עזבו את הממשלה, והבולט ביותר הוא יו"ר המפלגה השמרנית נורמן טביט, הממשיך לכהן כיו"ר המפלגה. האחרים שעזבו את הממשלה הם ג'ון ביפן, מנהיג הסיעה השמרנית בפרלמנט, שמעולם לא היה קרוב במיוחד לתאצ'ר, שר החקלאות מייקל ג'ופלינג ולורד הויילשאם, שמילא את התפקיד של לורד-צ'נסלור ופרש בשל גילו.

„היה זה לילה גדול לאורחים השחורים — הכריז ברני גראנט, עם פרסום תוצאות הבחירות. גראנט המוזקה, יליד גויאנה, הוא אחד מארבעה השחורים שנבחרו לפרלמנט, לראשונה זה יותר מיובל בשנים. כל הארבעה הם נציגי מפלגת הלייבור. (ע.ר, ע"צ)

הטכניון
מכון טכנולוגי לישראל
היחידה ללימודי המשך ולימודי חוץ
המרכז בתל-אביב
מודיע על קיום סמינר בנושא:
ניהול והייצור
בימים רביעי — ששי, 24-26 ביוני 1987
במלון „רמת-אביב", תל-אביב
מטרת הסמינר היא להציג בפני סגל טכני ומינהלי בכיר בייצור ובתפעול, חידושים וגישות מתקדמות בתחום ניהול הייצור. תוך הדגשת שיטות מתקדמות התורמות לעליה בתפוקה ובכושר התחרות.
פרטים והרשמה: הטכניון, רח' ליסין 14, תל-אביב. טל' 262134

חנא סניורה לא ירוץ בינתיים לבחירות לעיריית ירושלים

הקפיא את יוזמתו לשלושה חודשים, יברר אם ההשתתפות פירושה הכרה בסיפוח העיר

מאת פנחס ענברי ובצלאל עמיקם, כתבי „על המשמר"

חנא סניורה, עורך „אל־פג'ר", הקפיא לשלושה חודשים את יוזמתו לרוץ לבחירות לעיריית ירושלים והודיע כי יתייעץ עם מומחים למשפט בינלאומי בשאלה אם משמעות החלטתו היא הכרה בסיפוח העיר בידי ישראל. כמו כן ימתין לראות אם תחוקק הכנסת חוק, שימנע מחסרי אזרחות ישראלית להתמודד בבחירות לעיריות. אם כך יקרה יודיע על פרישתו.

במזרח ירושלים נכתבו אתמול סיסמאות בגנותו של סניורה, והיום תתקיים הפגנה של תומכי אש"ף נגד סיפוח ירושלים, כאשר הכתובת העקיפה, היא יוזמתו של סניורה.

בשיחה שקיימו בסוף השבוע עם איש נטורי קרתא הרב משה הירש, אמר סניורה כי הוא שבע רצון מכך שהרעיון שהעלה נושא פירות ומביא לוויכוחים, הן בקרב הציונים והן בקרב בני עמו. אך ישקול פעולה למען בחירות לתושבים הערבים בלבד, והקמת גוף מוניציפאלי בלתי תלוי ביהודים. הרב הירש אמר לסניורה, כי נסיונה של אגודת ישראל להשפיע מבפנים על ידי ההצטרפות לקואליציה הממשלתית, נכשל. היא הפכה יותר ציונית מהציונים, ואיבדה מכוחה.

לדברי הירש, סניורה קיבל את הצעתו להקים עירייה עצמאית ערבית, שתנהל את ענייני קהילתה ותבקש חסות בינלאומית. „כוונתי היתה רק להזיז את המצב מהקיפאון בו הוא שרוי בשאלות זכויות העם הפלשתיני" — אמר סניורה — „ועירה בינלאומית איננה נראית באופק ולכן זרקתי את הכדור לזי־רה". סניורה סיפר כי הוא [illegible] מהתגובות, אך את שאיפתו להשגת זכויות שוות לתושבי מזרח ירושלים אין לפרש בשום פנים ואופן כספק בריבונות יהודית על העיר.

דגל ישראל, שהונף אמש ברחוב סאלח אדין [illegible] המזרחית הועלה זמן קצר לאחר מכן באש. במקום הדגל [illegible] הצעירים את דגל פלשתין. המשטרה הסירה את הדגל ופתחה בחקירה. סמוך לשער שכם נתגלו כתובות נאצה בגנותו של חנא סניורה.

בינמים אלה התקינה האגודה למען החייל עמודי תאורה סולרית בטרמפיאדות החדשות שלה (מדגם „שבלול") ברחבי הארץ. בקצה העמוד מותקן התקן סולרי הנטען בקרני השמש במשך שעות היום, ואילו בלילה הוא מאיר את הטרמפיאדה. כשהיא ריקה – התאורה עמומה. כשיש בה חיילים – התאורה מוגברת אוטומטית (בתמונה: עמוד תאורה סולרית בצומת אחיהוד)
(צילם: אילן אוסנדרייבר, ישראל סאן)

אבנים בחברון; מטען חבלה נוטרל בירושלים

שני כלי־רכב ישראליים הותקפו באבנים ביום שבת סמוך לשעה 12 בבוקר, כאשר חלפו ליד המכללה האיסלמית בחברון. שמשות המכוניות נופצו ואישה אחת נשרטה קל, טופלה במקום ושוחררה לביתה. כוחות הבטחון שהוזעקו למקום, פתחו בסריקות וחיפושים אחר מיידי האבנים.

מטען חבלה קטן התגלה ופורק אתמול בשלום בשכונה [illegible] בירושלים, סמוך לשעה [illegible] בצהריים. את המטען גילה [illegible], שעבר ברחוב. המטען [illegible] בתוך שקית ניילון. חבלן שהוזעק למקום פירק את המטען. (עתים)

משרד הקליטה מעניק פרסים לאמנים עולים

מאת כתבת „על המשמר" בירושלים

ב־21 ביוני, יום א' בשעה 19.00 יתקיים טקס הענקת פרסי יצירה מטעם שר הקליטה יעקב צור ל־3 משוררים עולים: המשורר מארק דראצינסקי (ברוסית ובעברית) המשורר לארי פרייפלד (באנגלית) והמשורר יורי קולקר (רוסית). הטקס יתקיים ב„בית הסופר".

ב־29 ביוני, יום ב', בשעה 15.00 יתקיים טקס חלוקת תעודות הוקרה מטעם שר הקליטה לאישים ולגופים שהצטיינו בקליטת אמנים עולים. התעודות יינתנו [illegible] „בית צבי", [illegible] מתרגם ומבקר ספרותי [illegible] לבנון — מלחין, מנצח [illegible] המוסיקאים. הטקס יתקיים במשכן הכנסת, באולם ההרצאות.

האירועים הם חלק ממאמץ מתמשך של משרד הקליטה לעודד את האמנים העולים, לסייע [illegible] ולהכיר את תרומתם [illegible] הישראלית [illegible].

האוצר: פרסום דו"ח המנקה מחשד את חשב שב"ס – מאוחר מדי

מאת זהבה מרום, כתבת „על המשמר"

החשב הכללי באוצר פנה אתמול במכתב לנציב שירות בתי־הסוהר, גונדר דוד מימון, ודרש שהשירות יחקור את מקור ההדלפות הלא נכונות, שהתפרסמו בדבר תלונות נגד חשב שירות בתי־הסוהר ומשרד המשטרה, הרצל עטר. כן ביקש החשב הכללי לבדוק, אם לא נעשה שימוש מגמתי במרסומים נגד עטר.

לפני שבועות מספר הובאו לידיעת נציב שירות בתי־הסוהר תלונות בקשר לתפקודו של חשב המשרד. התלונות נסובו בעיקרן על חריגה מנוהלים ועבירות משמעת של קצינים בכירים בשב"ס.

הנציב העביר את התלונות למשטרה, וזאת קבעה כי אין בתלונה נתונים המצדיקים חקירה פלילית. מנכ"ל משרד המשטרה העביר את התלונות לידיעת החשב הכללי באוצר וזה, בתיאום עם גונדר דוד מימון, מינה ועדת חקירה לבדיקת התלונות. כיו"ר הוועדה התמנה סגן החשב הכללי, מיכאל אליצור, המופקד בתוקף תפקידו על מערכת החשבות של משרד המשטרה והשב"ס ונמצא בקשרים כמעט יומיומיים עם הרצל עטר. לחברים נוספים בוועדה מונו חשב אחד המוסדות הממלכתיים, ותת גונדר יופה משירות בתי־הסוהר. הוועדה הגישה את מסקנותיה ב־4.6.87 ולדברי דובר האוצר, עולה מעל לכל ספק כי לא היה לתלונות כל יסוד.

לדברי הדובר, הועבר הדו"ח על־ידי החשב לנציב שב"ס ב־10 ביוני, בצירוף בקשה לפרסם את מסקנותיו בשירות, כדי להפריך את השמועות הפוגעות בעטר.

למחרת התקשרה כתבת „קול ישראל" כרמלה מנשה לדובר שב"ס, שמעון מלכה, וביקשה את תגובתו לידיעה על הקמת הוועדה. הכתבת אף הקריאה לדובר את הידיעה שבכוונתה לשדר. לאחר התייעצות עם הנציב גונדר דוד מימון, השיב דובר שב"ס לכתבת כ„אין תגובה" ולא אישר בפניה כי הוועדה סיימה עבודתה והעבירה את המסקנות. הידיעה שודרה בחדשות הבוקר ב„קול ישראל". [illegible]

בתגובה על השאלה [illegible]

פגישות מרגשות לשר קצב

מאת אהרון אלפרין, כתב „על המשמר" בז'נווה

ז'נווה. — בוועידתו השנתית של ארגון העבודה הבינלאומי, הנערכת בז'נווה, היו לשר העבודה, משה קצב, והעומד בראש משלחת ישראל לוועידה כמה פגישות מרגשות.

ביום ו', הזדמן לקצב לפגוש את סגן שר העבודה הסיני, לי בוויגג והעומד בראש משלחת ארצו, להחליף אתו כמה משפטים ואף להצטלם איתו.

באותו יום, בתום נאומו של קצב במליאה, פנה אליו חבר המשלחת האיראנית (שידע על מוצאו האיראני של קצב) ושוחח איתו.

ביום ה', בקבלת פנים שאירגן שגריר ישראל בברן, פנחס אליאב, למשלחות המשתתפות בוועידה, השתתף טורט גומז, מנהל המחלקה ליחסי־חוץ של ארגוני העבודה הסאנדיניסטים בניקאראגואה.

מקור דיפלומטי ישראלי הדגיש באוזני, כי הפגישה עם האישיות הסינית לא היתה יזומה, אלא נערכה באקראי. בעת נאומו של שר העבודה, יצאו את האולם הנציגים הערביים, פרט לאלה של מצרים וכוויית.

קפיצות למען השלום

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

נסיון מעניין ליצירת שלום במזה"ת, [illegible] בינלאומיות ומשברים ממשלתיים, התקיים אתמול בשעות הבוקר בקיבוץ יחד בגליל המערבי.

[illegible] של הקיבוץ הצעיר, [illegible] התקיימה תחרות קפיצות [illegible] יוגית ליצירת שלום. לעתונאים הוסבר על־ידי [illegible] נציגי האגודה הבינלאומית למדיטציה [illegible] משתפרת באופן משמעותי כאשר [illegible] על־ידי קבוצה „המהווה שורש ריבועי של אחוז אחד [illegible]" וכך נוצרת השפעה רבת עוצמה, שמביאה סדר [illegible] לטענתם, באחד מימי חודש ספטמבר, כאשר [illegible] תרגילי התעופה היוגית, שרר שקט בדרום לבנון [illegible] והשתפרה איכות החיים בה.

ניגשנו לראות את הפלאים. [illegible] המשתתפים. אנשים ביצעו קפיצות בתנוחות [illegible] מקופלות, ומדי פעם — קריאות שמחה.

לנו נראה שכל הקפיצות דומות ולא חשנו על [illegible] שינויים כלשהם למעט, אולי, החום והמחנק במקום [illegible]

המשכים

2 חיילי צד"ל

(סוף מעמוד ראשון)

משאית של צד"ל כקילומטר מן המוצב. לעבר המשאית נורו פגזי באזוקות, אר.פי.ג'י ונשק קל. כתוצאה מן הירי נהרגו שני חיילי צד"ל ונפצעו תשעה אחרים. נסיונות החילוץ נמשכו זמן רב בגלל ירי המחבלים עד שהם נסוגו מן המקום.

הפגזה נוספת

כמה שעות לאחר מכן, סמוך לשעה שלוש וחצי אחה"צ הפגיזו המחבלים פעם נוספת במרגמות מקוטר בינוני את המוצב. כתוצאה מן ההפגזה נפצעו עוד שלושה חיילי צד"ל. החל משעה ארבע אחה"צ שורר שקט באיזור. עמדה של יוניפי"ל מאויישת בחיילים מנפאל נפגעה בחילופי האש הארטילריים.

גורמים ביוניפי"ל מסרו שבחילופי האש השתתפו צה"ל, צד"ל ושיעים, מהעבר השני של הגבול. לדבריהם, בשבוע האחרון היו עשר תקריות כאלה בין הצדדים.

גורמים צבאיים בדרום לבנון אמרו לכתבנו, שמוצב צד"ל, מול יעתר, „הוא כעצם בגרון המחבלים" והם מנסים זה זמן רב לתקוף אותו במטרה לחסלו, אולם עד כה ללא תוצאות.

מאז נסיגת צה"ל מדרום לבנון נהרגו 122 חיילי צד"ל וכ־270 נפצעו.

הפגזות ישראליות כבדות

הפגזות ישראליות כבדות היו אתמול אחה"צ על ארבעה כפרים בדרום־לבנון, בעקבות פעולות של גורמי־התנגדות אנטי־ישראליים — מסרה המשטרה בצידון.

בידיעה נאמר, כי תותחים של צה"ל ושל צד"ל הפגיזו אתמול במשך שעתיים את הכפרים השיעיים כאפרה, יעטר, האריס וסריבין, השוכנים בקרבת רצועת־הבטחון. הפגזות אלה נערכו בעקבות התקפה על סיור מעורב של חיילי צה"ל וצד"ל. הקנאים המוסלמיים טוענים, כי הרגו „לפחות" 50 חיילים ישראליים וחיילי צד"ל. (ע"ר, ע"צ)

100 משפחות יתגוררו ביישוב „קול אמריקה"

יותר ממאה משפחות תתגוררנה ביישוב חדש בערבה, שיוקם לצורכי ההקמה וההפעלה של תחנת ההגברה של קול אמריקה בערבה. על כך מסר ביום ו' שר הכלכלה והתכנון, גד יעקובי. השר הרצה באוזני משתתפי כנס של חברת הביטוח הסנה באילת.

השר יעקובי יוצא לארה"ב, כדי להשתתף ביום ה' בבית הלבן בטקס חתימת ההסכם בין ממשלות ארה"ב וישראל על הקמת תחנת ההגברה של משדרי קול אמריקה בערבה. הוא יחתום על ההסכם בשם ממשלת ישראל, כמי שמחזיק כיום בתיק משרד התקשורת. בהרצאתו הוא אמר, שבשלוש שנות ההקמה יושקעו בפרוייקט קול אמריקה בערבה 380 מיליון דולרים והתחנה תוקם על שטח של 30 אלף דונמים. לדבריו, מחצית ההשקעה תעשה על ידי העסקת חברות ישראליות.

השר יעקובי ציין, שנוסף על התרומה המדינית להידוק יחסי ארה"ב־ישראל שבהקמת התחנה בערבה, יתרום הפרוייקט לפיתוח האזור, בתשלומי מיסים למועצה האזורית חבל חמר, הזמנת עבודות במקום שיתרמו לפיתוח כלכלי וכן פיתוח שרותי החינוך ושרותים מוניציפאליים באזור. כתוצאה ממגורים של יותר ממאה משפחות ביישוב שיקום ליד מרכז ספיר, ככל הנראה. (עתים)

מדינת ישראל

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 מרחב תכנון מקומי

לודים

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית המשותפת לתוכניות איחוד וחלוקה מחדש בקרקע חקלאית למחוזות, ירושלים המרכז, חיפה והצפון ברחוב המסגר 44 תל־אביב ובמשרדי הוועדה המקומית המשותפת לתוכניות איחוד וחלוקה מחדש בקרקע חקלאית למחוז המרכז ברחוב המסגר 44 תל־אביב.

מופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא תכנית מפורטת מס. משמ/63 (גז) — צפריה. שינוי לתכנית מפורטת מס. גז/487, גז/3/487, גז/5/487 ביחד עם התשריט המצורף אליו.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: 2,503 דונם. גושים בשלמות: 6251, 6252, גושים בחלקים: 6249, 6250, 6253־6255, 6469־6471, 6482.

ואלה עיקרי הוראות שינוי התכנית:

א. הכנת תכנית מפורטת לצורכי רישום מושב צפריה בספרי המקרקעין לפי התשריט.
ב. בטול ואחוד גושים וחלקות קיימים וחלוקתם מחדש בהתאם למצב הקיים ופתוח השטח בעתיד.
ג. קביעת יעודים ואזורים.
ד. בטול דרכים קיימות והתוית דרכים חדשות.
ה. בטול מקרקעי ייעוד והמרתם למקרקעי ציבור.
ו. קביעת מספר נחלות וחלקות א' ומגרשים לבעלי מקצוע ומשקי עזר.
ז. בטול הוראות תוכניות קודמות ככל הנוגע לחלוקת השטח לצורכי רישום.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הוועדה המקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או כל אחר הזכאי לכך רשאי תוך חודשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדות המקומיות האמורות.

יעקב רשף
יו"ר הוועדה המחוזית המשותפת לתוכניות איחוד וחלוקה מקרקע חקלאית למחוזות, חיפה והמרכז

ט' בסיון התשמ"ז 7.6.1987

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים – 12.6.87

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.6745	1.6954	1.6838
דולר אמריקני	1	1.55	1.63	1.5881	1.6079	1.5969
מרק גרמני	1	0.87	0.91	0.8848	0.8959	0.8899
לירה סטרלינג	1	2.59	2.71	2.6352	2.6681	2.6506
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2648	0.2681	0.2662
ין יפאני	100	1.09	1.14	1.1115	1.1254	1.1175
גילדן הולנדי	1	0.77	0.81	0.7857	0.7955	0.7900
פרנק שווייצרי	1	1.05	1.10	1.0691	1.0824	1.0750
כתר שבדי	1	0.25	0.26	0.2534	0.2566	0.2550
כתר נורווגי	1	0.23	0.25	0.2390	0.2420	0.2404
כתר דני	1	0.23	0.24	0.2353	0.2383	0.2367
מרק פיני	1	0.35	0.37	0.3640	0.3685	0.3662
דולר קנדי	1	1.16	1.22	1.1842	1.1990	1.1906
דולר אוסטרלי	1	1.10	1.18	1.1387	1.1529	1.1449
ראנד דר' אפריקני	1	0.48	0.80	0.7935	0.8034	0.7979
פרנק בלגי	10	0.42	0.44	0.4267	0.4320	0.4292
שילינג אוסטרי	10	1.24	1.30	1.2591	1.2749	1.2664
לירה איטלקית	1,000	1.20	1.27	1.2209	1.2361	1.2274

עיתון תורכי: נעצרו שני חברי הכנופיה שביצעה הטבח באיסטנבול

שלטונות איטליה מכחישים את דבר המעצר • תורכיה טוענה לאחר ההתקפה, שרק שניים השתתפו בה

איסטאנבול. — שני ערבים, שנעצרו באיטליה, הודו, כי היו חברים בקבוצת המחבלים שתקפה את בית־הכנסת „נווה שלום" באיסטאנבול, בספטמבר 1986, והרגה 21 בני־אדם — מסר אתמול העתון התורכי „הורייט".

דובר היחידה המשטרתית הממונה על הלוחמה בטרור באיטליה הכחיש אתמול מכל וכל את הידיעה, כי שני ערבים כאלה נעצרו. גם דובר משרד הפנים האיטלקי ודובר המשטרה ברומא אמרו, כי אין להם כל מידע על מעצרם.

העיתון התורכי מציין, כי שני הערבים נעצרו כחשודים, שעה שנסעו ברכבת מטורינו למילאנו, לפני כחודש וחצי. עתה הם הודו במשטרת איטליה, כי נימנו עם חולייה של 8 אנשים, שיצאה לאיסטאנבול כדי לתקוף את בית־הכנסת.

הם אמרו, כי שניים מחברי הקבוצה שלהם, כולם חברי כנופיית אבו־נידאל, נבחרו בהטלת גורל לבצע את משימת ההתאבדות. השאר יצאו מתורכיה יום לפני ההתקפה על בית־הכנסת.

עוד כותב „הורייט", כי צוות של המשטרה החשאית האיטלקית ביקר בתורכיה בשבוע שעבר, להתייעצויות עם בכירים בצמרת המשטרה ומוסדות הבטחון התורכיים.

כזכור, משטרת תורכיה הודיעה לאחר מעשה, כי רק שני אנשים, שנהרגו, השתתפו בהתקפה. (ע"ר, איי־פי)

בני־ערובה שנחטפו בלבנון כלואים עתה בכלא האיראני

ביירות.— בני־ערובה מערביים, שנחטפו בלבנון, כלואים עתה באיראן — טען אתמול השבועון הלבנוני „אלשיראע".

עתון זה הוא שגילה את המגעים בין טהראן לוושינגטון בעניין משלוחי הנשק האמריקניים לאיראן.

השבועון מציין, כי קיבל את המידע ממקור המקורב לחוסיין עלי מונתזרי, שנועד להיות יורשו של האיאטולה חומייני.

עוד כותב העיתון, כי בני־הערובה נחקרים על־ידי שירותי המודיעין האיראניים.

שגרירות איראן בביירות הכחישה את הידיעה.

דובר משרד החוץ האמריקני אמר אתמול, כי אין לו כל מידע על העברת בני־הערובה לאיראן, אך אם אכן הועברו לשם, רואה ארה"ב את הממשלה האיראנית כאחראית לשלומם ומתייחסת להעברתם במלוא החומרה.

הדובר שב והודיע, כי על כל מדינה או ארגון, שיש להם השפעה על החוטפים, מוטלת האחריות להבטיח את שחרורם של כל בני־הערובה לאלתר וללא תנאי.

(ע"צ, ע"ר)

בראזיל: פיחות והקפאת מחירים נגד האינפלציה

בראזיליה.— ממשלת בראזיל החליטה על פיחות המטבע הבראזילי, ה„קרוזאדו", בשיעור 9.5 אחוז, החל ממחרתיים. לאחר פיחות זה, ינוע שער הדולר בין 41.50 ל־42.52 קרוזאדוס.

מטרת הפיחות היא להגדיל את הייצוא ולהגיע במהלך שנה זו למאזן חיובי בסחר הבין־לאומי של המדינה, בשיעור 8 מיליארד דולר.

לפי התקנות החדשות, יוקפאו המחירים לפרק זמן של 90 יום ויופסק יישומן של תוכניות פיתוח, במאמץ לבלום את האינפלציה.

בראזיל, המתקשה לשלם את חובותיה הבין־לאומיים בסך 111 מיליארד דולר, סובלת באחרונה מאינפלציה דוהרת, ריבית גבוהה והאטה בייצור המכוניות. שיעור האינפלציה בחודש מאי הגיע ל־23.2 אחוז.

בפברואר נאלצה בראזיל להפסיק את תשלומי הריבית על חובותיה לבנקים זרים, המסתכמים ב־68 מיליארד דולר.

(ע"ר, ע"צ)

אסירים בלוב מתים כשפני נסיונות בגזים רעילים

קאהיר.— עצירים בלוב שימשו חיות־מעבדה ושפני־נסיון במרכזי־מחקר לייצור גאזים רעילים — מגלה העיתון המצרי „אל גומהוריה".

העיתון, המסתמך על מקורות המקורבים להנהגה בלוב, מוסר עוד, כי במרכזי־מחקר אלה מועסקים מומחים מגרמניה המזרחית.

לדברי העיתון, 15 איש מתו בנסיונות אלה במהלך חודש פברואר השנה. על גופותיהם נתגלו סימנים שחורים וצהובים, המעידים על מוות לא־טבעי. הגופות לא נמסרו למשפחות והן נקברו בקבר־אחים במדבר.

כן נודע, כי יותר ממאה עצירים, החשודים בהבעת התנגדות לשלטון, מתו בבתי־המעצר בלוב בשנת 1986. רובם היו עצורים במחנות אמאריו וחשישאת, במרכז לוב.

(ע"מ)

בנאום ליד שער ברנדנבורג קרא רייגן לגורבצ'וב להרוס את החומה

פראוודה: נסיון צבוע להעלים עין מהסיבות שהביאו להקמת חומת ברלין

רייגן נואם בשער ברנדנבורג.

מערב־ברלין. — נשיא ארה"ב, רונלד רייגן, קרא ביום ו' למנהיג בריה"מ מיכאיל גורבצ'וב, להרוס את חומת־ברלין, המפרידה בין שני חלקי העיר, שהיתה בעבר בירת גרמניה.

„המזכיר הכללי גורבצ'וב, אם אתה חותר לשלום, אם אתה מבקש להבטיח שגשוג לבריה"מ ולאירופה המזרחית, אם אתה חותר לליברליזציה — אנא בוא לשער זה, נפתח אותו", אמר רייגן, שהשמיע את נאומו ליד שער ברנדנבורג, סמל היסטורי לאחדות גרמניה.

הנאום זכה בתשואות רמות בקריאות עידוד של יותר מ־25,000 אנשים.

רייגן הטעים, כי המערב מוכן לשתף פעולה עם המזרח כדי להקים עולם בטוח וחופשי יותר. „אין ספק, שהמקום המתאים ביותר לצעד מעין זה הוא ברלין, נקודת־המפגש של מזרח ומערב", הטעים הנשיא.

ביקורת חריפה על נאומו של הנשיא רייגן מתח אתמול בטאון המפלגה הקומוניסטית הסובייטית „פראוודה". העיתון טוען, כי הנאום הוא נסיון צבוע להעלים עין מהסיבות שגרמו להקמת החומה.

„רייגן השמיע נאום פרובוקטיבי, מלחמתי, ברוח המלחמה הקרה", נאמר בהודעת סוכנות הידיעות הסובייטית. הסוכנות טוענת, כי החומה היא חלק ממערך הגנה מזרח־גרמני, שהוקם „מפאת פעילות עויינת מצד ברלין המערבית". (ע"ר, ע"צ)

„הקיסר" בוקאסה למוות

באנגי. — האיש שהכתיר עצמו „קיסר" הרפובליקה המרכז אפריקנית, ז'אן בדל בוקאסה, נידון ביום ו' למוות על־ידי בית־משפט בבאנגי, כשנמצא אשם בפשעים שביצע במהלך שלטונו הרודני, שנמשך 13 שנים.

גזר־הדין ניתן בעקבות משפט חוזר, שנמשך שישה חודשים, בוקאסה היה בשעתו קפטן בצבא הצרפתי. בשנה שעברה חזר לארצו ממקום גלותו, על־אף שידע כי נידון למוות שלא בפניו.

נשיא בית־המשפט, אדוארד פרנק, אמר, כי במהלך שלטונו של בוקאסה, בין השנים 1965 ו־1979, הוצאו רבים להורג על־פי הוראותיו של הרודן.

בוקאסה, בן 66, שהודח מכהונתו בהפיכה ב־1979, נידון גם לתשלום קנס בסך 20 אלף דולר. ניתנה לו ארכה של שלושה ימים לערער על גזר־הדין, ופרקליטיו כבר הודיעו שאכן יוגש ערעור והם אף יבקשו עריכת משפט חוזר.

מקורות מדיניים אמרו, שאין להניח כי בוקאסה אכן יועמד לפני כיתת־יורים. מניחים, שגזר־הדין יומתק למאסר־עולם על־ידי הנשיא אנדרה קולינגבה.

בית־המשפט מצא את בוקאסה אשם בקשירת קשר לרצח, במעצר בלתי־חוקי של אנשים ובגניבת כספי המדינה. הוא זוכה מהאשמות חמורות יותר, כולל קאניבליזם, מחוסר הוכחות.

בשנת 1972 הכריז בוקאסה על עצמו כנשיא לכל ימי חייו וכעבור ארבע שנים נבחר על־ידי המפלגה היחידה בארצו ל„קיסר". בתקופה זו ריכז בוקאסה בידיו עושר רב, אך המשיך לקבל פנסיה כקצין צרפתי, שיצא לגימלאות.

עדי ראייה, שהכירו את בוקאסה, אמרו, כי אכל בשר־אדם. אך במהלך משפטו לא נמצאו הוכחות להאשמה זו.

ביום־האם, ב־1971, ציווה, שכל הגברים שהורשעו בתקיפת נשים יוצאו להורג. באותה שנה נמתחה עליו ביקורת בחוץ־לארץ, כאשר הורה לחתוך אוזן לכל גנב שנמצא אשם בגניבה אחת ושתי אוזניים אם יימצא אשם בשתי גניבות. אדם שנמצא אשם בשלוש גניבות נגזרה עליו קטיעת ידו הימנית, ומי שביצע ארבע גניבות הוצא להורג.

(ע"ר, ע"צ)

המנצחת והמנוצח

בריטניה לאחר הבחירות ביום חמישי. מרגרט ת'אצ'ר צוהלת מעל מכוניתה בדאונינג סטריט, ונייל קינוק מאזין לתוצאות

בחירות ססגוניות באיטליה היום ומחר. בין המועמדים כדורגלנים, מתאגרף וצ'יצ'ולינה

הקומוניסטים ינסו להוכיח שיתכן באיטליה ניצחון של השמאל

מאת אהרון ציר, כתב „על המשמר" באיטליה

היום ומחר נערכות הבחירות לשני בתי הפרלמנט האיטלקי. קרוב ל־47 מיליון איטלקים יבחרו ב־1,080 צירים וסנטורים.

הרחוב האיטלקי אינו מבין כלל מה סיבת פיזור הפרלמנט ללא עת, ולהתמודדות יש גוון אישי מובהק: המנצח יהיה מנהיג המפלגה הנוצרית־דמוקרטית, קיריאקו דה מיטה (35% בפרלמנט) או המנהיג הכריזמטי של המפלגה הסוציאליסטית (פס"י), בטינו קראקסי (6%) בפרלמנט).

המפלגות לא טרחו אפילו להתייצב לפני הבוחרים עם מצעים פוליטיים־רעיוניים כלשהם. ועוד המפלגות המתחרות מתקשטות בנוצות ססגוניות. למשל, המפלגה הרדיקלית הקטנה ומועמדתה חטובת הגוף צ'יצ'ולינה, כוכבת סרטי פורנו, שמופיעה באספות הבחירות כשדייה חשופים.

גם המפלגות האחרות הכניסו לרשימותיהן מועמדים „מסקרנים" ומושכי קולות: גנגלים, כדורגלנים, ואלוף עולמי באגרוף במשקל נוצה.

הרחיקה לכת המפלגה הקומוניסטית, שהכניסה לרשימתה את גוידו רוסי, המנהל לשעבר של בורסת מילאנו החשובה, מה שמעורר מבוכה לא מועטה בקרב בוחריה.

המפלגות מוכיחות רוחב לב כלפי הנשים. ברשימת המפלגה הקומוניסטית 30% של המועמדים הן מהמין היפה. הקומוניסטים חותרים להוכיח שאפשרי באיטליה שלטון שמאלי־ליברלי של 51 אחוז, ולוחצת בכך לקיר את המפלגה הסוציאליסטית, שמנהיגה קראקסי מתומכן [illegible] גדולים לשם החזרת ראשות הממשלה לעצמו ולמפלגתו.

רבים מאד אינם יודעים למי לתת את קולם. לא ידוע, למשל, מה כוחה של מפלגת „הירוקים" המופיעה כעת בפעם הראשונה.

התחזית הריאליסטית ביותר היא, שאחרי הבחירות הקרע הדרמאטי בין קראקסי ודה־מיטה יתאחה בכל זאת, ואיטליה תכנס מחדש לתקופה של ממשלה קואליציונית המכונה פה „פנטאפארטיטו" (5 מפלגות).

הקהילה היהודית אינה מורגשת במערכת הבחירות הזאת, אם כי המפלגות השונות (בעיקר מפלגת [illegible]) חיזרו אחרי הקהילות היהודיות [illegible] והשתדלו לשבץ מועמדים יהודיים ברשימותיהן.

חוקרים את מותו של סוחר הנשק

לוס אנג'לס.— חוקרי הקונגרס מנסים להסיר את הערפל העוטה את נסיבות מותו המסתורי של סוחר הנשק האיראני, סירוס האשמי, שביקש למכור נשק אמריקני לאיראן — מגלה „לוס אנג'לס טיימס".

בהסתמכו על מקורות בוושינגטון ובלונדון, כותב העתון, כי חוקרי הסנאט ערכו שני ביקורים בלונדון בנושא זה.

האשמי מת ב־21 ביולי 1986, בהיותו בן 47, חודשיים לפני שנתגלו ברבים פרטים על המכירות החשאיות של נשק אמריקני לאיראן.

(ע"צ)

50 התזמורת הפילהרמונית הישראלית

חידוש כרטיסי המנוי לעונת 1987/8 נמשך
(חידוש בהנחה עד מחר)

קונצרט למנויים מס' 10
דניאל בארנבוים – מנצח [illegible]
תל־אביב, היכל התרבות
סדרה א': יום ה', 18.6.87 (8.00 בערב) נישואי פיגרו
סדרה ב': מוצ"ש, 20.6.87 (9.00 בערב) „דון ג'ובאני"

קונצרט לנוער מס' 6
תל־אביב, היכל התרבות יום א', 21.6.87, ב־5 אחה"צ
[illegible] – מנצח
[illegible] – נגן קלרינית
התכנית מיצירות: מוצרט, צ'ייקובסקי, קרסאס ופרוקופייב

קונצרט למנויים מס' 10
דניאל בארנבוים – מנצח [illegible]
תל־אביב, היכל התרבות
סדרה ג': יום ב', 22.6.87 (8.00 בערב) „כך עושות כולן"
סדרה ד': יום ג', 23.6.87 (8.00 בערב) „נישואי פיגרו"

פילהרמוניקה
קונצרט מס' 6
[illegible]
תל־אביב, היכל התרבות יום ד', 24.6.87, 8.30 בערב

קונצרט למנויים מס' 10
דניאל בארנבוים – מנצח [illegible]
תל־אביב, היכל התרבות
סדרה ה': יום ה', 25.6.87 (8.00 בערב) „דון ג'ובאני"
סדרה ו': מוצ"ש, 27.6.87 (9.00 בערב) „כך עושות כולן"
סדרה ז': יום א', 28.6.87 (8.00 בערב) „נישואי פיגרו"

קונצרט למנויים מס' 7
תל־אביב, היכל התרבות
סדרה ח': יום ב', 29.6.87
[illegible]
התכנית: מוצרט: קונצרטו לכינור מס' 3
ברוקנר: סימפוניה מס' 8

קונצרט למנויים מס' 10
דניאל בארנבוים – מנצח [illegible]
תל־אביב, היכל התרבות
סדרה ה': יום ג', 30.6.87 (8.00 בערב) „דון ג'ובאני"

אנא, שימו לב: [illegible] „נישואי פיגרו" [illegible] בשעה 10.30 [illegible]
אתכם הסליחה

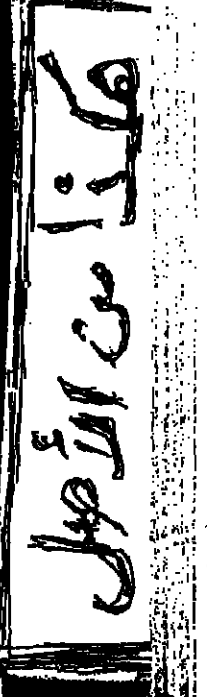

על היום

14.6.87

■ תגובה ציונית הולמת

ונות יהודיות. כך פורסם, באות לעבודה בעזה כשהן לבושות במדי צה"ל וזוכות בהצלחה בלתי רגילה. הערבים מהרצועה נהנים הנאה כפולה והסרסורים היהודים גם הם נמצאים לא חסרים. כי הלקוח צודק תמיד. למרות שיש כאן הנאה של הקליינטים. אלה מאמינים שהם שוכבים עם חיילות צה"ל. בעצם לפוריקן הם מגיעים אצל זונות שאינן שייכות ל"כוחות המזויינים הציוניים". הוכחה נוספת שבארץ הזאת, גם כאשר הערבים דופקים סוף סוף מישהו, הם בעצם נדפקים.

עתה לא נותר להמתין לתשובה ציונית הולמת מהמתנחלים מקריית־ארבע וממזכירות "גוש־אמונים" המורחבת ושהיא כידוע הרבה יותר מתונה כיום. כדי לחסוך לאנשים היקרים, העושים ימים כלילות בפוגרומים ובהכאת חיילי צה"ל, נביא כאן הצעה־חינם אין כסף לתגובה מתאימה. יש לאסוף את מעט (מה לעשות וזאת המצב) הזונות הערביות. להלביש אותן בכפיות ולשלוח אותן לתל־ברוך. נקמה נעימה.

על הפנים

■ יהודי בצאתו

אריאל שרון מתאים מאוד להגדרות יהודי יקר (ראה פרשת המפעלים הפטרוכימיים, בשר הכבש, מלחמת לבנון), יהודי גאה (ולא זקוק להוכחה) וכמובן יהודי בכיה. מאוד אפילו. בשום מקרה אי־אפשר לומר עליו שהוא יהודי דתי או יהודי שומר־מיצוות או אפילו יהודי מסורתי. אחרי ההתיישרות שלו, בתוקף תפקידו הממלכתי כשר התעשייה והמסחר, ליווי הבד"ץ — בית־דין־צדק של העדה החרדית. בעניין השימוש בחיטה המקומית בשנת שמיטה, אמר שרון שבעצם היה רוצה להיוולד יהודי דתי.

הצרה עם העניין הזה של דתי, פרט לכך שאין כל צורך להיוולד כזה, אפשר להפוך לכזה בין לילה, שצריך לקום מוקדם בבוקר ובמקום שינקן עם ביצים צריך להתפלל שחרית, ובצהריים אסור לאכול צרפות מעושנות, שלא לדבר על כך שסלמי הונגרי הוא "טרף" (עשוי מבשר ושומן של חזיר) ואותו הדין לגבי ארנבות ודורבנים. ובמקום בורגר עם גבינה, צריך לחכות שש שעות עד שאפשר לנעוץ שיניים בקשקוול. אחרי שאכלת בשר.

אז אריאל שרון אוהב את הדתיים וגם את הדת אבל מה, מרחוק. הוא יודע שזה חשוב לעם היהודי ולעתידו. אבל מה, לא בשבילו. הוא יהודי בצאתו ודבר אחר בביתו. אולי לא משכנע, אבל ללא ספק מקורי.

■ שלב השאלה הזהה

ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ בורק ברצינות את האפשרות שנושא הוועידה הבינלאומית יוכרע במישאל־עם. כדי להקל על יועצי השר, הכנו מספר שאלות אפשריות לצורך ביצוע המישאל.

הערה מתודית: מכיוון שהשלטון אצלנו הוא פריטטי, כלומר מחולק חצי חצי בין ימין ל"שמאל" (ואני מבקש סליחה, מהמערך), אי־אפשר יהיה להציג לציבור הנשאלים שאלה אחת, ולא יהיה מנוס מהצגת שתי שאלות, אחת מימין ואחת משמאל ושוב, סליחה, למשל:

שאלת הימין: "האם את/ה תומכים בקיומה של ועידה בינלאומית, בה יקחו חלק ברית־המועצות שונאת ישראל ונציגי אש"ף, ארגון פלשתיני השואף להשמיד את מדינת ישראל — ועידה שתהיה אסון לאומי ומירשם בטוח לנסיגת ישראל משטחי מולדת החיוניים לביטחוננו?

נא לענות כן או לא.

שאלת השמאל וכמה פעמים אני צריך לבקש סליחה: "האם את/ה בעד קיומה של ועידה בינלאומית, ועידה שתביא שלום־אמת יציב למדינת ישראל, תוך תיקונים טריטוריאליים מיזעריים, הקטנת תקציב הביטחון, עלייה ברמת־החיים וכל טוב?

אגב, נשאל יקר ונשאלת יקרה, האם כבר הפסקת להכות את אשתך/בעלך? נא לענות בכן או לא כלבד. כל תשובה אחרת תיפסל. אחרי הצלחתו הברורה של מישאל העם הראשון, אפשר יהיה להרחיב את העניין לסוגיות נוספות המטרידות אותנו כמו: האם את/ה בעד או נגד תאונות־דרכים, ירידה מן הארץ, בית"ר ירושלים, ואולי אפילו נוכל סוף־סוף לקבל תשובה מוסמכת מן העם: יש אלוהים או אין לעזאזל?

לוי מורב

קו ירוק, לא קו קדוש

קווי שביתת הנשק עד 67' לא אמורים לשמש דגל במאבק על השלום. הפגנת חברי קיבוץ מענית היא הליכה בקו ההתנגדות הרחב ביותר ועל המכנה המשותף הצר ביותר

מאת נפתלי בן־משה

למנחם בגין היה קל באופן יחסי לעשות שלום עם מצרים. את האגפים בבית הבטיח לו המערך. לאחר שהסכים מראש לוותר על הכל — הכביש למצרים, עם כל הפיתולים והמעקשים שבדרך, היה למעשה פתוח. ללא גיבוי נדיב מצד המערך, ממשלת בגין לא היתה מעיזה לוותר על הכל, וללא ויתור מראש על כל סיני, מצרים לא היתה יותמת על שלום נפרד עם ישראל, סאדאת גם לא היה מגיח, כיצור מגלאקסיה אחרת, מתוך מטוסו בשדה התעופה בן־גוריון.

שעת הכושר ששר ההיסטוריה, ברוב נחמתו, זימן לליכוד לכרות שלום עם מדינה ערבית ראשונה, הסתיימה בגבול מצרים־ישראל. כאן, בגבול רפיח ועל חורבות ימית, הסתיים מירוץ הלפידים של הליכוד — ולפיד השלום הועבר לידיו של המערך.

המשימה הניצבת עכשיו בפני שמעון פרס, או שתעמוד מחר בפני ממשלה בהנהגת המערך, להריץ את הלפיד לרבת־עמון ולדמשק, היא לאין־ערוך קשה יותר. בכל הנוגע לוויתורים טריטוריאליים ביש"ע (יסלחו לי קוראי "על המשמר" שאני משתמש במונחים גיאוגרפיים מהתנ"ך) וברמת הגולן (שכבר סופחה לישראל) — המערך אינו יכול לצפות לתמיכה מצד הליכוד. להיפך, הוא יכול לצפות רק להתנגדות אלימה. משהו מטעמה של אותה התנגדות כבר טעמנו בעת הדיונים על הסכם הביניים עם מצרים.

כדי שממשלה בהנהגת תנועת העבודה תוכל לעמוד מול חזית סירוב תוקפנית של הימין הקיצוני במהלכיה הנועזים לקראת שלום — היא זקוקה לגיבוי עממי רחב ונמרץ, ולא די ברוב פורמלי בכנסת. את הקונסנסוס שממשלה כזאת לא תשיג בכנסת היא צריכה להשיג בציבור. רק בכוח התחושה שהעם איתה ותומך בצעדיה — תוכל הממשלה לעבור בשלום את דרך היסורים עד לשלום. המאבק הוא איפוא על נפשו של העם.

איך לא לעשות

את הכשרת הקרקע והלבבות לקראת ויתורים מרחיקי־לכת למען השלום, שבלעדיהם אין סיכוי ואין תקווה למשא ומתן עם הערבים — אין לעשות כפי שעשר חברים מקיבוץ מענית על־ידי סימון הקו הירוק בשטח העובר לפני אלפי מגשה. המיבצע המחוכם, שנועד לעשות נפשות למען השלום הוא בדיוק מה שאסור לעשות, ויש בו כל האלמנטים של רמייה והתגרות.

בזמנו היה מקובל בצבא תרגיל "איך לא לעשות". את התרגיל הזה לא למדו חיילי השלום מקיבוץ מענית. מעניין שאבנו את השראתם צובעי הקו הירוק — מקיבוץ מענית? ממפ"ם? בכל־אופן בציבור לא יודעים להבחין בין חברי הקיבוץ לבין הקיבוץ, ובין קיבוץ מענית לבין מפ"ם. הכל נזקף לחשבונה של מפ"ם. גם לא שמענו ממפ"ם וממזכירות הקיבוץ־הארצי כל מילת הסתייגות מן המעשה.

אם זה היה עוד גימיק אחד מבין הגימיקים הרבים שנועדו לצוד את העין ולעורר תשומת לב — הרי המטרה הושגה. הגימיק עורר תשומת־לב — אך תשומת־לב עוינת. כדי לטהר עצמם מחשד של חוסר פאטריוטיות, הרגישו בעלי הדבר את העובדה שהם גינו את רצח עפרה מוזס והנער רמי חבה. כאמת, יפה מצידם. מי שנאלץ להתגונן בדרך זו כבר לא יכול לצפות לאהדה רבה.

מול המיבצע הכושל הזה אפשר להציב את מיבצע חרירתם של צעירי מפ"ם לתוך לוע גוש־אמונים ואת פריסת השלטים בגנות ההתנחלויות מול פניו הסמוקות של דוד לוי.

זה היה מיבצע, שמלבד נועזותו גם קלע בול מבחינה הסברתית, שהצביע על הקשר בין ההיבט הכלכלי לבין ההיבט המדיני, בין צרכי המדינה לבין בזבוז כספי המדינה על התנחלויות מתגרות באזורים צפופי אוכלוסיה — נושא המתחיל לחדור ללבו של הציבור ולליבם של תושבי השכונות ועיירות הפיתוח.

אם מיבצע צביעת הקו הירוק לא היה גימיק בלבד, אלא הפגנה שבאה לבטא בצורה פלאסטית את הדבקות בקו הירוק וכחזרה לגבולות שביתות הנשק — הרי זה חמור פי־כמה. בכל הידוע לי, מפ"ם אינה גורסת חזרה לקווי שביתות הנשק, אלא תובעת תיקוני גבול ביטחוניים, שעל טיבם וגודלם צריך לנהל משא ומתן עם הפארטנרים הערביים. ממתי הפך הקו הירוק לקו קדוש שאסור בנגיעה וכהזוה עד כדי הפיכתו לסמל הקידמה ולדגל במאבק הציבורי על השלום? ממתי אנו מציינים עשרים שנה לשלטון כיבוש ולא עשרים שנה למלחמת ששת־הימים? נכון שמלחמת ששת־הימים הביאה בעקבותיה לכיבוש השטחים ולשלטון צבאי בהם. אך מלחמת ששת־הימים לא היתה פרי מזימה ישראלית לכיבוש השטחים, אלא מלחמת הגנה, שנכפתה על ישראל על־ידי קואליציה ערבית־מצרית, ירדנית, סורית עיראקית — שקמה עלינו להשמידנו.

הצגה חד־צדדית

מי שקורא למאבק נגד שלטון הכיבוש בשטחים כמוהו כתובע לנסיגה מלאה וחד־צדדית מן השטחים אל גבולות ה־4 ביוני 1967. בכל הידוע לי, מתקופת פעילותי במפ"ם, מפ"ם אינה דוגלת בנסיגה חד־צדדית ובהחזרת השטחים ללא הסכמי שלום, אז מניין צומחת ההצגה החד־צדדית והמסולפת של הבעייה הסבוכה, שיש לה לפחות שני צדדים, לקריאת־התיגר נגד עשרים שנות כיבוש ישראל, שסיומו תלוי גם בנו, אך בעיקר לא רק בנו?

אפשר כמובן לבקר את אופיו ואת טיבו של השלטון הצבאי, ואפשר וצריך להצביע על הסכנות החברתיות, הפוליטיות, הביטחוניות והדמוגרפיות החמורות הכרוכות בהמשך שליטתנו הצבאית בשטחים, כחלק ממערכת ההסברה על הצורך בשלום ובוויתורים טריטוריאליים מרחיקי־לכת. אך אי־אפשר להוקיע סתם את, שלטון הכיבוש של ישראל. יכולות להיות דעות שונות על דרך הפתרון של הסכסוך היהודי־ערבי. אפשר להציע חזרה לגבולות ה־4 ביוני 1967 ואפשר אפילו להציע נסיגה חד־צדדית ללא הסכם שלום — ואלה שהציעו זאת לא הציעו נסיגה אל הקו הירוק. כל אחד באורח אישי יכול לדבר ולכתוב ולהציע הכל מותר ולגיטימי — ואולי גם נחוץ — לצורך הזנת והעשרת הוויכוח הממושך המתנהל בארץ על השלום ועל עתיד השטחים המוחזקים בידינו.

מה שאסור ופוגע במאבק על השלום הוא הפיכת הקו הירוק או את הנסיגה החד־צדדית לסיסמה ולדגל במאבק הציבורי על השלום.

וזהי הליכה בקו ההתנגדות הרחב ביותר האפשרי ועל המכנה המשותף המצומצם ביותר האפשרי — שלא תוסיף אהדה ותמיכה לעניין השלום, אלא תקומם נגדה — ובצדק — 90 אחוז מן האוכלוסיה. להיאבק צריך, אך בתיזמון ובמינון נכון, ובשכל, בדרך שתקרב אנשים ולא תרחיק אותם.

על הפרק

יחסים בכל מחיר

עצוב להודות, אך יש קשר הדוק בין מידת אכזריות המשטר של מדינה אפריקנית לבין רצונה לחדש את קשריה עם ישראל

מאת שלמה סלוצקי

כשנשאל הנשיא חיים הרצוג, ... באפריקה לפני מספר שנים, ... לרדוף אחרי יחסים דיפלומטיים ... המשטרים ה"שחורים" ביותר — ... כיבודם של זכויות האדם — ... הנשיא ברוגזה למראיינו: "יש ... היתממות בשאלה זו", וכן ... הקיימות, ישראל אינה יכולה ... את ידידותיה". לבסוף העיר, ... המשטרים שאינם מקיימים ... דיפלומטיים עם ישראל ... אכזריות.

עתה — כאשר כמה מדינות ... כבר חידשו את הקשרים עם ישראל ... כמה ראו כי טוב, הסתמכו ... קודמיהם להפר את החרם על ישראל ... את דגליהם לרגלים שמשרד החוץ ... חייב לשמור במלאי לעת ביקורים ... לבדוק מה אופיה של מפת אפריקה ... מציירת לעצמה.

משטרים אפלים

אם נסתמך על אשר פורסם ... על אופיין של אותן מדינות ... אמורות לחדש יחסים עם ישראל, ... היחסים הנרקמים איתן, ... שמדובר, במידה רבה, במשטרים ... באותה יבשת מיסתורית.

לעתים אין טוב יותר מן ... ארגון "אמנסטי אינטרנשיונל" ... מפות, אמנסטי מפרסמת כל שנה ... מסכם על הפרות זכויות האדם ... מדינות. בשנים האחרונות ... מדינות אפריקניות, שבהן ... הפרת זכויות האדם, לבין ... מדינות יקיימו יחסים דיפלומטיים ... עם ישראל.

מעצרים לא־חוקיים, עינויים ... פוליטיות הם חלק בלתי נפרד ... של דו"חות אמנסטי השנתיים על ... ליבריה, דרום־אפריקה, קמרון, זאיר ... אחרות, אשר נכנסות למסגרת ה... לברור" של ישראל באפריקה. ... מהן, כמו זאיר וטוגו, שהוצגו ... כ"הישגים חשובים של מדיניות ... ישראל" כאשר הצהירו — ... והשנייה לפני שבוע — על ... ריפלומטיים עם ישראל. ... אינטרנשיונל" לא הפסקה ... הרגיל, והקדישה להן — ... התלונות וחומרת מצב זכויות האדם ... חוברות מיוחדות.

גירוש "אמנסטי"

מה ניתן למצוא בחוברת ... ל"רכש" החדש של ישראל, היא טוגו ... תלונות רבות על הפרות זכויות ה... מעצרים ארוכים ללא משפט, עינויים ... מתנגדי המשטר, רצח עצורים ... פחות משש משלחות של "אמנסטי" ... לטוגו במרוצת השנים 1977 עד 1985 ... לבדוק את המצב שם ולדרוש כיבוד ... אדם מינימלי, אך התגובה המייצגת ... ממשלת הנשיא גנסינגבה איידמה (Gnessingbe Eyadema) ... למשלחת האחרונה שהגיעה למדינה ... אפריקנית ב־31.12.85, ויצאה משם 18 ... לאחר מכן, לאחר שחבריה נעצרו ... חתעופה ואולצו לחזור על עקבותיהם.

הגיע אולי הזמן להתחיל ... השיקול המוסרי אינו משכנע, אולי ... הערכה של מומחים, שחידוש היחסים ... ישראל לברית המועצות יאפשר גם ... היחסים עם מדינות אפריקה רבות, ... הן פוליטית והן כלכלית, מזה ... לשלם כיום. על כל יד נוספת ... לטובתה או לא נגרם בישיבות ... מהבחינה הזו, המשך הנהירה אחר ... מחיר, רק עלולה להזיק לישראל ... רחוק.

חוזרים (ומחזרים) לאפריקה

נפט, ביטחון ו...נשיא צרפת

מה הניע עתה את שליט טוגו, הגנרל איידמה, להודיע על חידוש היחסים עם ישראל ומה לחש לו מיטראן? עם ד"ר מרדכי תומרקין, ראש מגמת אפריקה באוניברסיטת תל־אביב

מאת חיים מרגלית

ד"ר מרדכי תומרקין, ראש מגמת אפריקה בחוג ללימוד המזרח־התיכון ואפריקה באוניברסיטת תל־אביב, סבור כי הודעת טוגו על חידוש היחסים עם ישראל מקורה בהיחלשות המדינות הערביות מפיקות הנפט, עקב ירידת מחירו. המחיר אמנם התייצב באחרונה על 18 דולר לחבית, במקום 12־10 דולר לפני שנה. אך לפני שנה וחצי עמד המחיר על 27 דולר לחבית ולמפיקות הנפט הערביות היו כספים אותם סיפקו למדינות אפריקה העניות. עם זאת הבטיחו להן הבטחות גדולות, שעתה אין הן יכולות למלא.

סיבה נוספת, לדבריו, הוא הביטחון. שליט טוגו, גנרל ג'נסינגבה איידמה, שולט שם כבר 20 שנה. הוא שרצח ב־1963 את הנשיא הראשון של טוגו, סילוואנוס אולימפיו. איידמה הושיב במקום אולימפיו את ניקולא גרוניצקי שאביו פולני ואמו מטוגו. שהיה גיסו של אולימפיו. אחר־כך ב־67' "העיף" איידמה את גרוניצקי ונעשה שליט יחיד. אף כי נעשו נסיונות לא מעטים להדיח אותו. לדברי ד"ר תומרקין סביר להניח, שהקושרים נגד איידמה קיבלו סיוע מלוב, שהפכה מומחית בקשירת קשרים נגד מדינות אחרות.

תומרקין מזכיר, כי גם זאיר קשרה קשרים עם ישראל בראש וראשונה בגלל מצבה הביטחוני. בשנים 1977־1978 ניסו קושרים שיצאו מאנגולה לכבוש את חבל סאבה (קטנגה) העשיר. הם נהדפו בעזרת צרפתים ומרוקנים ובעצה ישראלית וכך קרה גם בטוגו. צרפתים ומרוקנים עזרו לנשיא לשמור על ביטחונו. עתה מחפש איידמה ביטחון רשמי בעזרת ישראל.

צרה וארוכה

טוגו היא מדינה צרה מאוד וארוכה. אורכה מצפון לדרום כ־600 ק"מ, אך רוחבה לא יותר מ־75 ק"מ בממוצע. היא לחוצה ממערב על־ידי גאנה וממזרח על־ידי באנין. בצפון שוכנת וולטה־עלית. אורך חוף הים הוא 50 ק"מ במפרץ גינאה. האוכלוסיה מונה כ־3 מיליון תושבים ושטח המדינה הוא כ־57 אלף קמ"ר. 50 אחוז משטחה ניתנים לעיבוד. בטוגו כ־37 שבטים. עיר הבירה היא לומה. הלשון הרשמית — צרפתית. השליט, גנראל איידמה, ביטל ב־1969 את כל המפלגות פרט לזו שלו — "מפלגת העם הטוגולית".

ד"ר תומרקין מציין, כי טוגו עלתה על דרך המלך מבחינה כלכלית וזוכה לעזרה רבה מארצות השוק האירופי המשותף. בטוגו נחתמה לפני עשר שנים "ברית לומה". בה שותפות מדינות השוק האירופי המשותף, ארצות הסהרה ומדינות החוף המערבי של אפריקה. הברית מתחדשת כל שלוש שנים. הלישכה הראשית של הברית היא בלומה הבירה. טוגו נהנית מעובדה זו וזוכה לעזרה רבה מארצות השוק המשותף. לפני כשלושה שבועות ביקרה בלומה משלחת של השוק המשותף, שכללה את שרי הכלכלה של בלגיה וספרד, במטרה לקדם פרוייקטים משותפים.

יש להניח, שפרנסואה מיטראן, נשיא צרפת — אשר גדוד מצבאה חונה דרך קבע בלומה — "לחש" לנשיא טוגו, שכדאי לו לקשור קשרים עם ישראל. ראש הממשלה יצחק שמיר עומד לבקר השבוע באפריקה המערבית.

עם זאת סביר להניח ששר החוץ שמעון פרס הוא השושבין ליחסים החדשים עם טוגו. שכן, פרנסואה מיטראן, נשיא צרפת, הוא עמיתו לאינטרנציונל הסוציאליסטי.

כפי שנודע, עומדות עוד מספר מדינות, השייכות לברית לומה, לחדש את יחסיהן עם ישראל.

...ס עם נשיא חוף השנהב אשתקד. ממשיכים לחזור

יצחק שמיר. המסלול לוט בערפל

חסוי מטעמי באלגן

ערפל כבד רובץ על מסעו של שמיר לארצות אפריקה - לא בדיוק מטעמי בטחון. טוגו אישרה את הביקור ברגע האחרון. לגבי מדינות אחרות · אין לדעת אף ססה סקו, שליט זאיר, למשל, "ימצא בביקור בחרטום. כישלון התיאום והעיתוי

מאת שלמה סלוצקי

אירוע המוזרות של ראש הממשלה, יצחק שמיר, מתקשים עד הרגע האחרון ... כמה חליפות, כמה חולצות ... נעליים־עמודה לחבנים בתוכן.

... בסוף השבוע שמאחורינו, שמיר ידע ... קנה כרטיס למסע הרפתקאות ... את השם — ואת המטרה, על־פי דבריו ... אבי פזנר, יועצו של שמיר לענייני ... — של "חזרת ישראל לאפריקה". ... ההרפתקאות הזה, בסגנון טיולי ... למזרח הרחוק או לדרום־אמריקה, ... רק התחנה הראשונה והיתר כבר קשור ... אם יהיה יריד שילין את המטיילים.

... התמונה שהצטיירה שלשום בלשכת ... הממשלה, כאשר ידועות רק התחנות של ... הקמרון במסלולו של שמיר, ותשובה ... ביקור אפשרי בזאיר ובטוגו לא היתה ... ולא מטעמי בטחון או מדיניות, אלא ... באלגן, ותו לא, אם כי כעת טוגו אכן ... לביקור.

אבי פזנר, האחראי על ארגון הביקור של ... הממשלה באפריקה בשבוע זה, נשמע כן ... ... שלו אל מול אי־הוודאות על ... שמיר, ושלו עצמו, כאחר ... כל מה שאנו יודעים בטחון מלא ... בקמרון וליבריה. לגבי מדינות ... הכל עדיין אינו סגור וקשור ... מבתבויות הידיעות אנו למדים שמובוטו ססה סקו, שליט זאיר, אמור להיות בשבוע הבא בחרטום, מופוטו ובליום אך לא בבירת ארצו, קינשאסה, ומכאן שניתן להסיק שזו הסיבה של אי־הוודאות לגבי ביקורו של שמיר בזאיר, שהרי לא ייתכן שיבקר שם רק את נופיה של המדינה הענקית ולא יתקבל על־ידי שליטה הכל־יכול.

אבי פזנר. עוד לא סגור

לגבי טוגו, הכל היה קשור באישורים שהתקבלו כאמור בסוף השבוע, לאחר אי־ודאות קודמת. עבור מי שהיה מפקד בלח"י ואיש "מוסר", אין זו משימה בלתי־אפשרית לשנות מייד את מסלולו, בהיוודע על ההסכמה.

"נרון באפריקה, בהגברת הסיוע שלנו לאותן מדינות שבהן נבקר", מסביר אבי פזנר. "סיוע שהוא חשוב גם אם איננו נהנים מתמורה גדולה עבורו".

האם לא הגיעה העת, לאחר שכבר השגנו דריסת רגל מסוימת באפריקה, שנתחיל לברור את המדינות שאיתן אנו מעוניינים ליצור קשרים, ומה רמת היחסים ההולמת אותם, גם משיקולים כלכליים שכל מדינה עושה לעצמה. האם חייבים להמשיך ביצירת קשרים המבוססים על סיוע ישראלי בלבד? אנחנו שואלים את פזנר, והוא משיב לנו ש"נמשיך במדיניות זו של קשרים וסיוע, כי הוא חשוב אפילו מבחינה מוסרית, וחוץ מזה לא מדובר במיליארדים."

כשמדברים על סיוע מוסרי, אנו שואלים על עיסקות נשק מתוכננות לסיור זה באפריקה, אך התשובה מפיו של יועץ התקשורת של ראש הממשלה חותכת: "עיסקות נשק לא יהיו במרכז הביקור הנוכחי של ראש הממשלה, ובכלל, ראש הממשלה איננו מתעסק עם מכירות נשק".

בתחום זה כוודאי יש מספיק גורמים פרטיים שעוסקים במלאכה, אמרנו. "נכון", השיב פזנר כברור־אנב.

לא לשם שמיים

אם למישהו היה עדיין ספק בדבר דמותו המעוותת, האנטי־יהודית הכוהנית־פוליטית של הממסד הדתי — באה המחלוקת בעניין השמיטה, בין הבד"ץ החרדי לבין הרבנות הראשית, והמחישה לעיני כל עד כמה התרחקו מרוח היהדות בכל הקשור לשמיטה ושבת.

כל מי שבקי ולו במקצת בתלמוד הבבלי, המשמש בסיס כמעט בלבדי למערכת ההלכה היהודית זה אלף וחמש מאות שנים, יודע כמה שינויים ופיתוחים עברו הדינים וההלכות בכל התקופות לאור המציאות של החיים היהודיים, כאשר העקרונות ההומניים החברתיים והמוסריים של התורה שבכתב והתורה שבע"פ משמשים נר לרגלי החכמים מפרשי ומיישמי ההלכה. המעיין בדיוני החכמים במסכות „שבת" ו„שבועות" ייווכח בגודל האבסורד שיש באיסור נסיעה במכונית בשבת ושימוש בחשמל, לעומת ההיתר ללכת ברגל ארבעה מילין עם „עירוב".

המחלוקת בין הרבנות והבד"ץ איננה לשם שמים. אנשי הבד"ץ, כמו עובדי אלילים לפני אלפיים שנה ויותר, מעניקים לחיטה, לפירות ולירקות של שבועות תכונות של קדושה. ואילו הרבנות ועסקני המפד"ל, למרות שהם יודעים כי דינים והלכות אלה עבר זמנם ויש לבטלם, עושים את תורתם קרדום לחפור בו בשדה הפוליטיקה הכוהנית והשלטונית.

חז"ל, שבקשו לאפיין את רוח השבת, אמרו „שלא יהא הילוכך של שבת ודיבורך של שבת כהילוכך וכדיבורך של חול". הרבנות והמפלגות הדתיות, דיבוריהם של שבת, אבל הילוכם ומהלכיהם — של חולין.

יוסף קליין, אשקלון

בסך הכל חילוני

את המעשה המחפיר שנעשה בידי קבוצת חילוניות אלימות, אשר בדרכי אלימות, שלא נעדרו שימוש בחומרי נפץ והבלה, השתלטו על כל החנויות למימכר עיתונים דתיים וחרדיים בתל־אביב („ערב שבת", „המודיע", „הצופה", „שערים") ומנעו את הפצתם, ניתן בכינוי הגנאי „אנטישמיות". חוגים חילוניים טוענים, שהחנויות נכנעו ללחץ מאפיונר. בעוד ראשות העירייה טוענת שמדובר בהתנהגות מתוך בחירה אישית וחופשית של בעלי החנויות...

נבהלתם? נרהמתם? הזדעזעתם? — נא להירגע. לא בתל־אביב מדובר, ולא בעיתונות דתית עסקינן, ת"ח. בסך הכל מדובר בכמה חנויות „חילוניות" בק"ק בני־ברק. בסך־הכל התפרסם שבבני־ברק „לא ימכרו עיתונות חילונית".

וכי מאימתי מותרת עיתונות „חילונית" בבני־ברק? כלום מדובר בעיר מעורבת? בעיר ישראלית? הרי מאז ומעולם הכרנו בזכותם של חרדים לחיות בגטו בני־ברקי או ירושלמי ולנדות ולהחרים כל יריב, גם אם הוא יהודי מסוג אחר הוא, כמו גם לבזות כל ערך ישראלי, חברתי, דמוקרטי ואנושי. קבוצה חורית בשם „קשת" הניחה אומנם כך טוען העיתון, חומר נפץ בחנותו של דוד גרין, אבל על מה הפרץ והצווחה? מדובר בסך הכל בפגיעה באיש חילוני, שלגביו מותר הכל.

אנטישמיות? מושג זה תקף בארצנו לגבי התייחסות לאורחים דתיים בלבד. לגבי יהודים חילוניים, הכל מותר כולל אלימות. עד חיסול.

יהודה מאירוביץ, תל־אביב

"יבורים לא יעצרו את השיטפון

י.ש. יהודי חביב ועמל, שהיה אדם ליברלי וסובלני בדעותיו, אם כי היה איש מאמין ואף קשור קשרי פרנסה במימסד הדתי, נפטר לאחר מחלה קשה והוא עדיין צעיר למדי ומלא מרץ. הלווייתו התקיימה ביום ששי ה־ן במאי בצהריים, בבית הקברות בנוריה. האנשים שעל הטקס, במקום לכבד את זכר הנפטר ואת רגשות קרוביו ומוקיריו הרבים, לקחו טרמפ על ההזדמנות להעמיק עוד קצת את הכפייה הדתית, ברוח הפרשה המבישה שהתחוללה בזמנה בבית הקברות במגדל העמק (ושלא מעטים חשבו אותה יוצאת דופן).

ואלו העובדות:

ברחבת ההספדים, ובהשתמשם בנשק הלחץ הפסיכולוגי והתחושות כה נכ"ארם מתנהגים במקום כזה, פנו אנשי חברת אל הנשים ו„למען כבוד המת" הורו להן לעמוד בנפרד מגברים.

בלחץ האווירה שהוכתבה, נמנעו נשים רבות מליווי הנפטר ונשארו מחוץ לחלקת הקברים.

הפיתרון הוא דו־קיום

בניגוד לערבי שרואיין בטלוויזיה בערב שבת, 5.6.87, ואשר הביע אי־שביעות רצון מחייו ומצבו, ברצוני להביע, כערבי החי ועובד עם יהודים מאז 1967, את שביעות רצוני. מצבי עד 1967 היה פחות טוב, למרות שחייתי תחת שלטון ערבי. נהנתי מפחות חופש, מפחות יחס ממעביד ערבי ומפחות משכורת.

אני בטוח שרוב הערבים חושבים כמוני ורוצים להמשיך ולחיות בישראל דווקא. אם רע לערבי, הוא חופשי למכור את רכושו ולעבור למדינה ערבית. הפיתרון הוא דו־קיום והתפתחות משותפת תוך כבוד הדדי.

זאיד חוסיין, רמאללה

לאחר הטקס הדתי הרבנים לא נתנו להספיד את המנוח, כרצון הקרובים והידידים שהיו נוכחים, כי לפי ההלכה „אין להספיד נפטר בהלווייתו אחר שעת הצהרים, כאשר היא מתקיימת ביום ששי".

הגיע הזמן שחילונים, ודתיים שפויים, יבינו שבכל מקום — ואפילו בבית קברות — אין להיכנע לתכתיבי החומייניסטים והנגררים אחריהם. דיבורים בלבד, ואפילו סמינרים נגד כפייה דתית, לא יעצרו כבר את השיטפון הקלריקלי, המתפשט כמגיפה בכל דרך אפשרית.

אנחנו נתונים בעיצומה של מלחמת התרבות ממנה רצינו להימנע, רק שבינתיים היא כאילו אינה נראית כזאת, כי בחיפוי דמגוגי של פוליטיקאים (גם מהשמאל), והמתקרנפים האינטרסנטיים, הרבים הזולכים, מוצא האוויר ממפרשי החילונים (ואיך אפשר לקרוא „מלחמה" למערכה בה צד אחד תוקף וכובש עמדה אחר עמדה, כשבו בזמן לא קמה מולו התנגדות הראויה לשמה?).

מוטב שנתעורר בעוד מועד, כי בקרוב לא נוכל לנשום אוויר חופשי בארץ הזאת.

דוד בן־ישראל, נהריה

דראושה נסע הביתה

בתאריך 26.5.87 ערכה ועדת הפנים של הכנסת סיור ביהודה ושומרון. כשהגיעו חברי הוועדה לאילון מורה, לבקר במקום הרצח של הילד רוני חבה ולנחם את הוריו, פרש חה"כ דראושה ונסע לביתו.

אכן קשה לו לח"כ דראושה להסתכל בעיניהם של הורי הילד בן השמונה שנרצח באכזריות שפלה, כשאך לפני זמן לא רב אץ לו להיפגש עם רוצחים ומשלחי רוצחים. ודאי מצטער ח"כ דראושה איך גם הפעם לא הצליח אש"ף להסתיר את פרצופו האמיתי ומטרותיו.

מוצפי אבנר, ברקן, שומרון

כמו באלג'יריה

המבוגרים שבינינו עדיין זוכרים את הגנרל הצרפתי ראול סאלאן מאלג'יריה ואת ארגון ה־או.א.אס, שבתקופת השיא שלו מנה 40 אלף גברים חמושים, והורכב מכמה תנועות/ארגונים של המתיישבים הלבנים באלג'יריה, שהתנגדו למתן עצמאות לאלג'יראים. הקבוצות העיקריות היו: „האומה הצעירה" הפשיסטית־אנטישמית, „ארגון החיילים המשוחררים", ע'יקי צבא צרפת ו„אגודת פועלים צרפתיים").

כוחם של הארגון — ומנהיגו הגנרל סאלאן היה כה רב, עד כי אפילו בפאריס חששו מ„הגיבעל" זה. בסופו של דבר, קיבלה אלג'יריה את עצמאותה מידי צרפת עצמה. במבט לאחור ניתן לומר כמעט בוודאות, כי עצם פעילותם של סאלאן וארגון ה־או.א.אס, רק הקדימו וקידמו את תהליך מתן העצמאות ומכל מקום לא זו בלבד שלא מנעו אותו, אלא אף לא עכבו אותו כלל.

נראה לי כי יש מקום להקבלה בין „גוש אמונים" וה־או.א.אס, בין אלג'יריה דאז והשטחים הכבושים בארץ־ישראל דהיום. פעילותם של „גוש אמונים" וזרועו הצבאית המחתרת רק מקדמים את בואו של הפיתרון הפוליטי הבלתי נמנע, ואין ביכולתם למנוע אותו, או אף לעכב אותו. פעילות זו תורמת בבירור להמחשת משמעותו של מצב הכיבוש המשך ומעודדת הסלמת המרי האזרחי של ערביי הגדה, אף ללא פעילות חבלנית מעבר לגבולות מדינת ישראל.

הן אומות העולם הידידותיות למדינת ישראל והן תושביה היהודים של מדינת ישראל, ובמיוחד המהססים שבתוכנו, מתחילים להבין לאן אנו מובלים בתהליך זה.

אמיתי ברין, גן השומרון

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים, בשל חוסר מקום. קוראים הפונים למדור מתבקשים לכתוב בקצרה, בנושא אחד בלבד וברווחים כפולים בין השורות.

המערכת

„הרשימה המתקדמת" חיה וקיימת ופעילה מאד

„המתקדמת" היא גוף חי ופעיל, שאין להתעלם ממנו ומהשקפותיו הייחודיות במפה הפוליטית הישראלית, ובעיקר בכל הנוגע למאבקים לשלום ולשיוויון. הפעילות הבדלנית של קבוצת חברים זעירה, ככל שהיא בלתי נעימה, אין בכוחה אפילו להשאיר שרטה בגופה של „התנועה המתקדמת" ושל „הרשימה" כולה.

מאת כאמל דאהר

הכותב הוא חבר הרשימה המתקדמת לשלום

ראשית „המתקדמת" (משמאל לימין): מוחמד מיעארי, אורי אבנרי, יעקב ארנון (צילום: יונתן סלינגר/זבנו)

עניינה הפנימיים של „הרשימה המתקדמת לשלום" זכו לאחרונה לסיקור נרחב באמצעי התקשורת. לאו דווקא במגמה אוהדת. הגדיל לעשות, לצערי, „על המשמר", אשר כתבו לענייני הערבים בישראל הספיק בשנים האחרונות „לקבור" את הרשימה המתקדמת כמה וכמה פעמים. המינימום שניתן לומר על דיווחיו הוא, שהם היפוכה הגמור של האמת.

בטרם אדרש לעובדות, ברצוני לציין כי לא בחדווה אני בא להגיב על הפירסומים הנ"ל. כל משקיף בלתי משוחד, הבקי במתרחש במגזר הערבי בישראל, יעיד כי פעילותם הבדלנית של כמה חברים ב„מתקדמת" לא עוררה הד כלשהו בציבור הערבי, כי שם מטיבים לדעת את משקלה האפסי של חבורה זו ואת טיב מניעיה הבלתי כשרים. כשם שמטיבים לדעת כי „הרשימה המתקדמת", בניגוד לכל מערכת הדיס־אינפורמציה, חיה, קיימת ופעילה מאד. בציבור היהודי, לעומת זאת, הצליח קומץ הבדלנים ליצור ל„מתקדמת" תדמית של גוף מתפורר, בצורה שיש בה כדי לעורר חרדה בקרב אוהדינו ושמחה לאיד בקרב יריבינו. חשוב, לפיכך, להעמיד דברים על דיוקם.

*

„הרשימה המתקדמת לשלום" קמה, כזכור, ערב הבחירות לכנסת ה־11, כברית בין תנועת „אלטרנטיבה" (הפלג הרדיקלי של של"י) לבין „התנועה המתקדמת לשלום" (שהיא עצמה צירוף של קבוצות שונות בציבור הערבי, שנתנו ביטוי לתהליך המרכזי שפקד את החברה הערבית בישראל מאז מלחמת ששת־הימים — התעוררותה המחודשת של התודעה הלאומית הפלשתינית ויותר נחישות במאבק על שלום צודק ועל שיוויון אמת בין אזרחי ישראל). במובן מסויים נעשתה צמיחתה של „הרשימה המתקדמת", על שני מרכיביה, בתהליך הפוך מן המקובל: במקום להתארגן תחילה באופן שקול ומתוכנן, להיבנות אידיאולוגית ורעיונית, ורק אחר־כך להתייצב לבחירות — קמה „הרשימה" כפרי התארגנות ספונטנית ערב הבחירות, ורק לאחר החישג האלקטוראלי יכולה להתפנות לבניינה הפנימי, לסיטואציה זאת היה, כמובן, מחיר. היא הולידה, בין היתר, גם תופעות לוואי בלתי רצויות. בין האישים שהצטרפו אליה עם הקמתה היו גם כאלה שפעלו מתוך ציפיות אישיות, ומשלא באו ציפיות אלו על סיפוקן — החלו „לבעוט" ולחבל.

באוגוסט 1985 קיימה „התנועה המתקדמת" את ועידתה הארצית הראשונה, ובה בחרה את מוסדותיה: ועד מרכזי בן 21 חבר, שהוסמך לבחור לשכה מרכזית בת שבעה חברים. מוסדות אלו נבחרו בהליך דמוקרטי, תוך הקפדה על כל תג של התקנון שהוכן על־ידי קבוצת משפטנים חברי התנועה. בניגוד לציפיותיהם של כמה חברים נבחר הכומר ריאח אבו־אל־עסל במזכירה הכללי של התנועה, וכיו"ר שותף (יחד עם אורי אבנרי) של ההנהלה המשותפת של „הרשימה". מספר זעום של חברים, שבחירה זו לא היתה לרוחם, החלו מכאן ואילך לנהוג באופן בלתי אחראי: החרימו את ישיבותיהם של אותם מוסדות תנועתיים אליהם נבחרו, החלו במסע לחישות והשמצות נגד ההנהגה הנבחרת, נמנעו מלהשתתף בפעילויות הסניפים, ולעומת זאת הירבו „לקטר" על „היעדר פעילות" ועל „שיתוק הסניפים". החרמה זו לבשה לעיתים צורה מחפירה ממש, כאשר אותם חברים נמנעו מלהשתתף באירועי „יום האדמה", ואף החרימו את האזכרה רבת המשתתפים שנערכה לד"ר סמי מרעי, מדמויות המופת האינטלקטואליות של הערבים בישראל וממנהיגי היסוד ל„רשימה המתקדמת". במשך כל אותה תקופה ציפתה הנהגת התנועה לאותם חברים לרכז פעילויות חשובות של התנועה. אך כל ההצעות הללו נדחו על הסף.

עפ"י נוהג תקין בכל תנועה פוליטית, רשאים חברים שאינם מרוצים מהיבט זה או אחר בפעילות תנועתם, להיאבק על השקפתם בתוך הגופים התנועתיים. לא כן נהגו אותם חברים. הם החרימו טוטאלית את גופי התנועה ופעולותיה, ובאותו זמן פתחו במערכת השמצות משולחת רסן נגד התנועה, אישיה והנהגתה הנבחרת. לרבות הדלפות שיקריות לעיתונות המערך ורק"ח, ופירסום דיבות שיש בהן כדי להזין בעתיד מזימות של מנגנוני ממשלה מסויימים נגד רשימתנו.

*

אני משוכנע כי כל גוף מפלגתי נורמלי היה מגיב בחומרה יתירה על פעילות חתרנית מסוג זה. לא כן נהגה הנהגת „התנועה המתקדמת". היא גילתה סבלנות מפליגה, במגמה לאפשר לחברים אלה להתעשת ולחזור לפעילות תנועתית סדירה, ולו גם כאופוזיציונרים. למרבה הצער, נוצלה סבלנות זו לרעה. הדברים הגיעו לשיא בלתי נסבל כאשר אותה חבורה החלה להפיץ פירסום הכולל דברי בלע והאשמות סרק נגד אישים מרכזיים בתנועה. בנסיבות אלו לא נותרה להנהגת „התנועה המתקדמת" בחירה, אלא להציע לוועד המרכזי להוציא מתוכו (ולא מן התנועה) את שני הבולטים בחבורה הבדלנית — ואליד צאדק וד"ר ראשד סלים. הצעה זו אושרה ברוב מוחץ בישיבת הוועד המרכזי ביום 22 במאי. נגד יתר 6־7 חברי הקבוצה לא ננקטו אמצעים כלשהם.

דרושה מידה רבה של הגזמה כדי לראות בכל המתואר לעיל „פילוג", כשם שהוצאתו של אריה נאור מתנועת החירות עדיין איננה בגדר „פילוג" באותה תנועה...

*

ובכן, מה נשמע ב„מתקדמת"?

טוב, תודה. „הרשימה המתקדמת" היא גוף חי ופעיל, שאין להתעלם ממנו ומהשקפותיו הייחודיות במפה הפוליטית הישראלית, ובעיקר בכל הנוגע למאבקים לשלום ולשיוויון. הפעילות הבדלנית של קבוצת חברים זעירה, ככל שהיא בלתי נעימה, אין בכוחה אפילו להשאיר שרטה בגופה של „התנועה המתקדמת" ושל „הרשימה" כולה.

אני חש צורך לומר, לסיום, כמה מלים לציבור היהודי: יש לדחות על הסף את מאמציהם של החברים המורחקים לתקוע טריז בין המרכיב היהודי של המפלגה (בהבחנת מתי פלד ה„טוב" ומוחמד מיעארי ה„רע"...). אין להתייחס ברצינות לחשש שמכניסים אותם חברים ליצור, כאילו יש הדוחפים לאיחוד לאלתר עם החברים היהודים, ואילו ההנהגה הנבחרת של התנועה מתנגדת לכך. זוהי שטות גמורה. זו אכזיה, כי כאשר נשקלה ההליכה המשותפת לבחירות יחד עם „אלטרנטיבה" התנגד לכך ואליד צאדק (המצוטט כיום כמי שקרא לכינון „חזית שלום יהודית־ערבית"). הוא צידד ברשימה ערבית „טהורה", ואף הוביל בכינון רשימה איסלמית לבחירות 1984. לעומת זאת, עמדתם והנהגתם של אישים כמוחמד מיעארי ושלי צידדה לאורך כל הדרך בכינון כוח משותף יהודי־ערבי.

אנו רוחשים כבוד והוקרה לחברים היהודיים, העושים את מלאכתם הפוליטית בתנאים כה קשים. את אחדותה של „הרשימה" יש לבנות באורח מושכל ומתוכנן, ולשם כך — לשם חשיבה פוליטית משותפת בנושאים גורליים לשני העמים — אנו מכנסים באוגוסט הקרוב ועידה רעיונית־פוליטית משותפת של הרשימה, על שני מרכיביה. ההכנות לוועידה זו נמצאות כעת בעיצומן.

עורכת עלינא תורי

פסטיבל ישראל 87

מסך ראשון

רוח אירית סוערת

מאת נפתלי עירוני

„יונו והטווס" מאת שון אוקייסי, במאי — גיו דאולינג; מעצב — פרנק האלינן פלאוד; מעצב תלבושות — [illegible]; מעצב תאורה — [illegible]; תיאטרון הגייט (אירלנד) בפסטיבל ישראל, ירושלים.

המחזה של שון אוקייסי בנוי סביב תמונה של חיי משפחה, שיש בה סבל, רגשות, [illegible] התמרדות נגד כללי החברה, [illegible] אין עלילה שמתרחשת [illegible], אלא רק תיאור של התוצאות [illegible] של דברים שקרו. מצב זה של [illegible] ופחדים לגבי מה שעלול לקרות [illegible] של המחזה.

[illegible] באירלנד היא תופעה [illegible], מרכיב בחיים. מעניין [illegible] מצליח להעביר את המסר שלו — [illegible] של חוסר הערך ברעיונות [illegible] עליהם נלחמים ומקריבים [illegible] סיפור או עלילה. הדמויות [illegible] מצבדות מיוחד על הבמה. האווירה היא סוערת לאורך כל המחזה. הדיבור הוא מהיר, בוטה ומשתמש בסלנג מאוד מיוחד ו„צבעוני". סגנון דיבור של פועלים אשר מתבטאים ישירות ונמנעים מעקיפת העיקר.

הזוג ג'יק בויל (דונאל מקאן) וג'ויקסר ודאלי (גיון קוואנה) מבצעים משחק אמין ומשכנע, אשר ממלא את הבמה ומעניק המשכיות לעלילה. בסופו של דבר הכל מתמוטט. הרווחה הזמנית בעקבות ירושה פיקטיבית, הבן שנהרג כתוצאה ממעשה נקמה של חבריו מן המחתרת והאם, העמוד של המשפחה (יונו — גירל־דין פלנקט) היא היחידה שעומדת מול המציאות ואינה חיה בעולם האשליות והשיכרון.

הבמאי (גיו דאולינג) הצליח ליצור את האווירה באמצעים נאטורליסטיים. הוא הדגיש את האלמנט הפיוטי הנובע מהדיבור וההתנהגות המיוחדת של הדמויות. התפאורן (פרנק האלינן פלאוד), עיצב תפאורה כבדה ונטורליסטית, אשר מעבירה בקפדנות פרטי פרטים של חיי היומיום. הוא הכניס שינויים מיזעריים בתפאורה, כאשר היה צורך לרמוז על שינויים במצב הכלכלי, במעין רווחה מדומה, אשר אין לה זכות קיום לטווח הארוך. יש בהצגה אופי אירי מובהק, עוצמה משולבת בפיוטיות מיוחדת. יש לציין את המכנה המשותף הקיים עם המחזאות של אוניל, טנסי ויליאמס, לפעמים אפילו עם ברנרד שאו וסמואל בקט. הרוח האירית נושבת ומשפיעה רבות על האווירה האמנותית של זמננו.

יונו והטווס – עוצמה ופיוטיות

חליף לאופרה?

מאת נפתלי עירוני

„הטרגדיה של כרמן", עיבוד: מאריוס קונסטאן, ז'אן קלוד קארייר ופיטר ברוק; [illegible] ביזה, פרוספר מרימה, מיילאק [illegible]; בימוי: פיטר ברוק; ניצוח: מאריוס קונסטאן; עיצוב: ז'אן גי לקה; הפקה: מישלן [illegible] פיליף נאורן; [illegible] כהן; תאורה: פסקל מרזן; [illegible] ישראל, ירושלים בשיתוף [illegible] הבינלאומי לתיאטרון בהנהלת: [illegible] רוזאן ופיטר ברוק.

[illegible] את המסה „המקרה וואגנר", [illegible] ניטשה ניתח את האופרה כרמן [illegible] אותה כיצירה מקורית, חדשנית [illegible] אופקים חדשים, עידן חדש בעולם [illegible]. כוונתו היתה לאפיין ולתאר תופעה [illegible] חדשה בתחום זה, העומדת בניגוד [illegible] למוסכמות של האופרה המפוארת [illegible] של הימים הללו. אבל באותה [illegible] התגר בחריפות נמרצת גם [illegible] החדשניים של האופרה [illegible].

[illegible] היסוד של ההתנגדות מונחים [illegible] של ז'אנר אמנותי זה. היחס בין [illegible] התיאטרליים והמרכיבים [illegible] על־פי תפישתו שלו, חייב להיות [illegible] יחס משלים או מותאם אלא יחס נחוץ, אורגני. הוא קבע שבמקרה של „כרמן" יחס זה נוצר על־ידי המבנה המוסיקלי־אופראי שקלט בתוכו את הסיפור הטראגי־ריאליסטי אמין ומשכנע של פרוספר מרימה. הוא האשים את ואגנר בתיאטרליות, בהפעלת אמצעים בימתיים התורמים להצגה אבל אינם מעניקים למוסיקה כח ואמינות. זאת, בעצם, הבעיה העיקרית של ז'אנר האופרה. התמליל מייצג את האלמנט הדרמאטי, מכין את העלילה ומאפשר לאלמנטים ולהתפתחות המוסיקלית להופיע על הבמה בצורה חזותית, בימתית. קשר מיוחד נוצר כאשר התמליל מאפשר התפתחות טבעית שאינה מפריעה לצופה להאזין ומכניס אותו לאווירה המתאימה להבנת התוכן של ההצגה. נשאלת השאלה, מה התוכן? התשובה אינה צריכה לכוון לעדיפות מסוימת. אין מדובר בתוכן דרמאטי ולא בתוכן מוסיקלי בלבד. המבנה המיוחד נבנה בתוך המוסיקה, אבל אופיו דרמאטי בהחלט. קיימת, במלים אחרות, דרמטורגיה חדשה, דרמטורגיה מוסיקלית בעלת שפה משלה. התמליל מאפשר את לידתה, אבל אינו מהווה מטרה בפני עצמה. הבמאי של האופרה יודע להשתלב בעולם המיוחד ונמנע מהעדפות, כי בעולם זה קיימים כללים מיוחדים במינם. פיטר ברוק ניסה לשבור מוסכמות. מטרתו היתה להוריד את האלמנט המלאכותי של האופרה ה„מפוארת", להחזיר אותה לממדים של החיים הריאליים ושל הבמה הריאליסטית.

בפניו היו כנראה שתי דרכים. אחת היתה להפוך את כרמן לטראגדיה בליווי מוסיקלי נרחב בדומה ל„ארלסיאנה" של ביזה, שנכתבה בשביל דודה או ל„פאר־גינט" בליווי של גריג, או של קוצאבו או גאטה בליווי של בטהובן. הוא לא בחר באופציות מסוג זה. הוא העדיף להשאיר את העמדות הזימרה והמשחק על־פי כללי האופרה ועל ידי כך להדגיש את הפיענוח החדש שלו לגבי הביצוע האופראי. כדי להוריד מה„מלאכותיות" הוא דרש עיבוד מוסיקלי חדש, המפחית את עוצמת המוסיקה ומאפשר יותר אמינות לעלילה הדרמאטית. הדמויות — גם כאשר הן מבצעות אריות — מעורבות ישירות בתנועה ועלילה. אבל התנועה שלהם מהירה מדי, מופשטת, דומה לתקציר מתומצת יתר־על־המידה. הבמה הפתוחה הנעדרת תפאורה מאפשרת כניסה ויציאה נוחה ומהירה. אין מגבלות בעלילה וניתן להציג כל אירוע על־פי הרצון. דבר אחד אינו ניתן לשיחזור: הקסם של המוסיקה המוסרת, המדברת בשפתה שלה, הממלאת את החלל בחומר שלא ניתן להגדירו.

הקצב המוסיקלי־דרמאטי הלך לאיבוד, כי הוא נכתב על־ידי השיקולים הבימתיים ואינו עוקב את הצורה המוסיקלית. העיבוד של קונסטאן, דילל את המוסיקה. החומר המוסיקלי מתכווץ וגוסס, אין לו נשימה והוא חסר עוצמה. הכנסת הפסנתר, השימוש במגבירי קול ובהקלטות (כך נראה לי לפחות) לקראת הסוף מהווה פתרון בטעם מפוקפק. רק המוסיקה של ה„מטדור" ראויה להגברה. העוצמה הפחותה של האלמנט המוסיקלי גרם גם להופעות לא ברורות של הדמויות. מעין תערובת של אופרה ואופרטה, כי לא היה איזון בין משחק וזימרה. והצופה נשאר באי־וודאות מוחלטת. לשבור מוסכמות, להחיות את האופרה — זאת מטרה חשובה בימינו, כאשר האמון בכושר המסירה של הז'אנר הזה כמעט אבד. למצוא לה תחליף שאיננו אופרה אמור להיות פתרון, לנצל את האופרה כדי לשלול ממנה את העיקר זה לא רצוי, כי אין סיכוי להצלחה.

קונצרט ראשון

ביצוע משובח

מאת אביבה שלח

„הקונצרט" מקהלה עם המקהלה הקאמרית של אוניברסיטת חבל הסאר, בניצוח של פולקר המספלינג. עם [illegible] (סופראן), אליזבט גראם [illegible] (מצו), ארווין סיית (טנור) ובני [illegible] (מספר). התוכנית: הוניגר — „המלך דוד". כנסיית הדורמיציון. 10.6.87.

[illegible] של דוד המלך, כשהוא מסופר [illegible] הדוטה ושזורה קטעי מקהלה [illegible] סולנים מעולים. דוד, הנער יפה [illegible] מן ההתמודדות עם קודמו שאול, עד [illegible] לוחם, מאהב, נפרד מרעו יונתן [illegible] על בנו אבשלום, שליט וגבר.

[illegible] נטולת חידושים מפליגים ובה [illegible] בפרקי המקהלה הצבעוניים, [illegible] בתיזמור הקאמרי, המושתת [illegible] על נשפנים, ולברליוז והמורשת [illegible] עם המלודיה היפה, הכל בניחוח [illegible].

הביצוע היה משובח. אהבתי מאד את שירת המקהלה, שהיתה ססגונית ועשירה, את זמרת הסולנים המרגשת והנגנים הטובים. הכל [illegible] האקוסטיקה הבעייתית של אולם הדורמיציון נגלה בכל חלקה טובה.

רגעי חסד נדירים

מאת אורה בן־דוד

[illegible]

אקספרסיבית. לעולם מחיר ישנות ומצב רוח, עגום וקודר לקלילות ורעננות. [illegible] שיר ותמורד בגפורה עם כל אלה תוסיף עוד הרבה מעצמו. [illegible] באולם הקהל חזת מרותק.

האינטרפרטציה של הסונטה לברהמס היתה אישית מאוד, ספוגה [illegible]

[illegible]

קולנוע

לילה עם צ'רלי צ'פלין

„הלילה הקצר ביותר" — מוזיאון ת"א

מאת יעל ישראל

לבלות לילה עם הנווד הנצחי הנפלא, הנוגע ללב. הגאון — צ'רלי צ'פלין האחד והיחיד — זו באמת חוויה מהסרטים. אסופה כמעט מושלמת מסרטיו הקצרים של הקומיקאי הקטן אך הענק באיכותו, תוקרן במסגרת האירוע „הלילה הקצר ביותר". שייערך כמדי שנה במוזיאון ת"א ב־18.6 באולם רקאנטי, בשעה 22.

בערב, הנערך זו השנה הרביעית, החליטו להקדיש את שמונת השעות של התוכנית (מ־22.00 עד 06.00 בבוקר, למי שיצליח להחזיק מעמד) למבחר כמעט מושלם מסרטיו הקצרים של צ'פלין, שחלקם לא נראו על המסך הישראלי זה שנים רבות. מלבד יצירה נפלאה וקלאסית, „הנער". יוקרנו עוד סרטים קצרים, מצחיקים וחכמים מעזבון הסרטים הקצרים של צ'פלין, שבמקור מגיע ל־14 שעות הקרנה. ביניהם אפשר לראות את הנווד המסכן הופך בעל כורחו לפורץ שלומיאל ומתאהב בבעלת הבית, או בצ'פלין כצופה טרזני מיטועמם בתיאטרון, שמתעלל בשחקנים לשמחתם של שאר הצופים העשירים.

בו בזמן יוקרנו במוקדים נוספים סרטים ישראליים קצרים של סטודנטים לקולנוע, שנעשו בשנה האחרונה וחלק מהם השתתפו בתחרות הסרט הקצר ע"ש גבי מוגרבי, וכלוכי — ככבל שנה — ווידיאו־קליפים חדשים עם יואב קוטנר, כשהפעם מוקדשת התוכנית לחובבי הפופ והרוק עם סרטונים ייחודיים של הלהקות: „חטיבה שמחה", „טו קסידומון", „שופים בתוליים" ואחרים. מי שיהיה ילד טוב ויישאר עד הסוף, יקבל ארוחת־בוקר תמורת שישה שקלים, ויילך הביתה ישר למיטה.

פסטיבל קאן (ד)

על מחזות מצולמים, מחזאים וכל השאר

מאת שפרירה זכאי, קאן

ג'ואן וודוורד ב„ביבר הזכוכית"

התיאטרון משמש מקור לא אכזב לחומר גם בשביל הקולנוע. לפעמים העיבוד הקולנועי שונה בהרבה מהמקור. ומנצל את האפשרויות המיוחדות שמעניק הקולנוע כדי לצאת למרחב. ולעיתים הכוונה היא להישאר נאמן למקור. זה מה שקרה במעבר לקולנוע של מחוזו של טנסי וויליאמס „ביבר הזכוכית". בבימויו של פול ניומן. ג'ואן וודוורד וקרן אלן שיחקו על הבמה במחזה בתפקידי האם והבת הנבונה והרגישה, ופול ניומן סבר שיש להנציח את הביצוע המעולה שלהן; ולכן העלה על הבד את המחזה בשלמותו, כשהוא מצרף אליהן את ג'ון מלקוביץ המצוין בתפקיד הבן ואת ג'יימס נאוטון בתפקיד החבר. הסרט, כמו המחזה, מתרחש בין ארבעה קירות ומה שקורה בחוץ מובנה פנימה דרך הדיאלוגים.

הבמאי הספרדי, מריו קאמוס, הביא למירקע את מחזהו המפורסם של פדריקו גארסיה לורקה „בית ברנרדה אלבה", שהוא כולו מחזה של נשים בלבד, בהשתתפות מספר גדול של שחקניות מעולות. קאמוס גם הוא נאמן למקור והסרט מעביר את אווירת המחזה בדייקנות. המצלמה אמנם יוצאת מבין כתלי הבית, אבל לא מרחיקה הרבה מעבר לחצר הפנימית.

„מלון דה־פראנס" הוא סרט המבוסס על מחזהו של צ'כוב „פלאטונוב". אבל העלילה מתרחשת בצרפת של ימינו כשהמחזה משמש רק כנקודת מוצא. השחקנים הם תלמידי ביתהספר הדרמאטי של נטרי ושחקני התיאטרון של אותה עיר. פאטריס שרו, במאי תיאטרון וקולנוע ומנהל בית הספר, החליטו שזו דרך טובה לתת לשחקנים המתחילים הדרכה ונסיון גם במשחק קולנועי והפיקו את הסרט הזה. שהוא אחד מטרילוגיה. העבודה נמשכה כשנה שלמה, כולל חזרות והכנות. וזו לוקסוס שלא כל הפקה יכולה להרשות לעצמה. אך נוצרה אווירת צוות ושיתוף פעולה פורה שהוכיחו את עצמם. אמנם אין בסרט כוכבים גדולים ואין ביצועים מבריקים במשחק. אבל הוא עומד על רמה נאותה ויש להניח שלחלק מהשחקנים הצעירים זאת תהיה התחלה של קאריירה מבטיחה.

מחזהו של ארתור שניצלר „ארץ לא נודעת" הוא הבסיס לסרט בשם זה. בהפקה אוסטרית־צרפתית. בבימוי לוק בונדי ובהשתתפות השחקן הצרפתי מישל פיקולי וכבר הזכרנו את הסרט „עיניים שחורות" בהשתתפות מארצלו מאסטרויאני. שמבוסס בין היתר על מחזהו של צ'כוב „הגברת עם הכלב".

„המלך ליר" של שקספיר הגיע לקאן בצורת העתק עבודה בלתי־גמור. כשנה שעברה עורר מנחם גולן סנסאציה זוטא כאשר הציג לפני העיתונאים חוזה חתום עם ז'אן לוק גודאר על גבי מפית הבאר של מלון „מג'סטיק" להפקת „המלך ליר". ואכן, שניהם עמדו בהסכם, ואם כי הסרט עדיין לא גמור, הרי עותק שעריכתו לא הסתיימה הוצג כאן בהקרנה מיוחדת.

אחד הסרטים המשובחים שהוצגו במסגרת התחרות הוא „חטה אוזן" וזה תרגום מילולי של השם האנגלי, ובוודאי ימצאו לו שם אחר. העוסק בחייהם ומותם של ג'ו אורטון וידידו קנט האליוול. זוהי טראגדיה שיש בה הרבה הומור שחור. ג'ו אורטון היה אחד המחזאים המבריקים של אנגליה בשנות ה־60 — מחזה שלו, „מארחים את מר סלון", הוצג בזמנו בתיאטרון „אוהל". הוא היה בחור פשוט וחסר השכלה שהגיע ללונדון חדור אמביציה להצליח. שם פגש בקנט האליוול, המבוגר ממנו במספר שנים, משכיל, סופר מבטיח ובעל אמצעים. הוא לוקח את אורטון תחת חסותו, מעניק לו השכלה, מעצב את דמותו ומכניס אותו לחוגים הנכונים. שניהם הומוסקסואלים והם הופכים לזוג. במשך השנים מתהפך הגלגל. אורטון מתחיל לכתוב ומחזותיו מצליחים, והוא זוכה לפרסום ולתהילה. ואילו האליוול נובל ונשאר בצל. גם ביחסיהם האישיים חל משבר, והוא משמש למעשה כמשרתו ונושא כליו של אורטון. האליוול אינו מסוגל לשאת את הקנאה, הכאב וההשפלה. ובהתפרצות רגעית באחד הלילות של אוגוסט 1967 הוא מרוצץ בפטיש את ראשו של אורטון בשנתו ואחר־כך מתאבד. בדמי ימיהם הם חזרו להיות שווים.

גרי אולדמן, הזכור לטובה מתפקיד „סיד" בסרט „ננסי וסיד", מצליח מאוד בתפקיד אורטון הפרוע והבלתי־צפוי, כמו כן, מופיעה בסרט ואנסה רדגרייב בתפקיד הסוכנת של אורטון, „מיס פגי ראמסי", שגילתה את היומן האישי של אורטון ומסרה אותו לסופר האמריקני ג'ון לאהר, אשר כתב ביוגראפיה של אורטון, לפי ספרו נכתב התסריט לסרט. אגב, ג'ון לאהר הוא בנו של בורט לאהר, השחקן שהיה האריה המחון בסרט הנפלא „הקוסם מארץ עוץ". את הסרט ביים סטפן פררס. שסרטו „המכבסה היפהפיה שלי" זכה להצלחה גדולה בכל העולם וגם בישראל.

בת־ים עלתה, ר"ג נשארה

ושתי הקבוצות עלזו אתמול בתום משחקי המבחן ● הפועל בת־ים ניצחה 1:2 את הפועל מרמורק ושילחה אותה לליגה א ● במשחק השני הוליכה מכבי חדרה 0:1 כבר מהדקה העשירית (בכדור־עונשין מ־11 מטרים) ורק שער אחד חסר לה כדי לעלות, אבל הפועל רמת־גן שמרה על שערה ותוצאת ה־0:1 משאירה את הפועל רמת־גן בליגה הארצית בזכות הפרש שערים ● מכבי חדרה כשלה בנסיון העליה בפעם השלישית ברציפות!

שחקני הפועל בת־ים עולזים לאחר עלייתם אתמול לליגה הארצית שלישי משמאל נראה ראש עיריית בת־ים, אהוד קנמון (צילם: אריה קנפר)

יוסף פתר את חלום העלייה

הפועל בת־ים — הפועל מרמורק 1:2 (1:2)

מאת אורי שטיינבך

הפועל בת־ים בליגה הארצית. אחרי חמש עונות שבה הקבוצה ועלתה לליגה השנייה אחרי שאת־מול ניצחה במחזור האחרון של משחקי המבחן את הפועל מרמורק 1:2.

הבת־ימים עלו לליגה הארצית בזכות ולא בחסד. אחרי שסיימה את משחקי מחוז דרום של ליגה א' במקום הראשון, שבה אתמול וסיימה את משחקי המבחן גם כן במקום הראשון (ללא הפסד).

בת־ים של אתמול יכלה להרשות לעצמה הפסד בהפרש בן שער אחד אבל את העולים הטריים זה כלל לא עניין. הם עלו לכר הדשא ושרפו אותו לאורך כל 90 הדקות. הם שיחקו ללא כל רגשי נחיתות מול הפועל מרמורק וגילו עדיפות ביכולתם במגרש.

שחקני בת־ים עלו אתמול לשחק עם שלושה חלוצים. היא תקפה עוד ועוד את שערו של לוינגר הרחובותי ואחר כך את מחליפו בקשי.

אלופי המחוז הדרומי של ליגה א' הציגו מערך עורפי מוצק כאשר השוער משה מרקוביץ נוסך בטחון בחבריו, וצמד המגינים דרייפוס ואלמוזלינו שועטים קדימה לעבר חבריהם ומספקים כדורים לחלוצים. הקשרים המוכשרים דוד נמני ובני רובין וצמד הלוחמים שלידם נחום יוסף ומשה בוטביקה תקפה את שער מרמורק כבר מהפתיחה.

פעמיים שלח מאיר בן־גיגי כדורים מעל שער מרמורק (דקות 2 ו־9) לפני שאוהרי נגח גם הוא כדור קרן של נמרוד דרייפוס מעל השער (דקה 11).

בת־ים עלתה ליתרון ראשון בדקה ה־20: משה עובדיה העביר כדור באגף שמאל לבני רובין שהגיח מאחור. רובין שלח טיל מ־16 מטר ולוינגר הדף את הכדור, עליו עט בן־גיגי שמקרוב דחק פנימה. 0:1.

דקה 30 שיוויון: פנחס שכטר הגביה כדור מאגף שמאל. צבי אבידור הקדים את הבלם אבי אוהרי ובעט לרשת 1:1.

בזכות עידוד קולני לא נשברה בת־ים. היא המשיכה לתקוף. צבי שריד עוד הספיק לפסול שער של משה עובדיה מבת־ים בטענת נבדל לפני שנחום יוסף קבע את תוצאת המשחק סמוך לשריקה למחצית. יוסף בעט בחוזקה לשער מרמורק, לוינגר הדף, על הכדור השתלט דוד נמני שהגביה חזרה ליוסף שהפעם לא נכשל ובעט במרוייק לפינה השמאלית 1:2.

במחצית השנייה לא הצליחו שחקני מרמורק לחזור ליכולת משחק. הם נראו כמשלימים עם ירידתם. גם חסרונם של אילן בן־דרור ומשה כהן המורחקים השפיעה על קבוצת הסרבר הרחובותי שנפרדה מהליגה השנייה.

ככל שחלפו הדקות חיכו הבת־ימים לשריקה הגואלת של צבי שריד, שנתנה את האות לשמחה. אריה בז'רנו נישא על ידי חניכיו על כתפיים והאוהדים השרופים זכו לקבל את חולצותיהם ספוגות הזיעה של אליליהם.

3000 צופים חזו במשחק שנערך באיצטדיון רמת־גן.

● הפועל בת־ים: מרקוביץ, דרייפוס, אוהרי, יוסלביץ, אלמוזלינו, יוסף, בוטביקה, רובין (מזור), נמני, בן־גיגי (שלום), עובדיה.

● הפועל מרמורק: לוינגר (בקשי), ברכמר, צדוק, בסון, פרידמן (שוורץ), תמיר, פנקס, אבידב, שכטר, שעובי, שקורי.

טבלת המבחנים (סופית)

1.	הפועל בת־ים	3	6־2	7
2.	הפועל רמת־גן	3	3־2	4
3.	מכבי חדרה	3	4־5	4
4.	הפועל מרמורק	3	4־7	1

בז'רנו: כל הכבוד לשחקנים

מאת משה רוזנברג

כדורגלני הפועל בת־ים חגגו אמש את עלייתם לליגה הארצית בארוחה חגיגית.

בסיום הנצחון אתמול על הפועל מרמורק הזיל המאמן אריה בז'רנו דמעות מעיניו והשחקנים ניגשו אליו כדי להניפו אל־על. לאחר מספר דקות, תוך כדי התרגשות, אמר לנו: "הפועל בת־ים היתה הקבוצה הטובה מבין הארבע. כל הכבוד לשחקנים. עכשיו אנחנו ממתינים לבניית איצטדיון חדש. אני מאמין שנוכל להתאקלם בליגה הארצית כשהמגמה לעתיד הלא־רחוק היא לעלות ללאומית".

המאמן ציין את משחקם הטוב של השוער משה מרקוביץ' ושל החלוצים מאיר בן־גיגי ובני רובין.

השופט צבי שריד לקח בסיום את כדור הנצחון למזכרת.

רחמנות על חדרה

מכבי חדרה — הפועל רמת־גן 0:1 (0:1)

מאת משה רוזנברג

נצחון שכולו הפסד. כך ניתן לסכם את נצחון מכבי חדרה 0:1 על הפועל רמת־גן, נצחון שהותיר את הפועל רמת־גן בליגה הארצית ומכבי חדרה תמשיך לשחק בליגה א'.

הכדורגל הוא אכזרי. זאת ראו אתמול באיצטדיון רמת־גן 2000 צופים. אותם הצופים חזו בעליונות ברורה של שחקני מכבי חדרה בעיקר במחצית הראשונה, עליונות שתורגמה רק לשער אחד מהנקודה הלבנה. רק חוסר מחץ משווע בשורות חלוצי חדרה, חוסר רגל מסיימת והעיקר חוסר מזל, מנעו מהחדרתיים לנצח לפחות בהפרש של שני שערים שהיו מעלים אותם לליגה הארצית.

יצחק נחום ויעיש סויסה, חלוצי חדרה, חתכו את ההגנה הרמת־גנית כמו חמאה אך לא ידעו לתרגם את סיום ההתקפות לשערים. רוני וייצמן היה כהרגלו מעוז ההגנה.

מהעבר השני, בהפועל רמת־גן, פרט לשוער שמואל גילרדי שגילה יכולת גבוהה בין הקורות קשה לציין ולו שחקן נוסף. הרמת־גנים נתפסו לעצבנות, לחולשה ופרט לכדור משקוף של ירון זהבי ב־71 והפתעה נוספת של יעקב נומרוד (חלש) בדקה ה־33 כשכבר חלף על פני השוער זיתוני, לא ראינו מהם מאומה.

החדרתים, במערך התקיפי, פתחו היטב ובדקה הרביעית "הפציץ" רוני ויצמן מ־30 מטרים את השער הרמת־גני אולם השוער גילרדי, בזינוק מרשים לאורך כל השער, קלט את כדורו.

בדקות אלה הפגינו החדרתים משחק צירופים שובה עין ובדקה העשירית פסק השופט יצחק בן־יצחק על כדור עונשין מהנקודה הלבנה לזכות חדרה לאחר שהשוער הרמת־גני פגע בחלוץ נחום יצחק. רוני וייצמן, כפנדל השלישי שלו במשחקי המבחן, דייק גם הפעם. הוא בעט היטב לפינה השמאלית 0:1.

הזדמנות נוספת ניתנה לוייצמן בדקה ה־27 אולם כדורו מ־16 מטרים החטיא את תיבת השער.

במחצית השנייה התעוררו קצת הרמת־גנים, ודקות בודדות היה המשחק שקול. בהמשך החטיאו יגאל אלחדד, יעיש סויסה וגבי סבג והרגיזו את האוהדים החדרתים. שמונה דקות לסיום היו קרובים החדרתים להגדלת התוצאה אולם יגאל אלחדד נגח מקרוב לחוץ והרמת־גנים נשמו לרווחה.

המשחק נערך באיצטדיון ברמת־גן.

● מכבי חדרה: זיתוני, איילון, וייצמן, צ. כהן, אברג'יל, גולן, ח. סויסה, אלחדד, נחום (הרוש), י. סויסה, סבג.

● הפועל רמת־גן: גילרדי, בייטנר, אוזן, בהגר (פרנדקין), קרייה, אוסובסקי, צדקה, גילרובין, נומרוד, זוהר (זהבי), פרץ.

מאחורי הקלעים

נפסו אוהד מכבי חיפה

האסטרולוג של מעריב ★ נציגים שלנו בגביע אירופה ★ הדקות האחרונות של מכבי חיפה ★ מכבי נתניה רוצה את ארמלי ★ מה לחש לו סילבר לגלעד כץ ★ שייע גלזר חשב שביזבז יום עבודה

★ ★ ★ נשיא המדינה מר חיים הרצוג וראש עיריית חיפה אריה גוראל שישבו בסמיכות בתא הכבוד נפגשו באותו ערב של משחק הגמר שוב בחתונתה של סמדר נימרודי בתו של סוחר הנשק המפורסם. ההארכה והפנדלים שיבשו את תוכניותיהם והם הגיעו לנשף באיחור. סיפורו של יוסף גלזר ★ ★ עוד מספר יוסף גלזר כי כדורגלן ויו"ר העבר של מכבי חיפה יצחק (סיצלה) צבי שצפה יחד עם אחיו יוני, אף הוא כדורגלן עבר, בגמר אמר בדקה ה־34. עכשיו לפני 25 שנה הובלנו 0:5 נגד מכבי ת"א בגמר הבילתי נשכח (2:5). באותו משחק היסטורי נכבשו 7 שערים. ★ ★ ★ למכבי חיפה מסורת ארוכה של כשלונות במשחקים מכריעים בדקות הסיום בצורה אכזרית. בשש השנים האחרונות מאז עלתה מכבי חיפה לליגה הלאומית היא נוצחה פעמיים בחצי גמר הגביע בבעיטות 11 מטר נגד בני יהודה ומכבי ת"א שהישוותה בדקה ה־119 ל־4:4. פעמיים הפסידה בגמר. פעם משערו של אלי אוחנה בדקה ה־87 והשנה נוצחה מכבי חיפה בבעיטות 11 מטר. את אליפות השנה שעברה הפסידה משער אותו כבש גילי לנדאו בדקה ה־85 (0:1). אוהדי מכבי חיפה ממש מיואשים ★ ★ ★ עונה שחורה היתה לא רק למכבי חיפה אלא גם למושאליה. מנשה מזרחי וצדוק מלכה ירדו ליגה עם מכבי יפו רפי אוסמו הקטן עם מכבי יבנה, צדוק אברהמי, ראובן חלד ועוזר בלויש עם בית"ר נהריה לליגה א', שלום לוי עם הפועל בית שאן לליגה א', גם דוד לוי וגבי אמסלם כשלו בניסיון הפועל חיפה להעלות לליגה הלאומית ★ ★ ★ מעטים יודעים כי עיוזאת נפסו הוא אוהד מכבי חיפה בכדורגל. בין כותלי הכלא עקב בעניין רב אחר משחקיה של הקבוצה. הוא החל לאהוד את הקבוצה עם הצטרפותו של זאהי ארמלי. קודם לכן אהד את שמשון ת"א ושחקנה גדעון דמתי. בכוונתו של נפסו להופיע בכל משחקי הבית של מכבי חיפה בעונה הבאה. סיפורו של יוסף גלזר ★ ★ ★ מכבי חיפה זכתה בגביע המדינה ב...נערים ב'. אולי זו נחמתה היחידה. קבוצה זו מונהגת בידי יוצאי הפועל חיפה. המאמן דוד בן־נתן והמנהל אבירם נאור ★ ★ ★ הבלם רפי אוסמו שהתחתן למחרת גמר הגביע עם בחירת ליבו לידיה שיחזור בכך את מבצעו של הבלם אלי כהן שנישא לפני שנתיים יום לאחר ההפסד לבית"ר ירושלים בגמר גביע המדינה. כל אחד מהשניים היה אשם בשער לפני החתונה. ★ ★ ★ המאמן החדש של מכבי חיפה דרור קשטן לא נכח במשחק גמר גביע המדינה בו גברה מכבי ת"א על מכבי חיפה לאחר דו קרב של בעיטות 11 מטר. קשטן שהה באילת בחופשה ולדבריו היה זה הגמר הראשון מזה שנים שהחמיץ ★ ★ ★ כשכבש משה גריאני את השער הראשון לזכות מכבי ת"א בגמר מול מכבי חיפה נראו אנשי העיתון מעריב חוככים ידיים בהנאה. הסיבה: ביום המשחק פורסם בעיתונם כי מכבי ת"א תנצח 0:1 משער שיובקע בדקה ה־56. תחזית זו נקבעה ע"י אסטרולוג. טעות של שתי דקות נראתה להם כנצחון אולם כאשר הובקעו עוד ועוד שערים חיפשו הם את האסטרולוג לאחר שקולגות מעיתונים אחרים שילחו בהם חיצי ביקורת ★ ★. כוכב העבר של מכבי ת"א ונבחרת ישראל ומי שהיה שנים רבות מלך השערים שייע גלזר, אמר בתום המחצית הראשונה העלובה של משחק הגמר כי הוא בזבז יום עבודה. בסיום המשחק נשמע גלזר מדבר אחרת. ★ ★ ★ מי ששימש במשחק כפרשן ברדיו היה שחקן העבר של מכבי חיפה רוני רוזנטל שהגיע לאיצטדיון ר"ג כשהוא נעול בנעליים ירוקות ולבוש חולצה עם פסים ירוקים כאות הזדהות עם קבוצתו בעבר ★ ★ ★.

לישראל יהיו בעונה הבאה של משחקי גביעי אירופה נציגים בכל שלושת הגביעים. אלופות, מחזיקות וגביע אופ"א. הנציגים הישראלים יגיעו משלוש הערים הגדולות בארץ תל־אביב, ירושלים וחיפה. את ת"א ייצג אבי כהן בקבוצת גלאזגו ריינג'רס בגביע אירופה לאלופות. את ירושלים אלי אוחנה שישחק בקבוצת מכלן במחזיקות גביע ואילו רוני רוזנטל מחיפה יככב בשורות פ.צ. בריז' בגביע אופ"א ★ ★ ★ מכבי נתניה חושבת בגדול על העונה הבאה. בקבוצה מתנהלים מגעים מתקדמים ביותר עם כוכב העיר עודד מכנס. גם זאהי ארמלי נמצא על הכוונת ויש בקבוצה מחכה להחזיר הביתה את דוד פיזנטי שנמכר מנתניה לפ.צ. קלן הגרמנית. במכבי נתניה רוצים לעודד את האוהדים הרבים לקנות כרטיסי מנוי לכל משחקי הבית של הקבוצה בעונה הקרובה ★ ★ ★. זוז לויאן היו"ר היוצא של קבוצת בית"ר ת"א חגג ביום שלישי שעבר, היום בו קוים משחק גמר גביע המדינה, את ברית המילה לבנו גיל. שחקני בית"ר ת"א, מאמנים ועסקנים רבים חגגו בברית והם הגיעו הישר מהברית לאיצטדיון הלאומי בר"ג. בעל השמחה אמר שאין רע בלי טוב. אם בית"ר ת"א היתה משחקת בגמר הגביע לא היו שחקני הקבוצה משתתפים בברית שאי אפשר היה לדחותה. בית"ר ת"א לא העפילה לגמר לאחר הפסד בבעיטות 11 בחצי הגמר ושחקני הקבוצה השתתפו בשמחת היו"ר וכולם הספיקו לחזות גם במשחק הגמר שהיה כידוע מרתק ומלהיב.

גודס ילמד בלוס־אנג'לס

★ ★ ★. מכבי חיפה (כדורגל) רוגזת על כשלון הנבחרת וחוששת כי בדיוק כמו שקרה אשתקד יגיעו ארבעת נציגיה פצועים ותשושים עקב משחקי הרג ב' בחודש ספטמבר ★ ★ ★ עכשיו זה סופי. גיא גודס מהפועל חיפה ונבחרת הקדטים ילמד בעונה הבאה בבית ספר פרפקס בלוס אנג'לס. שם לומד חברו לקדטים אילן לוי ממכבי ירושלים. אביו של גיא, יצחק גודס שחקן העבר חזר מארה"ב שם הסדיר את העניין. דיווחו של יוסף גלזר מאמן הפועל חיפה ירחב ורשיצקי שצפה בפיראוס באליפות אירופה יקוע ארצה ויפגוש את קילפטריק וולם שחור מארה"ב למו"מ על העונה הקרובה ★ ★ ★. מסע הפועל נהריה לאליפות ספורט הפועל באוסטריה, שם זכתה בבכורה, נוצל לפרידה מהמאמן רוני שיפנן ומהשחקנים ג'קי דוד ואילן רוקח העוברים להפועל איתן־גבת. בגבת יפגשו את שחקן החיזוק לאוסטריה אלון שמר, שחקנה של גבת. מספר יוסף גלזר. ★ ★ ★ ראש עיריית חיפה אריה גוראל עשה מסורת לארח את האלופות ומחזיקות הגביע החיפאיות. השבוע אירח את כדורסלני אילן חיפה אלופי ישראל לנכים ואת טניסאי מועדון הכרמל מחזיקי גביע המדינה בטניס. הוא רצה לארח גם את כדורגלני מכבי חיפה אולם העניין לא יצא לפועל ★ ★ ★.

מיקי עושה עסקים

★ ★ ★ מיקי ברקוביץ פתח עסק ליבוא מוצרי ספורט. בין מוצריו יהיו נעליים, בגדים כדורים וכו' שישאו את סימלו המסחרי של ברקוביץ, "פוינטס". שותפו של ברקוביץ יהיה הבנקאי אורי ויקנר השולט בבנק דיסקונט, מספר יצחק ויסהוף ★ ★ ★ יצחק ויסהוף מוסיף כי לו סילבר שהגיע לישראל למשחק הפרידה לכבודו נגד נבחרת אירופה התרגש כאשר הגיע לאימון הראשון שלו בארץ לקראת המשחק. לאחר שלחץ את ידי כל השחקנים שהשתתפו באימון, כולל הצעירים, ניגש אל השחקן הטרי של מכבי ת"א גלעד כץ ושאל אותו בלחש: "תגיד מי אתה?" כץ לא התבלבל וענה. גלעד כץ ממכבי דרום ★ ★ ★ יאיר שרון המאמן כיום את מכבי ת"א לקראת משחקה נגד נבחרת אירופה נאלץ בשל כך לקצר את שהותו ביוון שם חזה במשחקי אליפות אירופה. שרון שכלל לא נמנה גם ישמש בעונה הבאה כעוזרו של רלף קליין במכבי ת"א החמיץ את כל משחקי השלב השני של אליפות אירופה ★ ★ ★ יוסף חכם מרווח כי עוד כדורגלן החליט לחפש את עצמו בין החוזרים בתשובה. רחמים שלום, חלוצה של מכבי רמת עמידר, בן ה־29 ששיחק בעבר בבית"ר ירושלים ובהפועל יהוד מבקש ללכת בדרכי רעייתו ירדנה שחזרה בתשובה. בסוף השבוע שעבר סיים שלום שבוע של סמינר לחוזרים בתשובה שנערך בעפה. המרצה הבכיר בסמינר היה הרב אורי זוהר ★ ★ ★ עוד מרווח יוסף חכם כי שני שופטי הכדורגל הבין לאומיים אלי פרקם ומשה הרמן ששפטו במשחקי אליפות העולם לסטודנטים ברומניה הציגו רמה גבוהה. משבצי השופטים באליפות הציבו אותם לשפוט במשחק על המקום החמישי שבו גברה בולגריה על קוריאה 28:29.

הערב תתחיל אליפות ישראל בקט־סל

אליפות ישראל בקט רגל תתחיל היום בארבעה אולמות ספורט בהשתתפות 10 קבוצות מהליגה הלאומית ו־6 קבוצות ארציות.

בכל בית ישתתפו 4 קבוצות שבכל ערב יתמודדו פעמיים כל קבוצה.

בבית א', שיהיה בהיכל הספורט בחולון, ישחקו בשעה 6.30 מכבי פ"ת נגד הכוח ר"ג. מיד לאחר משחק זה תהיה התמודדות פיקנטית בין יצחק שניאור, מאמן הפועל ת"א, לבין דוד שוייצר, מאמן בני יהודה, כששתי הקבוצות יתמודדו אחת נגד השניה. מנצח משחק אחד ישחק נגד מפסיד משחק 2 ובמשחק נוסף בבית א' ישחקו מנצח 2 נגד מפסיד 1.

בבית ב', בהיכל הספורט בראשל"צ, ישחקו ב־6.30 שמשון ת"א נגד הפועל ר"ג ומיד לאחר מכן דרבי תל־אביבי בין מכבי לבית"ר ת"א. לאחר מכן ישחקו המנצחות נגד המנוצחות.

בבית ג', באולם מלחה בירושלים תשחק האלופה בית"ר ירושלים עם מאמנה החדש מרדכי שפיגלר נגד מכבי יבנה היורדת מהליגה הלאומית. במשחק השני ישחקו הפועל לוד נגד מכבי שעריים. ומשחקי ההצלבה.

בבית ד', באולם רוממה שבחיפה תפגוש מכבי חיפה את בית"ר נתניה ובמשחק השני מכבי נתניה נגד הפועל חורה.

כל משחק יהיה בן 20 דקות כל מחצית. החל משלב רבע הגמר יהיו המשחקים פעמיים 25 דקות.

משחקי הסיבוב השלישי והרביעי יערכו ביום חמישי.

רוני ויצמן ממכבי חדרה מדייק מהנקודה הלבנה וקובע 0:1 לקבוצתו במשחק אתמול עם הפועל רמת־גן. שער זה עורר תקוות אצל החדרתיים אבל לא הספיק והם ישחקו עונה נוספת בליגה א'. (צילם: אריה קנפר)

ת פ ו צ ו ת

הולכים לנו לאיבוד

מי שיש לו משפחה בישראל ונוסע אליה מעת לעת, נחשב לציוני פעיל. ביל דורין, מזכיר הקהילה הרפורמית הדשנה בצפון־מערב פנסילבניה אומר שבארה"ב יש רק 2 מיליון כאלה מתוך 7 מיליון

מאת עמירה הגני

האיזור שמדובר בו כאן מכונה פה, בדרך־כלל, "צפון־מערב". והכוונה — לא תהיה טעות — לצפון־מערב פנסילבניה. ככל שמצפינים־מעריבים בפנסילבניה, מאבד האיזור את אופיו העירוני והמתועש, האוכלוסיה נעלמת מן הנוף, ובמקום העיר הצפופה מתפרשות בשטח עיירות קטנות, כפרים קטנים ואפילו בתים בודדים — לעתים במרחקים של מאות מטרים זה מזה.

ככלל — האיזור מיושב, אולם נראה שה"גויים" כאן נוח להם ברווחים כאלה. והבתים העירוניים קטנים אף הם. מרבית הבתים נושאים אופי מסורתי: בתי עץ, שתי קומות ועליה, גגות מחודדים, לעתים מרפסות מוקפות בעמודים, מה שמכונה כאן "סגנון קולוניאלי" — האדמה כולה מכוסה דשא, נוף בכל מקום (חשופים, בחורף). גינות על יד הבתים — כמעט אין.

זהו אחד האזורים העתיקים של אמריקה: פנסילבניה היא אחת המושבות הראשונות. לא בכדי היתה פילדלפיה העיר בה נכתבה הכרזת העצמאות האמריקנית, והונחו היסוד להקמת ארה"ב. צפון־מערב הארץ היה, מעיקרו, איזור חקלאי: עד היום קל להבחין בשרידי החוות שאיפיינו את האיזור: ככר נראה האסם הגדול, גגו בדרך־כלל אדום. על ידו — בית־המגורים, בית פשוט, לא מסוגנן, גדול למדי. ומסביב — כמה מבנים קטנים, ששימשו לצרכי המשק. כשנבנו בתים כמו שוכנת, כדרך־כלל, באמצע האדמה נרחב, ללא שכנים. לא פעם נוכח נוסע: לעתים אתה רואה מרחוק חווה אחת או יותר, ואז, כשאתה מתקרב, רואה השינוי: הבית הגדול הוסב לדיור (לרוב — 2־3 דירות), האסם — לבית־מלאכה ...ה, והביתנים הקטנים — למוסכי מכוניות. לעתים הפך הבית הגדול לבית־...ים אקסקלוסיבי, ואז זה באמת משהו ללטוש בו עיניים. בכביש־הגישה של בית כזה אתה סופר, בדרך כלל, שתיים ואף שלוש מכוניות.

יש גם בנייה מודרנית: מתועשת (מלט או גבס על לוחות קרטון כפולים, כולל בידוד); סגנון מעורב: פחות יפה אבל עדיין גדול וגבוה. רק העשירים־באמת מרשים לעצמם בתים בעלי קומה אחת, המשתרעים על שטח נרחב. בתים כאלה אף הם אינם בנויים בצפיפות. למוסכים — שלוש כניסות, לפחות מרפסת אחת כולה קירות זכוכית, ומבעד לזכוכית הבהירה נשקף ריהוט מכובד מאוד.

באיזור מן הסוג האחרון בחרה הקהילה הרפורמית של ה"צפון־מערב" להקים את ביתה: בית גדול, המכיל בית־כנסת, בית־ספר (לכל ימי השבוע), אולם, חדרי משרדים, גלריה קטנה וכו'. הבית, אומר לנו ביל ("תקראו לי זאב") דורין, מזכיר הקהילה, קטן מדי: כבר לפני שלוש שנים החליטו לבנות בית־כנסת חדש, בשטח הסמוך לבית הקהילה. השטח שייך לקהילה, אולם הבנייה עוכבה בצו בית־המשפט: השכן הקרוב ("גוי, אנטישמי") מתנגד לתוכנית, בטענה שהרעש והמהומה הכרוכים בה יפרו את שלוותו. "הלכנו למשפט וזכינו בו. אבל זה נמשך כבר שלוש שנים" — אומר לנו מיסטר דורין. קצת במרירות קצת בגאווה.

לקהילה הרפורמית עיתון, היוצא פעם בחודש, ובו מידע מועיל (תוכניות החודש, מסיבות, טקסי בר־מצווה, פעילויות חברתיות), דברים מטעם רב־הקהילה, גילוי־דעת נרגש של גברת אחת (שהזדעזעה לראות כיצד סלדו שכניה מהתנהגותו של נער, הלוקה בתיסמונת־דאון, בבית־הכנסת ביום שישי האחרון), ופירסומות. בכניסה לבית — השעה 5 אחרי־הצהריים — ילדים מטופחים נכנסים ויוצאים. מדי רגע עוצרת מכונית ליד הכניסה, ילד נכנס או יוצא, והנהגת (תמיד נהגת) מפליגה לדרכה: בית־הספר היהודי פועל כאן יום־יום, הילדים מחולקים לכיתות לפי גיליהם (כיתה א' עורכת בשבוע הבא את "טקס ההצגה": הילדים מציגים לפני הוריהם את שמותיהם העבריים, בעברית. שמך העברי הוא המלה העברית הראשונה שאתה לומד כאן).

בשיחה קולחת, מתאר לנו מר דורין את יהדות־אמריקה בת זמננו: 6־7 מיליון יהודים באמריקה, אולי 2 מיליון מהם ציונים. מה זאת אומרת ציונים? תורמים לישראל, באים לבית־הכנסת. משתתפים פה ושם בפעילויות נוספות. השאר? לא מעניין אותם. לא נחוץ להם. הם הולכים לנו לאיבוד. לפעמים דווקא בן־הזוג הלא־יהודי הוא המעוניין העיקרי בחינוך יהודי לילדים: זה, לפחות, חינוך עם כוונה אידיאולוגית מסוימת, עם תוכן. ומה זה חינוך יהודי? קוראים בחומש, לומדים כמה דינים, ממלמלים כמה מלים עבריות, נוסעים לבקר בישראל. "אל־על" — מלה מוכרת לכולם. ("אני נוסע לישראל רק באל־על, זה חלק מהעזרה שלי לישראל").

מי שיש לו משפחה בארץ, ועל כן הוא נוסע לשם בקביעות. פחות או יותר — הרי זה כבר בחזקת ציוני־פעיל: מתמצא קצת בשמות ישובים, ביקר בגולן ובאילת (ירושלים ותל־אביב הן בחזקת מובן־מאליו), רשום במסגרת ציונית ויצביע לקונגרס.

דורין גאה בבתו החיה בישראל, בנכדיו הדוברים עברית, ובכך שהוא מכיר שמות קיבוצים ויודע גם היכן מקומם על המפה. אבל האיכפתיות האמיתית מתלהטת בדבריו כשהוא מגיע לדבר על יחסה של היהדות הדתית בארץ לקהילה הרפורמית. על מאבקיה של היהדות הרפורמית להכרה וללגיטימציה גם בישראל. אנו, כחילונים, מכירים כמובן את הבעיה. אך בדרך־כלל — לא מעורבים בה.

ודווחיו כאן, מול פניו מסבירי הפנים וחמימותו, נראית פתאום אי־המעורבות המפורסמת הזאת, שלנו הקיבוצניקים, כמותרות, כפינוק.

ניקוס סטאברולאקיס (מימין). המורשת מניעה אותו

המוזיאון יציל משיכחה

אלפיים שנות נוכחות יהודית ביוון — במוזיאון שתחילתו בחדר קטן ומכוער מאחורי בית־כנסת, והמשכו באולמות רחבים במרכז אתונה

מאת ז'אן כהן, אתונה

הבניין והשלט אינם מכינים את המבקר למה שהוא עומד לראות. המוזיאון היהודי של יוון שוכן בעיר התחתית באתונה, באותו בניין כמו משרדי אר"ם. זהו מוזיאון המציג 2,000 שנות נוכחות יהודית ביוון, מאז הגיע לארץ הזאת השליח פאולוס כדי ללמד את היוונים את תורת הנצרות.

אומר ניקוס סטאברולאקיס, מנהלו המוכשר של המוזיאון:

"לא היתה ואין לי כוונה להפוך את המוזיאון הזה למוזיאון של השואה. הוא מיועד ליהודים וליוונים גם־יחד. הוא חלק מתולדות הארץ הזאת". ואכן זה כך. ליהודים ביוון, ובפרט בסאלוניקי, היתה השפעה עצומה על החיים המקומיים. וכדי להביא רק דוגמות מעטות: היה זה יהודי (אברהם בן־ערויא) אשר יחד עם עוד עשרים משכילים יהודים ייסד את המפלגה הקומוניסטית של יוון. היו אלה הבנקים היהודיים הפרטיים שנתנו ליוון את השערים הראשונים בעסקים, והסבלים היהודים הפכו את נמל סאלוניקי לנמל השני בחשיבותו בים התיכון, אחרי מארסיי.

הרעיון להקים מוסיאון יהודי צץ בשנת 1976, כאשר נמצאו כמה שקים באחד המשרדים של הארגון היהודי המופקד על מתן סעד לניצולי השואה (אופאי"א). השקים הכילו בעיקר תכשיטים ובגדים שהיו שייכים ליהודים בצפון־יוון והוחרמו על־ידי הצבא הבולגרי בימי הכיבוש הנאצי. אחרי המלחמה החזירה ממשלת בולגריה את השקים הללו לאופאי"א, ושם היו מונחים עד 1976, כאשר הארגון הכריז כי עשה את חובתו והתפרק. למזלה של הקהילה היהודית, מי או ניקוס סטאברולאקיס באתונה, לאחר ששב מישראל, מקום־שם שימש באוניברסיטה העברית כמורה לאמנות ביזאנטית.

סטאברולאקיס נולד בבריטניה ושהה שנים רבות בארה"ב אשר בה סיים כתואר מ"א את לימודיו בהיסטוריה ביזאנטית. אך במקביל ללימודיו הוא גם החל לצייר. "הרווחתי יותר מעבודתי כצייר מאשר מן ההוראה באוניברסיטה". איוקי היום אינו מרבה לצייר כפי שהיה רוצה, הרי נחשבת כל תערוכה של יצירותיו כאירוע תרבותי גדול ביוון. סטאברולאקיס הציג גם 21 תערוכות מחוץ לגבולות יוון (בארה"ב ובאירופה). כראשית שנות השבעים החליט לעלות ארצה והתחיל ללמד באוניברסיטה, וכרבזמן השלים את הדוקטוראט שלו. בישראל לא הרגיש טוב וכך בא. בערך בשנת 1975, ליוון, כאשר הקהילה היהודית פנתה אליו בקשר למוזיאון, סטאברולאקיס ניצל את ההזדמנות להפעיל את כשוריו כהיסטוריון וכאמן. השנים הראשונות היו יותר מקשות. תחילה לא קיבל שום משכורת והתפרנס מציוריו. ואכן, אף היום המשכורת שלו אינה עולה על שכר־המינימום שלפי החוק יש לשלם לפועל בלתי־מקצועי. לפני שלוש שנים יצא המוזיאון מן החדר הקטן והמכוער שלו מאחורי בית־הכנסת ועבר לאולמות הרחבים במרכז אתונה, אשר בהם הוא שוכן כיום. היום מעסיק המוזיאון שלושה בני־אדם "בשכר" ועוד ארבעה בהתנדבות.

במוזיאון ניתן לראות שיחזור של בית־הכנסת שהוא קרוב־לוודאי העתיק ביותר ביוון — זה של פאטראס. השיחזור מראה את "התיבה" ואת ספרי התורה (כולם מבית־הכנסת המקורי) שסטאברולאקיס מצאם זרוקים איישם ברובע היהודי של פאטראס. המוצג העתיק ביותר כיום הוא שמלה של אשה יהודיה מסאלוניקי, מן המאה ה־16.

הכנסת המוזיאון מקורה בעיקר מתרומות ומארגון אשר נוסד במיוחד למענו ושמו "ידידי המוזיאון היהודי של יוון". לארגון יש סניף גם בארה"ב.

המוזיאון מוציא רבעון וכן מוכר גלויות ובדומה כדי לאזן את תקציבו. אשתקד הופיע בהוצאתו ספר־בישול יהודי־יווני והשנה — ספר בפורמאט גדול עם תמונת השמלות השונות שנשים יהודיות היו לובשות בחלקיה השונים של יוון. כיום, 11 שנה אחרי היווסדו, מבקרים בו מדי יום 50 בני־אדם, יהודים ולא־יהודים.

המוזיאון ידוע ברחבי העולם המערבי ומקיים התכתבות וחילופי־מידע תכופים עם מוזיאונים יהודיים ולא־יהודיים מחוץ ליוון.

מה מניע את סטאברולאקיס לעבוד כה קשה ובמסירות כה רבה?

"המורשת היהודית שלי. אני מאמין בכל לבי שיש להציל משכחה את ההיסטוריה המפלאה הזאת, ההיסטוריה של היהדות הספרדית, ולספרה. זה מה שמניע אותי".

פגישות בבודאפשט

פגישה ראשונה בארץ קומוניסטית של נציגי היהדות העולמית — סוף טוב למסכת של היסוסים והתלבטויות בצמרת ההונגרית

מאת יוסף גלילי

הפגישה בין יהדות הגוש המזרחי לבין נציגי היהדות העולמית ונציגי המפלגות הציוניות בישראל במסגרת הקונגרס היהודי העולמי בבודאפשט, בירת הונגריה, היתה אירוע היסטורי: פגישה ראשונה בארץ קומוניסטית, מחוץ לברית־המועצות, שבה "נפתחו דלתות שישוב לא ייסגרו", כדברי מ־מ יו"ר ההסתדרות הציונית, עקיבא לוינסקי.

סוכנות החדשות הרשמית של הונגריה, "...ית היום", מסרה כי השיחות בין מזכיר ברית־העולמית של מפ"ם, הייני בורנשטיין לבין חבר מוכ"ל המפלגה, יוסף גיארקה, מנהל המחלקה למזרח־התיכון זולטן סודי, ומנהל המחלקה הבינלאומית — "היו ישירות והתנהלו באווירה של פתיחות". לאחר חילופי דעות הבקפות ועמדות מפלגותיהם לגבי המצב במזרח־התיכון, הם הסכימו שוועידה בינלאומית בהשתתפות ברית־המועצות והפלסטינים — היא הפורום המתאים ביותר לישוב הסכסוך במזרח־התיכון..."

הסכמת הונגריה לאפשר קיום הקונגרס היהודי העולמי בבודאפשט התקבלה לאחר היסוס התלבטויות ודיונים בדרג הבכיר של מפלגת הפועלים הסוציאליסטית ההונגרית. סיפר הייני בורנשטיין: בדיון בהנהגת המפלגה, שקדם להסכמתם לקיום הקונגרס היהודי העולמי בהונגריה, הועלו אחדות הנקודות הבאות:

● זו הכרה דה־פאקטו בכל עולמיותו של העם היהודי — ובארגונו הפוליטי הבינלאומי, למרות עדיין שנהוג להתייחס ליהודים כיחידה דתית מקומית הנהנית מכל הזכויות לפיתוח שירותי דת. (כידוע, בהונגריה קיים סמינר להכשרת רבנים, היחיד בגוש המזרחי).

● המפלגה ההונגרית אינה נוקטת עמדה כלפי יהודי ברית־המועצות, למרות שידעו כי נושא זה הוא מן המרכזיים בקונגרס היהודי העולמי.

● הם ידעו שתגיע משלחת רשמית של ... ההסתדרות הציונית ונציגי המפלגות הציוניות בישראל.

● לא נעלם מהם כי השתתפות משלחת גדולה של הארגונים היהודיים הגדולים ביהדות ארצות־הברית בבודאפשט "עלולה" ליצור אווירה אנטי־סובייטית בקונגרס.

כאמור, למרות ההתבטאות סוכם לקיים את הקונגרס היהודי העולמי בבירת הונגריה, ואף נעשה הכל שהקונגרס יתנהל מופתי. הובטחו סדרי בטחון מעולים, וכן קבלות־פנים רשמיות ושרים הונגרים השתתפו בחלק מן הדיונים.

בסעיף יחסי מערב ומזרח שנידון במליאה בהנחייתו של עקיבא לוינסקי (מועמד התק"ם ליו"ר ההסתדרות הציונית) הירצה שגריר ארצות־הברית בבודאפשט. הוא קרא לנציגי העם היהודי לתמוך ברוח החדשה הנושבת בבריה"מ. "מוטב, אמר, להתרכז בנושא היהודי הספציפי בלי לערב את הנושא בענייניה הפנימיים של החברה הסובייטית."

בוויכוח הער במליאה היו חילוקי דעות, אך הרוב אימץ את ההנחה: "רק הבנה והידברות בין מעצמות־העל יאפשרו שיפור במצבם של היהודים בתוך בריה"מ ויציאתם מגבולותיה."

האנטישמיות לא נעלמה

80 מתנגדי־משטר אינטלקטואלים יהודים, שנפגשו עם הייני בורנשטיין, הביעו בשיחה עימו את הסתייגותם הן מהנהגת הקהילה היהודית המתפרסת, והן מן המשטר הנוכחי בהונגריה "בו האנטישמיות עדיין קיימת." הם תובעים פיתוח חיים יהודיים לאומיים בהונגריה ולא להסתפק רק בשירותי דת.

הקהילות היהודיות בהונגריה, צ'כיה, יוגוסלביה, בולגריה, רומניה, גרמניה המזרחית ופולין, הטעים עקיבא לוינסקי, היו מנותקות לא רק מהעולם המערבי אלא גם זו מזו: כרגע נפגשים כולם יחד. הורהותם היהודית גדלה. "מתברר שאנו עוסקים עתה לא רק ביהדות בריה"מ אלא גם ביהדות היהודים ששרדו בארצות הגוש המזרחי. כי אנו מקישה אחת. מבעד לחומת הזכוכית ההוצה בינינו לבין הגוש המזרחי, אנו רואים ושומעים. אולם בחומת הזכוכית ניבעו סדקים שילכו ויתרחבו. פתיחות זו לא היתה מתאפשרת בלי הסכמת בריה"מ."

בהתייחסו לקליטת יהודי בריה"מ ומהגוש המזרחי, מטעים לוינסקי: הם באים מעולם בו כל אחד עובר. כדי להיקלט הם זקוקים, קודם־כל, לעבודה, כדבר מובן מאליו. ככל שנקרים להכניס אותם למעגל קהילה. עבודה. חינוך וחברה, נקצר את דרך הייסורים של התערות במולדת החדשה.

בהתייחסו למחדלים הביורוקרטיים המכבידים ולעתים מייאשים את העולים, אומר לוינסקי: "אין לי ספק שעם גידול העליה, הסידורים יהיו יותר פשוטים, יעילים ומהירים, מאשר הטיפול בבודדים. לא ייתכן שעולים ישהו שעות רבות בשדה התעופה בן־גוריון, צריך להתאים את הביורוקרטיה הנוכחית לעולים — ולא להיפך. העולים באים מעולם מסודר ואינם זקוקים לחכמות של טיפול ארוך כדי להיקלט ולהתערות. העולים גם אינם צריכים לשבת במרכזי קליטה: יש להביאם בהקדם האפשרי לעבודה, שיעמדו על רגליהם."

ואלדרויים נדון בקונגרס

נשיא הקונגרס היהודי העולמי, אדגר ברונפמן, העלה את נושא נשיא אוסטריה קורט ואלדהיים במליאת הקונגרס בבודאפשט, למרות החששות. סיפר עקיבא לוינסקי, זה חיזק את מעמדו של ברונפמן בעיני ארצות הגוש המזרחי, כאשר הוא הגיע את ממשל ארצות־הברית לאסור כניסתו לאמריקה. לפי היגיון זה, הסביר לוינסקי, ארגר ברונפמן מצטייר בעיניהם "כבל יכול". בהקשר זה הטעים לוינסקי כי עד לפני שנתיים היה השער ליהודי הונגריה סגור ומסוגר. "התרשמתי שהשער שוב לא ייסגר". קבוצה ראשונה של יהודי הונגריה הגיעה לישראל ואחריה יבואו קבוצות נוספות.

היש תקווה לחולי פרקינסון?

צוות של רופאים מקסיקנים דיווח כי מצא תרופה למחלת הרעידה: השתלת רקמה מיותרת־הכיליה למוח. צוותים אחרים, שלא הגיעו לתוצאות דומות, מטילים ספק בהצלחת הניתוח

מחלת פרקינסון — קשה להתחיל ללכת

תנועות הגוף הן טבעיות לנו: אנחנו נעמדים, מתיישבים, רצים; מקמטים את שרירי הפנים לחיוך רחב, פורשים זרועות, מנפנפים בידיים, בקיצור — אנחנו מפעילים ללא הפסק את שרירי גופנו. מי בכלל נעצר לחשוב כיצד בהרף־עין אנחנו מפעילים את כל מערכת השרירים המסובכת הזו? אילו אותות חשמליים וחומרים כימיים וקשרים והצטלבויות ומעברים עובר הרצון שלנו להפעלת שריר מסוים, עד שהשריר הזה אכן זז?

קורה שהמערכת המתואמת הזו משתבשת. הראש והגפיים מתחילים לרעוד, קשה להתחיל בתנועה חדשה. מי שיושב קשה לו לקום ומי שעומד קשה לו להתחיל ללכת, ומופיעה הפרעה בשמירה על שיווי המשקל: כל פעולה הדורשת תיאום בין מספר שרירים, כמו אכילה, דיבור או כתיבה, הופכת למשימה קשה הדורשת התרכזות רבה.

כל התופעות הללו נובעות מהרס איזור מסוים במוח, האחראי על ויסות התנועות הרצוניות. והתופעות שנמנו לעיל הן של מחלת פרקינסון.

לצורך פעילות גופנית תקינה, נזקק הגוף לנוירוטראנסמיטור דופאמין. באופן נורמלי מיוצר הדופאמין בתאי עצב מיוחדים הממוקמים בגזע המוח, באיזור הנקרא „סובסטאנציה ניגרה", איזור החומר השחור, על שם הפיגמנט השחור אשר בו. קצותיהם של עצבים אלה נמצאים בגרעיני הבסיס שבמוח הקדמי (ראה תמונה), ומשם מופרש הדופאמין ומווסת את תנועות הגוף. במחלת פרקינסון נהרסים התאים המייצרים דופאמין, והתוצאה: הפרעות בהפעלת השרירים הרצוניים. המחלה יכולה לגרום גם לבלבול ולפגיעה בכושר החשיבה.

שמחה מוקדמת

מחלת פרקינסון היא לא כל כך מחלה שקורית רק לאחרים. מסתבר שאחד מכל אלף אנשים חולה בה, וזאת כאשר מדובר על האוכלוסיה הכללית. כאשר מתרכזים בקבוצות של גיל גבוה יותר, 50 ומעלה, עולה שכיחותה של המחלה כתלילות רבה.

עובדה זו מדרבנת מרכזים רבים בעולם לחיפוש אחר גורמיה של המחלה ולחיפוש אחר תרופות לריפויה.

למרות ההתקדמות הרבה שחלה ברפואה בכלל ובהבנת פעילותו של המוח בפרט, מאז שתיאר ג'יימס פרקינסון את המחלה לראשונה ב־1917, לא נמצא עדיין הסבר, מדוע אותם תאים האחראים לתנועה נהרסים, ולא נמצאה תרופה המרפאת את המחלה.

התרופה הנפוצה והמקובלת ביותר לחולי פרקינסון היא ל. דופא. החומר ל. דופא הינו המוצא לנוירוטראנסמיטור דופאמין, אותו נוירוטראנסמיטור החסר במוחם של חולי הפרקינסון. בתחילה נתנה התרופה תוצאות מרהימות. שעות ספורות בלבד לאחר נטילתה הפסיקו החולים לרעוד וחזרו לשלוט על תנועות גופם. אלא שבמשך הזמן התברר שהשמחה היתה מוקדמת מדי. עם התקדמות המחלה נזקקו החולים למנות גדלות והולכות של התרופה, ובמינונים הגבוהים החלו להופיע הפרעות נפשיות שונות, הדומות להפרעות במחלת הסכיזופרניה. ממעקב שנערך בארה"ב במשך 18 שנה, אחר קבוצה של כמאה חולים, עולה, שאותם מעטים שנשארו בחיים, מצבם כיום חמור משהיה בתחילת הטיפול, כמעט אצל כולם חלה ירידה בכשרים האינטלקטואליים וחלקם סובלים ממראות דמיוניים הרודפים אותם. למרות כל זאת לא נמצא עד כה תחליף לל.דופא.

מהכיליה למוח

לפני שבועות ספורים הופיע בניו אינגלנד ג'ורנל אוף מדיסין מאמר על טיפול חדשני בחולי פרקינסון. הטיפול לא רק גרם להיעלמותם של הסימפטומים האחראים למחלה, אלא הביא לריפויה המוחלט. המאמר עורר כמובן סערה והתרגשות רבה בקרב נוירולוגים וחולים כאחד.

במאמר מדווחים ד"ר אינאנציו מאדראצו IGNACIO MADRAZO וצוותו על ניתוח השתלה מיוחד במינו. הרקמה המושתלת נלקחה מגוף החולה עצמו, מבלוטות יותרת־הכיליה שלו, והושתלה עמוק במוחו.

יותרת הכיליה ממוקמת הרחק מהמוח, מעל לכליות. למרות זאת יש לה מקור עוברי זהה לאותם תאי מוח המייצרים דופאמין. כאשר היא נמצאת במקומה הרגיל, מעל לכיליה, היא מייצרת אדרנלין. אך כאשר משתילים אותה במוח היא משנה את תכונותיה ומתחילה לייצר דופאמין, החסר כל כך במוחם של חולי פרקינסון. ד"ר מאדראצו מדווח על שני חולים צעירים שהיו מרותקים לכיסא גלגלים ונזקקו לפני הניתוח לעזרה צמודה. לאחר הניתוח חזרו לפעילות מלאה ואחד מהם, חובב כדורגל, חזר אף לשחק בקבוצתו.

מפקפקים במהימנות

האם באמת נמצא סוף סוף הטיפול המיוחל לחולי פרקינסון? עדיין מוקדם לומר. שבועות ספורים לאחר הפרסום הדרמאטי החלו להופיע פקפוקים בעולם הרפואי לגבי מהימנותם של הדיווחים המקסיקניים. ניתוחים דומים, שנעשו לארבעה חולים שוודים ועוד 12 חולים ממרכזים אחרים בעולם, לא הניבו תוצאות דומות. הצוות השוודי מחפש הסברים לפער בין תוצאות ניתוחיו לבין התוצאות של הקבוצה המקסיקנית. השוודים מבקשים גם הוכחות שהתאים המושתלים אכן נקלטו. ידועים מקרים בהם שינוי תרופתי או ביצוע ניתוח הביאו לשיפור במצבו של החולה, שיפור שבדרך כלל נעלם תוך זמן קצר. כדי שאפשר יהיה לייחס את השיפור להשתלה, יש צורך להראות שהתאים המושתלים נקלטו והם מתפקדים ומפרישים דופאמין. לשם כך יש צורך בעריכת בדיקות שונות, אותם לא ביצע הצוות המקסיקני.

ביקורת נוספת מתיחסת לעובדה שהקבוצה המקסיקנית ביצעה ניתוחי השתלה על עשרה חולים, אך דיווחה על שניים מהם בלבד. השאלה היא, כמובן, מה עלה בגורלם של שאר המנותחים?

ד"ר אנדרס ביורקלונד ANDERS BJORKLUND אשר ביצע את ניתוחי ההשתלה בשוודיה, מאמין שלגישה הניתוחית יש עתיד בריפוי מחלת הפרקינסון. אך לפני שאפשר יהיה להגיע למסקנות סופיות, הדרך עדיין ארוכה ויש צורך לבדוק את תוצאות הטיפול בקבוצות גדולות יותר של חולים.

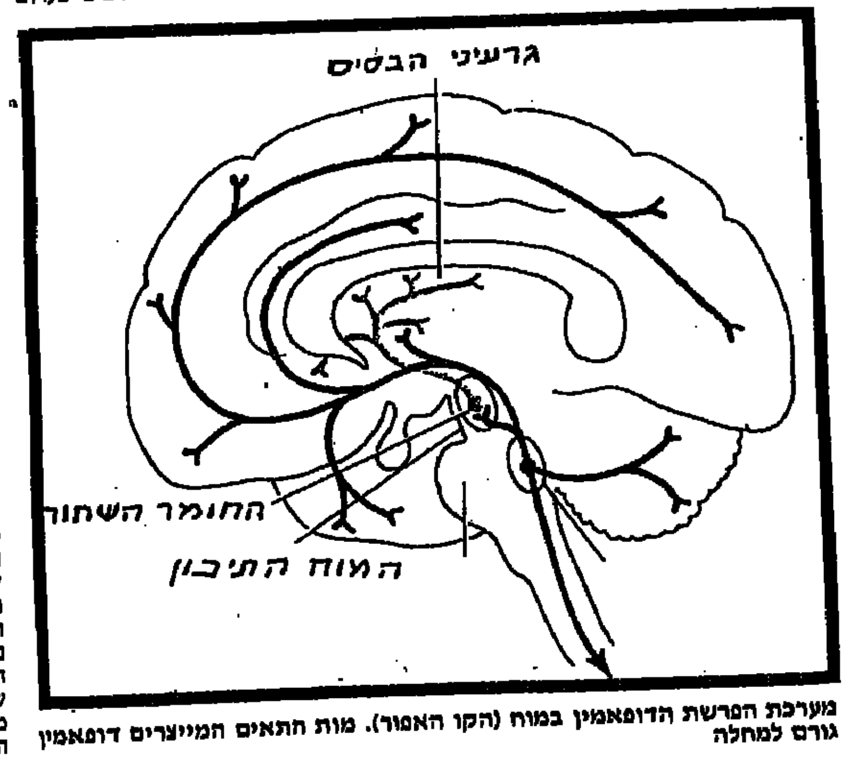

מערכת הפרשת הדופאמין במוח (הקו האפור). מות התאים המייצרים דופאמין גורם למחלה

כנפי קיץ כנפי חורף

פרפרים — איך הגולם יודע אם יורד גשם?

באזורים טרופיים נמצאו פרפרים המשנים את צורת כנפיהם בהתאם לעונת השנה. השאלה המעניינת זאולוגים היא, כיצד הפרפר התינוק, הבוקע מתוך שלב הזחל, יודע שעכשיו העונה הגשומה או שעכשיו העונה היבשה? ד"ר פאול ברקפילד, מהאוניברסיטה של קרדיף, מצא, שישנה תקופה קצרה בחיי הזחל בה הוא רגיש לשינויי טמפרטורה. שינויים עונתיים חריגים בתקופה הרגישה של הזחל יכולים לגרום לבלבול במנגנון התפתחותו. התוצאה: פרפר שצורת כנפיו איננה מתאימה לעונת השנה בה הוא נולד.

מאת טובה קונ…

ניסוי בפאסיפיק ● ארה"ב מודאגת

MOX דלק גרעיני לכל דורש

בצרפת, גרמניה ובלגיה — טוען ה„בוסטון גלוב" — מייצרים דלק גרעיני מסוג חדש, שדי ב־100 ק"ג ממנו כדי לייצר תגובת־שרשרת גרעינית באמצעים פשוטים. מה יקרה אם דלק כזה יפול לידי קבוצות טרוריסטיות

במאמר דרמאטי שהתפרסם ב„גלוב" של בוסטון, מאת קורי בריאן, עולה שוב השאלה, האם ייתכן כי חומר גלם ליצירתה של פצצת גרעין יכול ליפול לידיים הבלתי־נכונות. העיתון מצטט מומחי גרעין ופקידי ממשל אמריקנים הטוענים, שעקב ייצורו ומכירתו של דלק גרעיני מסוג חדש, עולה האפשרות שחומר גלם ליצירתה של פצצת גרעין יפול לידיהן של קבוצות טרוריסטיות שונות.

הדלק החדש, המכונה Mox — קיצור של אוקסיד מעורב — ונראה כמו הדלק הרגיל הנמצא בשימוש בכורים גרעיניים, הוא תערובת של 95 אחוזים אורניום רגיל, אחוז אחד אורניום מועשר ו־4 אחוזים פלוטוניום. בדלקים הרגילים אין היסוד פלוטוניום.

מומחים טוענים שכ־100 ק"ג „מוקס", הנופל לידיים הלא־נכונות, די בו כדי לייצר פצצה גרעינית. אין צורך בידע או בכלים מתוחכמים. טכנאים עם ידע מינימלי יכולים למצות, על־ידי חומצה, את הפלוטוניום מתוך התערובת וכמות מספיקה יכולה לגרום להצתתה של תגובת שרשרת רדיו־אקטיבית. אין זו אומנם פצצה גרעינית במובן המקובל, אך התוצאה, לדברי מומחים, איננה פחות הרסנית. עם ידע קצת יותר מעמיק יכול מספר מצומצם של טכנאים לייצר פצצה של ממש.

במאמר בעיתון „סיינס" מזהיר ד"ר הרולד פיביסון, מומחה לפלוטוניום מפרינסטון, ניו־ג'רסי, שמכירתו של הדלק החדש עלולה להפוך לסיוט לכל הדוגלים במניעת הפצתו של הנשק הגרעיני. מה שמפחיד במיוחד הוא שדווקא מדינות אשר אין להן נשק גרעיני, כמו למשל בראזיל, מתעניינות באפשרות רכישתו של הדלק החדש. הגלוב מדווח שגם טייוואן, דרום קוריאה, הודו, פאקיסטן וישראל מגלות עניין בדלק — ונראה שההתעניינות איננה נובעת מיתרונותיו של הדלק החדש על פני הישן כחומר דלק. ברטרם וולף, מומחה לדלק גרעיני בחברת ג'נראל אלקטריק, טוען שאין ל„מוקס" כל יתרון על פני הדלק הנמצא עתה בשימוש.

הספקיות העיקריות של ה„מוקס" הן צרפת, גרמניה ובלגיה. אנגליה ויפאן מתכוננות גם הן להיכנס לשוק הספקים. לאור הסכנות הכרוכות בהפצתו של הדלק החדש, אפשר לשאול מדוע מתעקשות ה… הללו למוכרו.

התשובה היא כמובן כלכלית. … החלו בפיתוח הדלק, היה מחירו של … כ־80 דולר לק"ג. במחיר זה היה כדאי … את הפסולת הגרעינית לשימוש חוזר. … גרעיניים משתמשים באורניום. … קנדה ושוודיה ישנה מערכת איחסון … לפסולת הרדיואקטיבית הנפלטת בכו… במדינות המייצרות „מוקס". הוליס … שאריות אורניום מהפסולת ומהן … הפלוטוניום הנוצר בכור, מייצרים את … החדש. בצרפת, גרמניה ובלגיה … בכורי דגירה. תכונתם של כורים … הצורכים פלוטוניום לבעירתם … הם גם מייצרים פלוטוניום. … מייצרים יותר פלוטוניום מאשר … חלק מהפלוטוניום שנוצר בכורים … לשעת הצורך וחלק ניכר … ה„מוקס".

תהליך מיחזור האורניום … הוחלט עליו היה, כאמור, מחירו של … גבוה. כיום, כאשר מחירו של ק"ג … ירד לכ־34 דולר, הרבה יותר זול … האורניום מאשר למחזרו. אך … והממשלות המעורבות … להחזיר לעצמן חלק מהוצאות … ממשלת צרפת מעריכה שהיא … כ־600 מיליון דולר עד שנת … מהאורניום הנמצא במחסניה … ויימכר.

במכתב תשובה על שאלות … על־ידי שגרירות צרפת בוושינגטון … מכיוון שלצרפת אין מקורות דלק … שמן או גאז, פותחה שיטת … להגיע לעצמאות בתחום אספקת … גרמניה רואה ביצירת ה„מוקס" … תלות במקורות חוץ באספקת … מרגישים שעדיין לא נמכר … חוץ, ולמעשה המכירות תלויות … העולמי שיתפתח.

באופן רשמי טוענים האמריקאים … ה„מוקס" תהיה כפופה לאמנה … נשק גרעיני, הנמצאת בפיקוח … באופן בלתי־רשמי האמריקאים … שהמדינות המייצרות את הדלק … כלכליות, למוכרו.

כור דגירה ● המייצרות רוצות למכור

מאת א. אבישר

אמינותה של בדיקת שתן

שישה חיילים הועמדו לדין בבית־דין צבאי על עבירה של שימוש בסם מסוכן. לשם הוכחת העבירה הביאה התביעה לפני בית הדין תוצאות מבדיקות של דגימות שתן, שכל אחד מהשישה נתן מרצונו, ואשר ערכה המעבדה הצבאית לתרעולה. תוצאות הבדיקה, לגבי כל השישה, היו חיוביות. המעבדה קבעה, כי נמצאו עקבות חשיש בשתן של כל אחד מהחיילים וכי מכאן עולה, שהיה בגופם חשיש בכמות של ממש.

על־פי תוצאות בדיקה זו הורשעו השישה. לפני בית הדין הצבאי לערעורים … ביה"ד זה פסק, כי א. תוצאות הבדיקה היוו ראיה שדי בה כדי להוכיח את … שכל אחד מהשישה צרך חשיש … ב. ברוב של ארבעה מתוך … שופטים נקבע, כי ניתן ואפשר להסיק … בהעדר נסיבות שיש בהן לסתור עובדה זו או להעלות ספק לגביה, כי צריכת הסם היתה מודעת, כלומר, שהוכחה גם המחשבה הפלילית הנדרשת.

השישה ערערו על שתי קביעות אלו לפני בית המשפט העליון.

בית הדין הצבאי לערעורים עמד במפורש על … טיבה ואמינותה של בדיקת … שהיא פרי שילובן של שתי … בדיקה ידועות ומקובלות בתחום … הרלוונטי והמובילה לאמינות של … 99.5% אחוז. פרקליטי החיילים הגיזו … אמינות זו של הבדיקה. אולם … כדי שבדיקה זו תתקבל כראיה … ובמיוחד פלילי, לא די במידת … הגבוהה, אלא יש צורך תחילה … „תקופת הרצה" מסויימת, עד שהקהילייה … הבינלאומית תענה אחריה אמן. … „תקופת הרצה" זו לא די בבדיקה … ראיה יחידה אלא דרושה הוכחה … נוספת.

השופט אלון לא קיבל טענה זו. אמינותה של הבדיקה גבוהה ביותר כמעט במאה אחוזים, קבע, ויש בה איפוא משום הוכחה חזקה ביותר לקיום חשיש בגופו של האדם שנבדק. על כן, אין פגם בקביעת בית הדין הצבאי לערעורים, כי הבדיקות שנעשו הוכיחו את הימצאות הסם בכמות ממשית בגופם של השישה, ובידי התביעה לבסס את המעשה הפלילי שנעשה על־ידי כל אחד מהשישה, ללא צורך ב„תקופת הרצה" או בהוכחה נוספת מסויימת.

פרקליט החיילים הוסיף וטען, כי גם אם הוכחה הימצאות הסם בגופם של השישה, לא די בכך כדי להרשיעם בעבירת שימוש בסם, שהרי לא הוכח קיומה של המחשבה הפלילית שהם אכן השתמשו במודע בסמים.

גם טענה זו נדחתה.

בית הדין הצבאי לערעורים פסק, כי כאשר נמצא בגופו של אדם חומר אסור, הרי בהעדר אינדיקציה לסתור בחומר הראיות מותר להסיק, על־פי נסיון החיים הכללי והשכל הישר, כי חומר זה חדר לגופו בידיעתו של אותו אדם, אלא אם הוא הוכיח אחרת או הצביע על נסיבות העלולות לעורר ספק סביר לטובתו. מסקנה זו איננה נועלת את השער לפני הנאשם לעורר בה ספק בכך שהוא השתמש בסם ביודעין.

בית הדין הצבאי לערעורים קבע, כי עצם הימצאות החשיש בגוף החייל מאפשרת, אך אינה מחייבת, הסקת מסקנה בדבר צריכה מודעת של הסם המסוכן, וכי כל בית דין יחליט, על־פי הנסיבות שהוכחו במקרה הקונקרטי שלפניו, אם יש או אין בסיס בטוח, בכל מקרה ומקרה, להסקת מסקנה כזאת.

עתירתם של החיילים נדחתה. אך בהסכמת הצדדים נדחה ביצוע עונש המאסר בפועל עד למתן ההחלטה על־ידי נשיא המדינה בבקשה להקלה בעונש שהוגשה לו.

בולים ובולאים

מאת יהושע מרקוס

כלבים וישראל נקייה

הפעם יופיעו שלוש סדרות של בולים. הראשונה, מוקדשת לתערוכת הכלבים העולמית שתתקיים השנה בארץ, ב־23־27.6. … שלושה בולים — הסלוקי, הסלוגי, הכנעני, שצויירו בידי צייר הולנדי אד ואן … הבולים, בערכים של 40, 50 א"ג ו־2 ש"ח, הודפסו בצבעים רב־גוניים בדפוס לווין אפשטיין.

הבול השני שיופיע היום מוקדש לישראל נקייה. צויר בידי אסף ברג ומראה נוף עירוני … וילד מנקה רחובות, לציון שמירת הניקיון ברשות הרבים. הבול, בערך של 40 אג', ועל שובלו סמל ישראל נקייה. מדי שנה … מקיים מבצע ארצי לחיסול מפגעי פסולת … עם הרשויות המקומיות בהשתתפות … נוספים כמע"צ הקרן הקיימת לישראל … ציבוריים שעניינם השמירה על … הסביבה.

הבול השלישי המופיע היום בול חובבי … שפרטים עליו הובאו במדור הקודם.

תערוכת בולי רוטרי

לרגל ועידת רוטרי בישראל, שהתקיימה ב־20 במאי במלון הילטון בתל־אביב בהשתתפות נציגי רוטרי מחו"ל, אירגנו פעילי הארגון תערוכת בולים שהוקדשה לנושא רוטרי. התערוכה, שהיתה צנועה בהיקפה, אורגנה בצורה נאה וברמה של תערוכות בולים גדולות והוצגו בה בולים ופריטים בולאיים המוקדשים לרוטרי. הנגיד לשעבר של רוטרי ישראל, היינץ בוכולד (יו"ר ועדת התערוכה) הודה לשירות הבולאי ולהתאחדות הבולאים בישראל, שסייעו בארגונה. נגיד רוטרי ישראל, נתן קלדור, מסר על פעילי רוטרי במדינות שונות האוספים בולי רוטרי. בירכו מנהל רשות הדואר, יצחק באול, ויו"ר התאחדות הבולאים בישראל, הנס סינס.

בין התצוגות היו בולים בנושא רוטרי של פעילי רוטרי מאנגליה, ניו־זילנד, איטליה, מכסיקו, טאנזניה, גרמניה ארה"ב וישראל. הבולים הראשונים בנושא רוטרי הופיעו בחודש יוני 1931, באוסטריה. כן הוצגו מעטפות יום ראשון וחותמות דואר שהופיעו במדינות שונות. כולל בולי רוטרי יפים שהופיעו בקובה שלפני שלטון קאסטרו. המציגים מחו"ל היו מיקה גוסני מאנגליה, ז'אר פורטר מניו־זילנד, פרופ' ארוזארדו מאיטליה, הומברטו סאנצ'ס ממכסיקו, אמו שאה מטאנזניה, דניאל לינקולן וליאודור יורגנס מארה"ב. את ישראל ייצגו שלושה רוטריונים אספני בולים. מאיר גלעד, שהציג בולי רוטרי ממכסיקו, צ'ילה, אוגנדה ובול שהוקדש לוועידת הארגון ברזום אמריקה; מאיר קלדור, נגיד רוטרי ישראל, שהציג בולי רוטרי מאירופה ובולים עם דיוקנו של מייסד רוטרי העולמי, פול האריס מארה"ב; יוסף שתל, שהציג בולי רוטרי מאפריקה. כן הוצג בול רוטרי שהנפיק השירות הבולאי בישראל.

מחכים לעולים מבריה"מ

עליפי רוב מזהים את העולים מבריה"מ עם הימין, בהסגנות של „התחייה", הליכוד, „גוש אמונים" ו„כך". ישנם בדרך כלל פעילים מעולי בריה"מ. אולם תהיה זו טעות לחשוב שמדובר בציבור הומוגני בהשקפותיו. „מכור" לעמדות הימין. בשנה האחרונה זכו פעילי מפ"ם בקרב יהודי בריה"מ במספר לא מבוטל של הצלחות.

הדמויות המרכזיות בזירה זו הם דוד שיטמן מאזור, יו"ר ועד עולי בריה"מ במקום וחבר בהנהלת ההתאחדות הארצית של עולי בריה"מ, סימה שוויצר מגבעת עוז וברוך שילקרוט. חבר קיבוץ נגבה, עורך עיתון מפ"ם והקב"א ברוסית, „פורום", המופץ ב־1500 עותקים.

ברוך שילקרוט מודע לכך שקיים דימוי של ריאקציונרים יהודים שעלו מבריה"מ. לדבריו, דימוי זה לא נוצר כך סתם; יש לו בסיס. העולים שיצאו מבריה"מ הגיעו לכאן עם רקע של התנגדות למשטר בבריה"מ. באופן אקטיבי או פסיבי. לכן, כל הסמלים הקשורים למציאות משם יוצרים נוגדנים. כך לגבי כל הקשור לסוציאליזם. דגלים אדומים או האחד כמאי. באופן כמעט טבעי אנשים כאלה, בבואם לארץ, נוטים לדעות של הימין. כאשר אדם מן הימין פונה לעולה שכזה, הוא מדבר אליו במונחים שנוח לו לקלוט: עם חזק, תפיסת שטחי מולדת או שינאת בריה"מ. העולה בא להזדהות כאן עם עמו וארצו ורוצה לעשות את זה חזק, בכוח, כניגוד למצבו החלש והנרדף שם.

אך מעבר לחסביכים, למלים ולדימויים יש גם מציאות, וברגע שעולי בריה"מ מכירים אותה — הם פתוחים לשמוע ולקבל דעות אחרות. בנתחם מה טוב להם, הם משתחררים מדעות קדומות.

מדובר בעלייה מאוד משכילה, אקדמאים רבים, אמנים ואנשים הנושאים את כל המטען התרבותי הרוסי. לאנשים שכאלה יש אוזן קשבת לטיעונים אידיאולוגיים. הם פתוחים לוויכוח ואפשר לדבר איתם. מובן, איפוא, מדוע ל„התחייה" שהיא תנועה אידיאולוגית, קל יותר לעשות נפשות לעצמה בקרב הציבור הזה. אך גם למפ"ם כמפלגה אידיאולוגית יש כל הסיכויים להצליח בקרב עולי בריה"מ. אבל אם השמאל יזניח מגזר זה — כולם יהיו בימין.

מפ"ם נכנסה לפעולה בציבור זה, וזכתה בהישגים לא מבוטלים. לדעת ברוך שילקרוט, סיכוייה של מפ"ם גדולים יותר מסיכויי הליכוד והמערך, שהן מפלגות פרגמטיות, ודיבורים פרגמטיים זרים לרבים מהעולים מבריה"מ. מי שידבר אליהם אידאית — יצליח, ובעלי מירב הסיכויים הם „התחייה", הדתיים ומפ"ם. סימה שווייצר מזכירה, שאכן היה ויכוח בתחילת הפעולה, אם בכלל אפשר לחדור לציבור עולים זה. „כולנו הופתענו לטובה", היא מציינת. „הדלתות נפתחות בכל מקום, גם הלבבות."

פעילי מפ"ם בנושא יהדות בריה"מ יצרו תכנית עבודה, המשלבת שטחי פעולה שונים. במקביל לפעילות בקרב העולים מתבצעת פעילות בבתי הספר, וכן אימוץ מסורבי עלייה. באמצעות משרד החינוך הופצה בבתי הספר חוברת וכה 30 נושאים לעבודות גמר בנושא תולדות האנטישמיות בבריה"מ. והמאבק למען הזהות היהודית בבריה"מ. ההיענות היתה רבה, גם בעיר וגם במוסדות הקיבוץ הארצי.

אימוץ מסורבי עלייה

לנושא אימוץ מסורבי עלייה ואסירי ציון גוייסו 45 קיבוצים הקשורים עם כ־60 סירובניקים. את הפעולה מרכזת יהודית קנדל מלהבות הבשן. כל קיבוץ־מאמץ שולח חבילות, מכתבים, וקלטות ומבצע שיחות טלפוניות. מעטים אף זכו לביקור של חברי קיבוצים שהוזמנו לבריה"מ. כאשר הסירובניק זוכה לעלות — חברי הקיבוץ ממתינים לו בשדה התעופה. לחלק מאסירי ציון שבין הסירובניקים יש לא רק קיבוץ מאמץ, אלא גם חבר כנסת של מפ"ם המטפל בענייניהם. כך למשל בעניינו של צליצ'וניק מטפלים בגבעת עוז וח"כ יאיר צבן, ובעניינו של ליפשיץ מטפלים רמות מנשה וח"כ אמירה סרטני.

כ"ו ביוני, יום הילד הבינלאומי, התאספו בחמישה מוקדים בבריה"מ ילדים ומשפחות וקיבלו טלפונים מהארץ. לפעילי מפ"ם והקבה"א הסתבר בהזדמנות זו, שהמשפחות והילדים מכירים היטב את שמות האנשים המקיימים עימם את הקשר מהארץ.

הפעולה מתרחבת והולכת. בגבעת חביבה נערך בשבועות סמינר בן יומיים, בהשתתפות כ־150 איש. הביקוש היה רב מהרגיל וכבר נקבע לקיים סמינר נוסף, ב־10 ביולי. המשתתפים נפגשו עם גרישה כנגוביץ' מסאסא, שסיפר להם איך הגיע, לאחר עלייתו מבריה"מ, לקיבוץ. הוא השווה את מה שידע על קיבוצים לפני שעלה לארץ למה שראה בבואו — וההבדל לדבריו, היה עצום. לאחר מכן הופיעו חזן וחנן ארז. בערב הופיעה לפני משתתפי הסמינר תזמורת מאזור בהנהלת דוד שיטמן, שהלהיבה את הנוכחים והרקידה אותם עד לשעות הקטנות של הלילה. למחרת הופיעה התזמורת שוב, בקונצרט נפלא. שלאחריו יצאו המשתתפים לטקסי הבאת הביכורים בקיבוצי הסביבה.

שלושת הפעילים, סימה, דוד וברוך, מציינים כי כל שנעשה עד כה הוא בחזקת זריעה בלבד: את הפירות ניתן יהיה לקטוף בעתיד, בטווח הארוך. מדובר בעבודה שצריכה להימשך שנים. בשלב זה, עיקר המאמץ מושקע בנסיונות להרחיב את האחיזה במרכזי הקליטה. לפני כעשר שנים היו מרכזי הקליטה ריקים מפעילות פוליטית. כיום שולטים בהם כמעט בלעדית המפד"ל, אגו"י ו„התחייה". פעילי מפ"ם נטלו על עצמם את המשימה לבסס את דריסת הרגל של מפ"ם במרכזי הקליטה, ולהוות משקל־נגד לפעילי הימין הפועלים כבר שנים בשטח זה.

הקיבוץ כתחליף למרכז קליטה

אם בשנים האחרונות קצב העלייה היה כ־300־200 עולים מדי שנה, כיום עולה מספר דומה מדי חודש. לכן מדובר בעבודה משמעותית, גם מבחינת היקף האנשים הנוגעים. ברוך שילקרוט יזם תכנית, שהוצגה כבר לפני ברית התנועה הקיבוצית ומשרד הקליטה וזכתה לעידוד כל הגורמים. על־פי תכניתו, כל קיבוץ בארץ יקח על עצמו משימה של אירוח ומגורים לשתיים או שלוש משפחות במשך השנתיים הראשונות לשהותן בארץ. בשלב זה לא ייחשבו כמי שנמצאים בתהליכי קליטה, אלא תוך כדי חיים בקיבוץ יתחילו להתארגן ולהסתדר בארץ. הקיבוץ ישמש להם כסיס וכית בתקופה הקשה ביותר לכל עולה. כמובן, אם מי מהם ירצו להישאר בקיבוץ, מה טוב, אך זאת לא הכוונה.

הקיבוץ, לדברי ברוך, יכול להוות תחליף מצויין למרכז קליטה ומקום אידיאלי להיכרות ולהשתלבות בחברה הישראלית. בתקופת שהותם בקיבוץ יועסקו העולים במקצועם, או שיזכו מהקיבוץ בהסבה מקצועית הולמת ומשרד הקליטה ימשיך להעניק לעולים השלמת הכנסה. זכויות העולים יוקפאו למשך שהותם בקיבוץ, כך שאם יחליטו לצאת לעיר לא ייצאו נפגעים מתקופת שהותם בקיבוץ.

פרוייקט נוסף בתחום זה: 40 מתנדבים מהתנועה הקיבוצית שיבואו העירה, ללוות עולים בצעדיהם הראשונים בארץ. המלווים ימתינו לעולים כלוד ויעברו איתם את כל תהליכי הקליטה הראשונים, עד להתבססותם במרכזי הקליטה. זהו רעיון של פרופ' ארי הראל מבית החולים איכילוב. הוא נכנס כבר לצעדים מעשיים.

שנה וחצי של פעילות הביאה עימה את כל העשייה והתכניות הללו. ההתלהבות גדולה. משניים־שלושה משוגעים־לדבר התפתח הפרוייקט כולו, וכעת מסגרת העבודה היא של מדור מיוחד שהוקם במפ"ם.

עכשיו מחכים לעולים שיבואו.

פעילי מפ"ם בקרב עולי בריה"מ (מימין לשמאל): ברוך שילקרוט, דוד שיטמן וסימה שווייצר (צילום: י.פ.פ.א)

תאורה פנימית

על המתרחש במפ"ם

בעריכת יורם בר

מכל מקום

שמרת

זו השנה השנייה שילדי קיבוץ שמרת וילדי כפר מכר מקיימים מפגש ספורטיבי משותף, בו נערכות תחרויות ספורט לבני 6 עד 13. לזוכים מוענק מדי שנה הגביע הנודד, גביע האחווה. זהו חלק מפרוייקט שבמסגרתו מתקיימים גם ביקורים הדדיים של הילדים בשמרת ובמכר. מארגני המפגשים, ערף סעפיה, מזכיר מפ"ם במכר, והוועדה הפוליטית בשמרת, מתכננים בהמשך סדנה משותפת לחברות משמרת, מכר וג'דידה.

ברית פיקוח

מועצת ברית פיקוח, קראופ הערבית, בחרה בישיבתה האחרונה באנואר אל הוי מעאבלין לתפקיד מזכיר ברית הפיקוח. קודמו, סלמן עזיזה, קיים בהצלחה קדנציה וימשיך להיות פעיל בדור הצעיר של מפ"ם. מרכז מפ"ם שיגר ברכות לשני חבריו עם החילופין.

הצפון

בישיבת מזכירות מורחבת של מפ"ם באיזור הצפון, שהתקיימה בכרמיאל, השתתפו כ־60 איש, יהודים וערבים מסניפי מפ"ם בעכו, כרמיאל, קרית שמונה, צפת, כפרי האזור וחברי קיבוצים. לישיבה הופיעו חברים מגוש חלב הנמנים עם עקורי בירעם ונציגם, טומי מרול, בירך את מפ"ם על תמיכתה בהחזרת העקורים. הוא הודיע שכל רצונם לחזור למקום, ואין להם דרישות נוספות מהקיבוצים ומהישובים השכנים. חנן ארז, מזכיר מרכז מפ"ם, חזר על עמדת מפ"ם הדורשת מממשלת ישראל לתקן את העוול שנגרם ולהחזיר את עקורי בירעם ואיקרית. תוך בניית מערכת יחסי שכנות טובה בין כל ישובי האיזור.

רכז האיזור, אלי ספרן, הודיע בשם מזכירי סאסא וברעם על תמיכת הקיבוצים בהחזרת העקורים למקומם בצורה שלא תפגע ביישובי האיזור. רכז מחלקת הארגון, ולדי נורן, דיווח על מבצע „1:1" המתנהל היום בסניפי המפלגה. מזכיר סניף כרמיאל, מנחם זלוצ'ובר, בירך בשם הסניף המארח.

סמינר רעיוני

86 חברות מהמגזר הערבי השתתפו בסמינר רעיוני־פוליטי שערכה מפ"ם. את הסמינר ארגנו אמירה זכאי, נחמה מרעי ואאג' יחיא. כמחצית המשתתפות עובדות בגני הילדים שהקימה מפ"ם בסיוע קרן באדר במגזר הערבי. אעודה סבאת, מפקחת על גני הילדים במשרד החינוך, התומכת באמנות בפרוייקט הגנים של מפ"ם, דיברה על מקום המשפחה בחינוך הילד. כן נפגשו החברות עם ח"כ אמירה סרטני, שהיתה ממקימות הפרוייקט ונתקבלה בחמימות רבה. אורחיה הופיעה פאטמה מסרווה, שדיברה על פעילותן של נשים ערביות ממפ"ם. המסיבה שנערכה לאחר מכן היתה מהעליזות שידעה גבעת חביבה באחרונה. למחרת התקיימו שתי סדנאות בנושאים „הקהילה ואני", ו„ערכי מפ"ם". בהמשך נפגשו החברות עם ח"כ מוחמד וותד ושמעו גם את איטקה בונה, שדיברה בערבית, ואת פטמה יונס מערה, שסיפרה מה מפ"ם תרמה לה באופן אישי. סיכמה את הדיון חיה קלין, כשיחה שהתפתחה הביעו החברות תקווה כי בסמינרים הבאים ישתתפו גם חברות יהודיות צעירות.

קרית מוצקין

האגודה לתרבות הדיור בקרית מוצקין הוקמה בסוף שנת 1976 כסניף האגודה הארצית. מאז עומד בראשה שבתאי בךכסט, סגן ראש העיר, המשמש כיו"ר האגודה. מועסקת בה עובדת, כוזצי משיה כמזכירת לשכה ועורי הכתים ל. אנגל.

בעשר שנות קיומה שיפצה האגודה יותר מ־2500 יחידות דיור, כ־25% מכלל בתי־האב בקרית מוצקין, ובכך תרמה חלקה בפיתוח ושימור תנוחה של העיר בעשור האחרון. כן הגישה סיוע לוועדי בתים ולדיירים. שימשה מפשר ומתווך בסכסוכי שכנים והצליחה להחדיר את תודעת תרבות הדיור בקרב תושבי המקום.

אבי צור ייעצר ל־12 שעות בשל סירובו להופיע לחקירה

מואשם בעבירות מירמה בפרשת הקרקעות ביו"ש והמשטרה שוקלת הגשת כתב־אישום נוסף נגדו

מאת ניצה רימון, כתבת "על המשמר", וסוכנות עתי"ם

אבי צור, עוזרו לשעבר של סגן שר־החקלאות המואשם בעבירות מירמה והפרת אמונים בפרשת הקרקעות ביהודה ושומרון, ייעצר היום ל־12 שעות בפקודת שופט השלום בפתח־תקווה ראובן ג'יגי.

הוראת השופט לעצור את אבי צור באה לאחר שהמשטרה עתרה לבית המשפט כדי שיוציא פקודת מעצר נגד אבי צור וייחקר על החשדות המיוחסים לו בביצוע עבירות מירמה והפרת אמונים. המשטרה פנתה לבית המשפט בעתירתה זו בגלל סירובו של אבי צור לסור למשטרה לחקירה.

נציג היחידה לחקירת פשעים במשטרה, רב־פקד אבי דוידוביץ, אמר בבית־המשפט בבקשה למעצר, כי מדובר בעניינים שאינם קשורים לכתב־האישום שהוגש נגד צור בבית המשפט המחוזי בת"א, וקיימת אפשרות שבעקבות החקירה הזאת יוגש נגד צור כתב־אישום נוסף, או שהפרקליטות תתקן את כתב־האישום שהוגש בעבר.

סניגורו של אבי צור, עו"ד זאב ולנר, טען, כי הזמנת מרשו לחקירה אינה אלא תכסיס לשיבוש הליכי ההגנה.

השופט קבע, כי אבי צור ייחקר אך ורק על החומר שהציג נציג המשטרה בפני שופט וחומר זה סומן בחתימת ידו.

שבוע החינוך הערבי ננעל בקריאה להצטרף לשביתה הכללית בשבוע הבא

מאת קאסם זייד, כתב "על המשמר"

"שבוע החינוך הערבי" ננעל אתמול באום־אל־פחם בקריאה לציבור הערבי לקחת חלק פעיל ומלא בשביתה הכללית של המגזר הערבי שתתקיים ביום ד' הבא במחאה על האפליה בתחומי הבנייה, החינוך והתקציבים.

בהחלטות נאמר, ש"שבוע החינוך הערבי" בא להדגיש את חשיבות נושא החינוך בעיני הציבור הערבי ואת החלטתו הנחושה לפתור את הבעיות הכרוניות מהן סובל החינוך הערבי במשך 40 שנה.

הכנס מציין לשבח את פעולתה של ועדת המעקב של החינוך הערבי למימוש החלטות ועידת החינוך הערבי לפני שנה.

הכנס עמד על הצורך בהמשך המאבק בכוחות משותפים ערבים ויהודים בהשגת השוויון המלא והוקיע בחריפות את החלטת הממשלה בנוגע לשכר הלימוד באוניברסיטאות המפלה לרעה את הסטודנטים הערביים.

מטה שביתה ארצי

נציגי מוסדות הציבור הערבי, שהתכנסו קודם לכן לדיון בדרכים להצלחת השביתה הכללית של המגזר הערבי, קבעו, שיש צורך לרתום כל חלקי הציבור הערבי לשביתה.

המתכנסים החליטו להקים מטה שביתה ארצי ומטות מקומיים שתפקידם לגייס בצורה מאסיבית את הציבור הערבי לשביתה.

המתכנסים בירכו על החלטת הקיבוץ הארצי לקיים ביום השביתה עצרות הזדהות עם מאבקו של הציבור הערבי למען השוויון.

הוחלט לפנות למרכז השלטון המקומי בבקשה לקיים שביתת הזדהות עם הרשויות הערביות וכל הרשויות בישראל.

המתכנסים הזהירו מכל נסיון להעניש אזרחים ערבים בגין השתתפותם בשביתה.

"האקדמאי הערבי מסיים לימודיו עם תעודת מובטל"

נאמר ביום עיון באוניברסיטת חיפה בנושא תעסוקת אקדמאים ערביים

מאת קאסם זייד, כתב "על המשמר"

"האקדמאי הערבי יוצא מהאוניברסיטה עם שתי תעודות: תעודת סיום ותעודת מובטל" — אמר ד"ר מאג'יד אלחג', יו"ר ועדת המעקב לחינוך ערבי ויו"ר המרכז היהודי־ערבי, ביום עיון שהתקיים בסוף השבוע באוניברסיטת חיפה בנושא תעסוקת אקדמאים ערביים.

לדברי ד"ר אלחג' בעיית האקדמאים הערבים היא בעייה של האוכלוסיה הישראלית כולה ויש לדעתו לעשות צעדים ממשיים ומעשיים לקליטת המשכיל הערבי.

מנתונים שמסר ד"ר אלחג' עולה, שבשנת 1961 היה מספר האקדמאים הערבים 350, בעוד שבשנת 1987 מגיע מספרם ל־14,000. מספר המועסקים מהם במשרות גבוהות במשרד החינוך ובאוניברסיטאות הוא זעום למדי.

פרופ' סמי סמוחה, שסקר את שאלת השתלבותם של אקדמאים ערבים במשק היהודי אמר, שסיכוייהם של אקדמאים ערבים להשתלב במשק היהודי הם קלושים.

לדבריו, הרוב היהודי אינו מוכן לעבוד תחת ממונה ערבי ומצדד בהטלת הגבלות בטחוניות על העסקתם של אקדמאים ערבים.

זוג התיירים שנעלמו נמצאו בריאים ושלמים

מאת קובי מנדל, כתב "על המשמר"

זוג תיירים מארה"ב בבני 60, שעקבותיהם נעלמו ביום חמישי ביערות הכרמל, נמצאו בשעות הבוקר המוקדמות ביום ששי סמוך לטירת הכרמל כשהם בריאים ושלמים.

בני הזוג גינזבורג יצאו לטייל ביום חמישי ביערות הכרמל בלווית מדריך. במהלך הטיול הם ביקשו לרדת בואדי כלה בכוחות עצמם וסיכמו עם מלוום להפגש בשעות אחה"צ בשפך הוואדי. משלא הופיעו בשעה היעודה, הזעיק המדריך את המשטרה וזו החלה בחיפושים נרחבים בכוחות מתוגברים שכללו עשרות שוטרים, שוטרי משמר־הגבול ומתנדבי המשמר־האזרחי.

סמוך לשעה 2 לפנות בוקר נמצאו בני הזוג כשהם בריאים ושלמים סמוך לטירת הכרמל.

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 — מרחב תכנון מקומי
לודים ולוד
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית המשותפת לתוכניות איחוד וחלוקה מחדש בקרקע חקלאית למחוזות חיפה והמרכז ברח' המסגר 44 תל־אביב ובמשרדי הועדה המקומית המשותפת לתוכניות איחוד וחלוקה מחדש בקרקע חקלאית למחוז המרכז ברח' המסגר 44 ת"א.
מופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא תכנית מפורטת מס. משמ/16/גז — מושב אחיעזר והסביבה שינוי לתכנית מפורטת מס. גז/391, גז/1/391, גז/2/392, גז/3/391, גז/4/391, גז/5/391
ביחד עם התשריט המצורף אליו.
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: 1,580 דונם גושים בשלמות 6460 גושים בחלקים: 1970־1068, 3987, 3998, 3999, 4001, 6264־6263, 6459, 6461, 6462.
ואלה עיקרי הוראות שינוי התכנית:
א. הכנת תכנית מפורטת לצרכי רישום מושב אחיעזר והסביבה בספרי המקרקעין לפי התשריט.
ב. בטול ואחוד חלקות וגושים קיימים וחלוקתם מחדש בהתאם למצב הקיים ופתוח השטח בעתיד.
ג. קביעת יעדים ואזורים.
ד. בטול דרכים קיימות והתוויית דרכים חדשות.
ה. בטול מקרקעי ייעוד והפרתם למקרקעי ציבור.
ו. קביעת מספר נחלות וחלקות א' ומגרשים לבעלי מקצוע, משקי עזר ומשתכנים.
ז. בטול הוראות תוכניות קודמות בכל הנוגע לחלוקת השטח לצרכי רישום.
כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הוועדה המקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדות המקומיות האמורות.
יעקב דש, יו"ר הועדה המחוזית המשותפת לתוכניות איחוד וחלוקה בקרקע חקלאית למחוזות חיפה והמרכז
א' באייר התשמ"ז — 30.4.1987

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 — מרחב תכנון מקומי
לודים ולוד
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית המשותפת לתוכניות איחוד וחלוקה מחדש בקרקע חקלאית למחוזות חיפה והמרכז ברח' המסגר 44 תל־אביב ובמשרדי הועדה המקומית המשותפת לתוכניות איחוד וחלוקה מחדש בקרקע חקלאית למחוז המרכז ברח' המסגר 44 ת"א.
מופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא תכנית מפורטת מס. משמ/16/גז — מושב זיתן. שינוי לתכנית מפורטת מס. גז/392, גז/3/392, גז/2/392.
ביחד עם התשריט המצורף אליו.
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: 2,430 דונם גושים בשלמות: 3988, 3996, 6457, גושים בחלקים: 1970, 3971, 3987־3985, 3989, 3992, 3993, 3995, 3999־3997, 4008.
ואלה עיקרי הוראות שינוי התכנית:
א. הכנת תכנית מפורטת לצרכי רישום מושב זיתן בספרי המקרקעין לפי התשריט.
ב. בטול ואחוד חלקות וגושים קיימים וחלוקתם מחדש בהתאם למצב הקיים ופתוח השטח בעתיד.
ג. קביעת יעדים ואזורים.
ד. בטול דרכים קיימות והתוויית דרכים חדשות.
ה. בטול מקרקעי ייעוד והפרתם למקרקעי ציבור.
ו. קביעת מספר נחלות וחלקות א' ומגרשים לבעלי מקצוע, משקי עזר ומשתכנים.
ז. בטול הוראות תוכניות קודמות בכל הנוגע לחלוקת השטח לצרכי רישום.
כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הוועדה המקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדות המקומיות האמורות.
יעקב דש, יו"ר הועדה המחוזית המשותפת לתוכניות איחוד וחלוקה בקרקע חקלאית למחוזות חיפה והמרכז
א' באייר התשמ"ז — 30.4.1987

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 מרחב תכנון מקומי
הגליל העליון
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית המשותפת לתוכניות איחוד וחלוקה מחדש בקרקע חקלאית למחוזות ירושלים, המרכז, חיפה והצפון ברח' המסגר 44 תל־אביב ובמשרדי הוועדה המקומית המשותפת לתוכניות איחוד וחלוקה מחדש בקרקע חקלאית למחוז הצפון ברח' המסגר 44 תל־אביב, מופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא תכנית מפורטת מס. משצ/4 — ארמות החולה. שינוי לתכנית מפורטת מס. ג/1608, ג/3073, ג/755, ג/2557, ביחד עם התשריט המצורף אליו. ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: 48,498 דונם. גושים בשלמות: 13009־13012, 13014־13016, 13021־13028, 13030, 13041, 13042, 13045, 13361־13363, 13380־13382, 13644 (בהסדר), 13646. גושים בחלקים: 13029, 13032, 13033, 13035, 13364, 13495, 13497־13500, 13643, 13645, 13647, 13648, 13651־13654, 13980, 14362.
ואלה הם עיקרי הוראות שינוי התכנית: א. רשום ארמות החולה בספרי המקרקעין. לפי התשריט. ב. בטול ואחוד גושים וחלקות קיימים וחלוקתם מחדש בהתאם למצב הקיים והפתוח בעתיד. ג. קביעת יעדים ואזורים. ד. בטול דרכים קיימות והתווית דרכים חדשות. ה. בטול מקרקעי ייעוד. ו. בטול הוראות תכניות קודמות בכל הנוגע לחלוקת השטח לצרכי רשום.
כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הוועדה המקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדות המקומיות האמורות.
יעקב דש, יו"ר הועדה המחוזית המשותפת לתוכניות איחוד וחלוקה בקרקע חקלאית למחוזות חיפה והמרכז
י' בסיוון התשמ"ז
7.6.1987

הועדה המקומית לתכנון ובניה
רעננה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 להלן החוק.
ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 6580 חלקה 496 רח' בר־אילן. מבוקשת הקלה 1% משטח המגרש, דהיינו: 91% במקום 90% המותרים לפי תוכנית רע/1/1א.
כל המעוניין רשאי לעיין בתוכנית במשרדי הועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים פתוחים לקהל.
כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית במשרדי העיריה.
ב. וולפוביץ
יו"ר הועדה לתכנון ובניה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב—יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
[illegible]
תיק בנין 016־1/846
בקשה מס' 861000
[illegible]
י. כססי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל־אביב־יפו

אורח שזוכה מתקיפת שוטר תובע פיצויים

מאת שלי יחימוביץ, כתבת "על המשמר"

יהורם אליעז בן 37 מת"א תובע פיצויים בסך 5 מיליון ש"ח מהמדינה על נזקים שנגרמו לו, לטענתו, במהלך משפט שהתנהל נגדו באשמת תקיפת קצין משטרה, ממנה זוכה.

אליעז זוכה מאשמת נגיחה בראשו של קצין המשטרה יעקב יעקב, מי שהיה אז מפקד בית המעצר בבאר־שבע, לאחר 4 שנים של מאבק משפטי שניהל בכוחות עצמו, כיוון שלא היה בידו כסף לשכור שירותים של עורך־דין.

משך כל אותה התקופה, הוא טוען בכתב־התביעה, עבר בעבודות מזדמנות שונות, כדי לקיים את עצמו והקדיש את כל זמנו ללימוד חוקי המדינה ופסקי־דין קודמים. השופט משה מכלס, שזיכה אותו, שיבח אותו על בקיאותו בענייני משפט.

הוא טוען, כי נאלץ לחיות חיי עוני מחפירים וכל מהלך חייו השתבש ותובע מהמדינה לפצותו ב־5 מיליון ש"ח על אובדן 4 שנים מחייו ועל הסבל הנפשי והפיזי שנגרמו לו.

גם בתביעה האזרחית מייצג אליעז את עצמו בלי עזרת עורך־דין.

נערים חשודים בתקיפת תלמיד בין כותלי ביה"ס

מאת זהבה מוזס, כתבת "על המשמר"

שלושה נערים בני 15, 16 ו־17 נעצרו ביום ו' לחמישה ימים בבית־המשפט לנוער בתל־אביב כחשודים בתקיפת תלמיד בן 16 בין כותלי בית־הספר.

הנערים חדרו ביום ה' לבית־הספר כדי "לגמור חשבון" עם התלמיד שהסתכסך לפני שנה עם אחד מהם.

הם התנפלו על התלמיד, בעטו וחבטו בו קשות. הנער הובא לבית־החולים איכילוב ושוחרר לביתו לאחר שקיבל טיפול רפואי.

שלושת החשודים בתקיפה נעצרו, כאמור, לחמישה ימים לחקירה.

חשוד בגניבת דגים ובתקיפת המתלונן

מאת קובי מנדל, כתב "על המשמר"

ליאון כהן (32) נעצר ביום ששי לחמישה ימים בבית־משפט השלום בחיפה כחשוד בסחיטה בכוח, בתקיפה חבלנית ובגניבה מעסק.

נציג המשטרה, רס"ב חיים שרון, טען בבית־המשפט, כי החשוד פרץ לפני מספר חודשים למחסן הדגים של סעדיה בן־סימון וגנב משם 40 ק"ג דגי לוקוס. לאחר שהוגשה תלונה במשטרה תקף החשוד את המתלונן ואיים לשרוף את ספינת הדיג שלו ואת ביתו.

השופט ראובן בן־חורין הורה, כאמור, על הארכת מעצרו של החשוד בחמישה ימים.

נמצאה מכוניתו של בעל הדיסקוטק שנרצח

מאת זהבה מוזס, כתבת "על המשמר"

מכוניתו של שמואל זהבי, מנהל הדיסקוטק במלון מנדרין בת"א שנרצח לפני שבוע ברמת־השרון, נמצאה אתמול בפרדס ברמת השבים.

בעל הפרדס, שהגיע בשעה 1 בצהריים כדי לפתוח את ברזי המים, מצא את המכונית וזיהה אותה כמכוניתו של הנרצח על־פי פרטיה שפורסמו בעתונים. הוא הודיע לבתו של הנרצח על הימצאה של המכונית וזו הודיעה על כך למשטרה.

כזכור, נמצאה גופתו של זהבי בשבת שעברה ליד ביתו ברמת־השרון לאחר שנרצח בירייה בראשו. רוצחיו טרם נתפסו והמשטרה בודקת את המכונית בתקווה שיתגלו בה ממצאים שיסייעו בפיענוח הרצח.

שנה וחצי מאסר לבועל בתו של חברו

תושב ראש העין בן 43, שניהל מערכת יחסים רומנטיים עם בתו בת ה־14 של חברו הטוב ושותפו לעסקים, הורשע ביום שישי עפ"י הודאתו בנסיון לבעילת קטינה ומעשה מגונה. השופט ראובן ג'יני גזר עליו שנה וחצי מאסר בפועל ושנה וחצי על תנאי.

הגזר־הדין פירט השופט את מערכת היחסים בין הנאשם לקורבן לאחר שנוצרה היכרות קרובה, בהיות הנאשם ואביה של המתלוננת שותפים בניהול אולם שמחות והנערה בת ה־14 נהגה מדי פעם לעזור לאביה בעבודות באולם. מההיכרות הקרובה התפתחו יחסים אינטימיים ובשלוש הזדמנויות ביצע הנאשם במתלוננת מעשים מגונים נועזים ביותר. הנאשם הוא נשוי ואב לארבעה ילדים, חלקם בוגרים.

התובעת ציינה, כי לנערה נגרמה טראומה, לאחר שהתפתתה לבלות עם הנאשם בגלל היעדר תשומת לב מצד ההורים, ואילו הנאשם, במקום שיעיר את תשומת לב הוריה פיתה אותה לבילויים שבמהלכם ביצע את זממו. (עתי"ם)

עם גרגוש וכל המשפחה
בצער על מות האם
יוכבד הורבמן
קיבוץ נחשונים

13 תושבי קריית־ארבע וחברון מואשמים בהתפרעות בדהיישה

6 מהם – המואשמים בחבלה בכוונה מחמירה שהעונש המירבי עליה הוא 20 שנות מאסר – נשארו במעצר ● יתר הנאשמים שוחררו בערבות

ביום ו' הוגשו לבית המשפט המחוזי בירושלים כתבי־אישום נגד 13 תושבי קריית־ארבע וחברון, המואשמים בהתפרעות במחנה הפליטים דהיישה שליד בית לחם במוצאי שבת שעברה.

בית־המשפט המחוזי התבקש גם להאריך עד תום ההליכים את מעצרם של שישה מהנאשמים. פרקליטם של שלושה מהם, עו"ד אליקים העצני, בהסכמת שלושת האחרים אשר אינם מיוצגים ע"י פרקליט, ביקש לדחות את הדיון בבקשה כדי שיוכל ללמוד את חומר הראיות שבתיק. השופט ד"ר צבי כהן נענה לבקשה והורה להשאיר את השישה במעצר עד לדיון.

שבעה הנאשמים האחרים שוחררו ביום ו' בבוקר בערבות בבית משפט השלום בירושלים: ערבות אישית ע"ס 500 ש"ח וערבות צד ג' ע"ס 10,000 ש"ח. כמו כן הפקידו הנאשמים את דרכוניהם בבית המשפט.

ששת הנאשמים שנשארו במעצר הם: מרדכי פולק (20), יעקב בן דוד (24), אבנר גלבוע (34), מיישע מישכן (53), שמואל מידד (27) ואנדריי ג'יבסקי (37). הם מואשמים בהתפרעות שסופה נזק, בהמשך התפרעות לאחר הוראת התפזרות ובחבלה בכוונה מחמירה.

הנאשמים ששוחררו מן המעצר בערבות: נצח כהן (20), אהרון גרנות (24), מתניה ליאור (19), ישוב רוט (20), אבנר אלמליח (23), ציון צדוק (36) ורונן כהן (28). הללו מואשמים בהתפרעות שסופה נזק והמשך התפרעות לאחר הוראת התפזרות.

ירו לעבר התושבים

בכתב האישום נטען, כי במוצאי שבת שעברה התארגנה קבוצה של כ־50 תושבי חברון וקרית ארבע על מנת לצאת למחנה הפליטים דהיישה ולהעניש את תושבי המחנה על פגיעתם באמצעות אבנים בתושבת קרית ארבע.

התביעה טוענת, כי המתפרעים החלו לירות לעבר תושבי המחנה, המאוכלס בצפיפות, וכן יידו אבנים וגרמו נזקים תוך כדי קריאות: "דם יהודי לא יהיה הפקר", "רבין התפטר".

בכתב האישום נטען עוד, כי המתפרעים בחרו כלי רכב מקומיים, אשר נעצרו מאחורי המחסומים שהוקמו, ניפצו שמשותיהם, היכו את יושביהם ושרפו מכונית אחת.

המתפרעים מואשמים, כי הם לא נענו לקריאת מפקד גדוד המילואים שהגיע למקום, להתפזר. גם לאחר שהמפקד הכריז על השטח כשטח צבאי סגור. הנאשמים מרדכי פולק, יעקב בן דוד ואבנר גלבוע, נאמר בכתב־האישום, ירו לעבר מחנה הפליטים, ואילו מיישע מישכן שילהב את המתפרעים בקריאות: "בואו לנקום", תקף את מפקד הגדוד שחסם את פתח המחנה כדי למנוע את כניסת המתנחלים למקום, קילל אותו, דהפו ונישכב עליו בגופו, זאת כדי לאפשר למתנחלים להכנס למחנה, להתפרע ולירות מקרוב על יושביו.

בכתב־האישום נאמר עוד, כי שמואל מידד סייע למישכן לתקוף את מפקד הגדוד, דהף אותו הצידה ואיפשר לחבריו החמושים להכנס פנימה ולירות מקרוב לעבר בתי המחנה.

נאשם אחר, אנדריי ג'יבסקי, נמלט ממעצר לאחר שמפקד הגדוד הודיעו כי הוא עצור. התביעה מוסיפה, כי מפקד הגדוד הורה לנאשם זה להכנס למכוניתו, לשבת ולהמתין ואף מינה חייל שישגיח עליו ועל עצור נוסף שיהיה במכונית. ג'יבסקי מואשם כי התניע את המכונית בה ישב, החל לנסוע ופגע עם המכונית בחייל השומר ברגלו. החייל נפצע ברגל והגהה גם בתפו.

העונש המקסימלי

עונש המאסר המקסימלי בעבירות שבהם מואשמים 6 מבין 13 תושבי קרית ארבע וחברון, הינו 20 שנות מאסר.

העונש המקסימלי הקבוע בחוק לעבירות שבהם מואשמים יתר שבעת הנאשמים הינו 5 שנות מאסר.

(עתי"ם)

באום אל־פחם נחנכה בסוף השבוע מרפאת קופת־חולים הראשונה בעיר שתשרת את תושבי העיר והסביבה. בטקס הפתיחה נכחו מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, ויו"ר קופ"ח, פרופ' חיים דורון. (צילום: אפי שריר/י.פ.פ.א)

קציני המטה בפיקוד צפון ישולבו בשמירה בישובים

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

המבקרים בישובי קו העימות בצפון בלילות הקרובים עשויים לפגוש בשער הכניסה לישוב באלוף פיקוד הצפון, יוסי פלד.

על־פי החלטת אלוף הפיקוד ישובצו כל הקצינים שבמרחב פיקוד הצפון מדרגת סגן־משנה ומעלה, לרבות אלוף הפיקוד עצמו, בשמירה באחד מישובי קו העימות מראש הנקרה עד לרמת הגולן.

עומס השמירות בישובי קו העימות הוגבר בחדשים האחרונים בעקבות המתיחות הבטחונית באיזור. העומס נופל ברובו על תושבי הישובים. כאשר צה"ל מסתייע באנשי מילואים מפעם לפעם בהתאם לצורך.

תיגבור השמירות מקשה על חיי השיגרה של התושבים. הנושא הועלה בכמה שיחות בין קציני צה"ל לבין תושבים בישובים בגבול הצפון ובעקבות זאת הורה אלוף הפיקוד לכל קציני המטה במרחב לסייע לישובי העימות לשאת בנטל השמירה.

מונו כונסים ל"יריב הספקה" שבבעלות האחים הורביץ

מאת אודי נחשון, כתבנו הכלכלי בתל־אביב

עו"ד אבי פילוסוף ורואה החשבון יגאל בריטמן מונו ביום שישי לכונסים־מנהלים של חברת "יריב הספקה" שבבעלות האחים יוני ויואב הורביץ. בית־המשפט מינה את השניים על פי בקשת הבנק הבינלאומי. לו חייבת החברה 6.5 מיליון דולר.

יצויין, כי פילוסוף מונה עוד ביום רביעי שעבר כנציגו של הבנק הבינלאומי בניהול החברה ואילו בריטמן יחליף את אליעזר פישבך, שמונה עם פילוסוף.

החוב של "יריב הספקה" לבינלאומי מובטח בשיעבוד והכונסים־מנהלים מתכוונים להפעיל את החברה כעסק חי ולחפש לה קונים. בין השאר תיבדק הצעה של העובדים לרכוש את החברה.

ה"יריב הספקה", שנרכשה על־ידי האחים הורביץ מכונס נכסים לפני כשנה, יש זכיון לייבא 11 אחוז מגרעיני המספוא והיא מוכרת גם דישנים וחומרי הדברה. בחברה מועסקים מאה עובדים ב־11 סניפים.

מינוי כונסים־מנהלים בא למנוע סכנה של לחצים על האחים הורביץ מצד בל"ל היו פוגעים בחברת "יריב הספקה". והבינלאומי מספק בכך מטריית הגנה להמשך פעולתה הסדירה של החברה.

ישובים רבים בקו העימות עומדים בפני התמוטטות

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

ישובים רבים בקו העימות השייכים למועצה האזורית מעלה־יוסף ומרום הגליל עומדים בפני התמוטטות.

נודע, שעשרות רבות של משפחות כבר הביעו את רצונן לעזוב את המושבים. אולם החוב הגדול המעיק עליהן וחוסר יכולת למצוא קונה למשקיהם מונע מהם לממש רצונם עד כה. נודע שבנקים ונושים אחרים עומדים לעקל רכוש של המושבים.

חברת "מקורות" ניתקה השבוע מיים למושב רובב ומאיימת לנקוט בצעד דומה למקומות אחרים כמו מושב אלקוש הנמצא במצב קשה. חברת "מקורות" מאיימת לנתק את אספקת המים כבר בשבוע הקרוב בגלל חוב של רבבות שקלים.

קופת־חולים סגרה את המרפאה במושב יערה לאחר שחברי המושב לא שילמו חובם של שמונה חדשים. שלושה מושבים נוספים מעונה, אבן־מנחם ואלקוש קיבלו התראה אחרונה לפני סגירה. אם לא ישלמו את חובם בימים הקרובים תסגור קופת־חולים את המרפאות גם בישובים אלה. ראש המועצה האזורית מעלה יוסף יעקב יעקב אומר שהמצב הוא קשה ברבים מן הישובים.

במושב צוריאל החליטו החברים לפרק את האגודה השיתופית וכל משפחה מטפלת בעצמה במשקה.

במושב גורן בגלל סכסוך פנימי הוקמו למעשה שתי אגודות מקבילות.

יש לציין, שזה כבר החודש השני שעובדי המועצה האזורית מעלה־יוסף אינם מקבלים את משכורתם בזמן בגלל קשיי המועצה. ועדת השרים לישובי קו העימות הבטיחה להעביר למועצה כספים שהובטחו בעבר אולם עד כה הדבר לא נעשה. במספר מושבים נוצר שרק טיפול מזורז מצד גורמים ממשלתיים ימנע עזיבתם של רבים מן המושבים בתקופה הקרובה.

גשש בדווי נאשם בסיוע למסתנן להעביר נשק לרצועה

מאת שלי יחימוביץ, כתבת "על המשמר"

גשש בצה"ל, אורה זרחין, בן 33, משבט אל־עזוומה בנגב, מואשם בבית־המשפט המחוזי בבאר־שבע בסיוע למסתנן מצרי בהעברת נשק לאירגון חבלני עוין ברצועת־עזה.

בדיון, שנערך ביום ה', טען סניגורו של הנאשם, כי ההודאות נגבו מהנאשם באמצעים פסולים. הוא פירט לפני השופט מסכת עינויים שעבר הנאשם בעת חקירתו.

בכתב־האישום נאמר, כי ב־10 במאי, פגש הנאשם, ליד מאהל של קרובי משפחה, במסתנן ממצרים. המסתנן הראה לנאשם כ־20 רימוני־יד ואמר לו, כי בכוונתו להעבירם לרצועת־עזה.

אחר־כך ברק הנאשם את הרימונים. סייע למסתנן להסתירם וליצור קשר עם אדם אחר ונתן לו מחסה.

עוד נטען, כי למרות שהנאשם ידע שהמסתנן זומם לבצע פשע ומייעד את הנשק לרצח ולחבלה חמורה, לא נקט באמצעים למנוע זאת.

השופט גלעד גלעדי דחה להבוקר את מתן ההחלטה בבקשת הפרקליטות לעצור את הנאשם עד תום ההליכים.

מזג אוויר

הטמפרטורות להיום: ירושלים 17 עד 28, רמת־הגולן 16 עד 30, נהריה 20 עד 26, נמל חיפה 20 עד 30, טבריה 20 עד 35, נצרת 19 עד 30, עפולה 18 עד 32, השומרון 20 עד 30, הקריה תל־אביב 20 עד 28, נתב"ג 18 עד 30, יריחו 20 עד 38, עזה 20 עד 28, באר־שבע 17 עד 33, אילת 24 עד 38. (עתי"ם)

מתייקרים מרגרינה ומוצרי מאפה ארוזים

מאת אודי נחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

היום יתייקרו כמה מוצרים על־פי צו שנחתם ביום ו'.

מרגרינה — ב־5.5 אחוזים, מוצרי מאפה ארוזים — ב־7 אחוזים, יריעות ניילון — ב־15 אחוז, מכלי פלסטיק — ב־13 אחוז, סיד — ב־4 אחוזים.

במשרד התעשייה והמסחר נמסר, כי ההתייקרויות אושרו לאחר בחינה מעמיקה של כלכלני המשרד, בשל התייקרות תשומות בארץ ובחו"ל.

במשרד טוענים, כי התייקרויות אלה יתרמו למדד עלייה של פחות מעשירית האחוז.

גם מסרבים לגבות תשלום וגם סוגרים את הברז

מאת שלי יחימוביץ, כתבת "על המשמר"

יותר מאלף דונם של פרדסים וגידולי ירקות לייצוא, של חברי מושב פעמי תש"ז, עלולים לרדת לטימיון, לאחר שחברת מקורות הפסיקה לפני שבוע את אספקת המיים לישוב. החום בשבוע שעבר החמיר את המצב.

הרקע לסגירת "השעונים", לטענת חברי המושב, הוא סירובה של חברת מימי הנגב של אירגון המושבים לגבות מהם תשלומים בעבור השימוש במיים בשלושת החודשים האחרונים. מזכיר המושב לשעבר, ניסן סאריודה, אומר, כי ההשקעות עלולות לרדת לטימיון, וכי היבול נהרס וחברים רבים ישקעו בחובות.

לדברי סאריודה, מסרב האירגון לגבות את החוב בתגובה על כך, שהחברים ביקשו בקשה לפירוק המושב, בניגוד לעמדת האירגון. "לא יתכן שיסרבו לגבות תשלום, וגם יפסיקו את הספקת המיים", אמר.

לפני שבועיים, הורה בית־המשפט המחוזי בבאר־שבע לאירגון מימי הנגב לגבות את החובות מהחברים: לדברי סאריודה, הסכים האירגון לגבות חלק מהחוב בלבד.

מנהל אירגון מימי הנגב, שלמה שמואל, אמר בתגובה, כי לפני שבועיים החל האירגון לגבות כספים, אך לא כל חברי המושב החזירו את החוב. לדבריו, מוכן האירגון לסייע לחברים בעקבות הצו שהוצא, אולם אין הם עוזרים לעצמם.

גדל מספר נבדקי האיידס אך לא מ"קבוצת הסיכון"

מאת שלי יחימוביץ, כתבת "על המשמר"

"המאפיין הרציני ביותר של האוכלוסיה המגיעה להיבדק במירפאות לבדיקת מחלת האיידס הוא הפחד" — אומר פרופ' מיכאל אלקן, מנהל המרכז למחלות זיהומיות בבית־החולים סורוקה.

פרופ' אלקן אומר, כי מספר המגיעים להיבדק גדל פי שלוש מאז שודרה התוכנית "מבט שני" בנושא האיידס. לרוב מגיעים אנשים שקיבלו בעבר עירויים, או אנשים שקיימו יחסי־מין עם בני־זוג אקראיים, אולם מתוך אלה הנכללים בקבוצות־סיכון אמיתיות, כמו הומוסקסואלים ומכורים לסמים, מגיעים פחות מדי.

"יש לי הרגשה, שאנחנו רואים רק את קצה הקרחון, רק את אלה שאוורים צו וכאים, והם לאו דווקא אלה הנמצאים בסיכון גבוה. יש לי בעניין זה הרבה ספקות", אמר פרופ' אלקן.

הוא סירב לנקוב במספר החולים. לדבריו, ממילא יש חשדות. אם ננקוב במספרים או נציין סימנים מזהים — תתגבר אווירת הפחד.

רופאים בביה"ח סורוקה נוקבים במספרים שונים. יש אומרים 7 חולים ויש אומרים 10. עד כה מתו מן המחלה בדרום שני אנשים.

פרופ' אלקן אומר, כי רבים מן הנבדקים מבקשים אישור בכתב שאינם חולים, והם מקבלים את מבוקשם.

כמעט הכל נמכר במכירה של רות דיין

מאת ניצה רימון, כתבת "על המשמר"

להפתעתה של רות דיין, היא הצליחה למכור כמעט את כל האוספים שהציעה למכירה למן יום ה' בערב.

יותר מאלף פריטים הוצעו למכירה בביתה הקטן בהרצליה פיתוח ומשכו קונים פוטנציאליים רבים וגם סקרנים לא מעטים, שבאו לספק את תאוות הסקרנות שלהם בבני משפחת דיין המפורסמים.

ליד רות דיין, עזרו במכירה בתה יעל וילדיה. נראו גם אסי דיין וילדיו וכן בני־משפחה מפורסמים אחרים, כמו אחותה של רות דיין ראומה (אשתו של עזר וייצמן) ועוד מקומטלים ב"מי ומי" וסתם עמך.

רוב הפריטים, במחירים מ־5 שקלים ועד עשרות־אלפי שקלים, נחטפו. נכללו יריעות בד, שטיחים, כריות, פסלים, רהיטים עתיקים, כלי־כסף, בובות וציורים.

כבר בערב הראשון של המכירה, ביום ה' נראו על רוב הפריטים פתקים אדומים, שציינו כי הם נמכרו.

רות דיין הציעה למכירה את רוב הפריטים שגדשו את ביתה, כדי להבטיח את עתידה הכלכלי. באוסף שנמכר לא היה אף פריט ארכיאולוגי מפרק החיים שלה עם משה דיין.

2 נהרגו בתאונות בסוף השבוע

מאת זהבה מוזס וקובי מנדל, כתבי "על המשמר"

איתן נאמן בן 28 מגן־שורק נהרג ביום ו' בצהריים בתאונת דרכים שאירעה בכביש פלמחים.

המנוח נהג במכונית פולקסווגן כשלפתע סטה ימינה והתנגש חזיתית במכונית אוטוביאנקי.

הנהג השני, אורי תואר (21) מת"א נפצע באורח קל והועבר לביה"ח אסף הרופא.

בתאונת דרכים שאירעה אתמול בבוקר בקריית־טבעון נהרג שלמה שרון בן 64, תושב הקריה.

מכוניתו של המנוח סטתה מהדרך ופגעה בעמוד חשמל וכתוצאה מכך נהרג. רופא שהגיע למקום קבע את מותו.

הערכת המשטרה כי התאונה נגרמה כתוצאה מכך ששלמה שרון לקה בהתקף לב בעת נהיגתו.

● הפרס השנתי לשירה עברית ע"ש מנדל וטקלה ורטהיים הוענק באוניברסיטת בר־אילן למשורר חיים גורי על מפעל חייו בשירה העברית.